

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik:
Milan Bajželj

KRANJ, petek, 18. 1. 1985

Odgovorni urednik:
Jože Košnjek

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Zaključni računi Spričevalo poslovanja

Do srede februarja morajo biti pripravljena poročila o poslovanju vseh organizacij združenega dela v minulem letu — Tako tudi letos zahteva sindikat, ki bo vodil obravnavo lanskih rezultatov gospodarjenja — Tudi beseda o samoupravljanju — Delavcem odkrito informacijo

Celovita obravnavava lanskih gospodarskih rezultatov naj bi tudi letos zajela niz dejavnikov, ki so lani vplivali na gospodarjenje v organizacijah združenega dela. Sindikat tudi letos terja, da strokovne službe pravijo razumljiva in odkrita poročila o poslovanju, da jih bodo delavci lahko razumeli in brez večjih težav ocenili. Letos bodo nedvomno strožji, zlasti tam, kjer poslujejo izgubami, kjer jim nenehno manjka dela in kjer jih slabo gospodarjenje najbolj teče pri dohodku. Delavci v sindikalnih skupinah, kjer običajno brez dlane na jeziku spregovore o slabostih odgovornih, bodo terjali tudi odgovor na vprašanje, kej so odgovorni storili zoper take in drugačne motnje v gospodarjenju in kakšni so bili učinki teh aktivnosti.

Po navodilih sindikata morajo delavci dobiti informacijo o tem, ali je dohodek delovne organizacije rezultat povečanja cen ali morda višje produktivnosti, razumnejšega izkorisťevanja proizvodnih zmogljivosti, zniževanja stroškov, strokovnejše organizacije dela. Vedeti morajo, koliko dohodka je prinesla posodobljenja tehnologija, koliko inovacije in domače znanje in koliko izvoz. Zadnja leta v gospodarstvu veljajo varčevalni ukrepi, ki so ponekod tudi za naprej močno aktualni. Delavci bodo ocenili, ali so dovolj gospodarno ravnali z energijo, kakšna je bila oskrba s surovinami in reprodukcijskimi materiali, ali so uspeli uvožene nadomestiti z domačimi, kaj so storili za manj izmeta. Tudi o izrabi proizvodnih zmogljivosti bo beseda, o

možnosti prehoda na večizmensko delo, odpravljanju ozkih gril v proizvodnji, odnosu delavcev do osnovnih sredstev, vzdrževanju strojev in podobno. Posebej naj bi spregovorili tudi o izvozu, konvertibilnem seveda, in o zmanjšanju uvoza.

Glede razporejanja dohodka bodo ocenili, ali se je delovna organizacija držala vseh družbenih usmeritev, ali je ostala v mejah, ki jih je začrtal družbeni dogovor, kako se zlasti v neposredni proizvodnji, v težkih delovnih razmerah in pri ustvarjalnem delu uveljavlja nagrajevanje po delu. Delavce pa bo najbolj zanimalo, ali jim bo dohodek v prihodnje zagotavljal še socialno varnost in kako bo s

tistimi, ki ne morejo dosegati pričakovanih delovnih rezultatov. Govoriti bi morali tudi o bolniškem staležu, krštvah delovnih obveznosti, o obsegu nadurnega in pogodbenega dela, o načrtih zaposlovanja pripravnikov in štipendistov. Najtež bo v tovarnah, ki poslujejo z izgubo, ki se ne morejo izkopati iz dolgov, ki jih bremene neporavnane obveznosti, ki niso likvidne. Odgovorni bodo morali priti pred delavce s prepričljivimi sanacijskimi programi.

Doslej je ocena gospodarjenja še vsako leto potisnila v senco druge plat, samoupravljanje v združenem delu. Vsako leto delavci temeljito »prečešče« gospodarjenje in tako bi morali spregovoriti tudi o svojem samoupravnem položaju. Po drugi strani pa bodo morali pogledati tudi čez tovarniški plot, saj jih tam zadeva veliko stvari, vendar razprava le redko pokaže nanje.

D. Z. Žlebir

Še pred začetkom svetovnega prvenstva

Prva zmaga Elanovih smuči v Bormiu

Elanove smuči bodo v Bormiu, kjer bo od 31. januarja do 10. februarja svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah, »uradne smuči« prvenstva.

Begunje — Še preden se je začelo svetovno prvenstvo v alpskem smučanju v italijanski Valtellini (za moške v Bormiu in za ženske v S. Caterini), je begunjski proizvajalec snuči že dosegel prvo zmago — za uvod na poslovni področju, v izjemno močni konkurenči z ostalimi svetovno znanimi izdelovalci smuči na zahtevenem zahodnem tržišču.

Begunjsko tovarno bo sponzorstvo veljalo 24 tisoč dolarjev in 250 parov smuči, ki jih bo dala na voljo uradnim osebam na tekmovališčih. Izdaje ni velik v primerjavi z načrtovanim propagandnim učinkom. Elan bo na vseh javnih mestih predstavljen kot sponzor prvenstva. V središču Bormia — v palaci organizacijskega komiteja ter v tiskovnem središču, bo dobil tri razstavne prostore, v katerih bo predstavljen poslovnežem z vsega sveta in ostalim udeležencem svetovnega prvenstva svojo najnovejšo kolekcijo alpskih smuč.

V Elanu si vsekakor želijo, da bi njihov poslovni uspeh v Bormiu dopolnili z rezultati na smučiščih se jugoslovenski smučarji in ostali tekmovalci, ki vozijo na njihovih smučeh.

(cz)

Krojevi plašči za smučarsko reprezentanco

Ljubljana — V ponедeljek, 14. januarja, se je v Krojevem paviljonu na sejmu mode na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani mudila kaj pisana druština. Sem so namreč prišli vsi člani jugoslovenske nordijske reprezentance, skakaleci in tekači, ki bodo konec januarja nastopili v Seefeldu in v Planici. Kroj je namreč vsakemu od njih podaril lep zimski plašč iz kamelje dlake z emblemom »Nordic ski team« 35 plaščev, 32 moških in 3 ženskih, so tako za naše smučarje prispevali delavci Kralja in se enkrat dokazali, da imajo posluh za ta slovenski nacionalni šport, ki prav zdaj preživlja kar precejšnje gmotne težave. D. D.

Na skupščini v začetku februarja se bo torej znova odločalo, ali se bo za davek, ki pomeni za zaposlene sicer majhno obremenitev, toda za splošno uporabo in občinski proračun je zelo pomemben, prižgal v delegatskih klopih zeleno luč. Dvomesečni izpad prihodka od tega daveka znaša približno 12,6 milijona din, ki jih bo sicer še mogoče nadomestiti z večjim prihodom od drugih davekov — predvsem davekom od gospodarske dejavnosti in davekom na dohodek stavb. Črpanje tega daveka za vse leto pa bi pomenilo za nekatere že prej omenjene porabnike proračuna nadaljevanje težavnega položaja iz preteklega leta. Razen tega bi kranjska občina ostala ena redkih občin v republike, ki takšnega daveka nima. Že doslej je imel Kranj med vsemi slovenskimi občinami najnižjo zbirno stopnjo davekov in prispevkov, z uvedenim davekom na osebni dohodek pa bi taka tudi ostala.

L. M.

Ponovno o uvedbi davka

Pred delegate kranjske občinske skupščine bo februarja spet prišel predlog o ponovni uvedbi davka na osebne dohode

Kranj — Na februarski skupščini bodo kranjski delegati znova odločali ali so za uvedbo davka na osebni dohodek ali ne. Na decembrovem skupščini so predlog gladko zavrnili ter s tem postavili pod vprašaj tudi občinski proračun, v katerem je bilo za leto 1985 upoštevanih tudi okoli 11 odstotkov prihodka proračuna, prav od davka na osebni dohodek. V tem letu naj bi se namreč z 0,35-odstotno stopnjo od osebnih dohodkov zbral v občinskem proračunu 76 milijonov din. Izpad teh sredstev bi imel za proračun še za 16 milijonov din večje posledice, saj kranjska občina ne bi mogla dobiti dela sredstev republiškega prometnega davka, ki so pogojena z uvedenim davkom na osebni dohodek. Teh 92 milijonov din planiranega prihodka občinskega proračuna bi bilo kaj težko nadomestiti iz kakšnih drugih virov in verjetno bi bili za del sredstev prikrajšani v tem letu nekateri porabniki občinskega proračuna, kot so na primer temeljno sodisci in nekateri družbenopolitične organizacije od SZDL, ZSMS, ZB, Skratka, 0,35-odstotni davek, ki pri povprečnem osebnem dohodku v občini okoli 30.000 din pomeni obremenitev na zaposlenega v povprečju 105 din mesečno, je v skupni vsoti dovolj pomemben znesek, da je izvršni svet in druge upravne organe lahko krepko zabolela glava. Vsega tega kajpak ne bi bilo, če ne bi v kranjski občini lani ob pozivih za razbremenitev gospodarstva ta že uvedeni davek od osebnih dohodkov za nekaj mesecev ukinili. Ponovni uvedbi z letošnjim januarjem delegati niso bili naklonjeni, proti tej obremenitvi je bil tudi kranjski sindikat.

Na skupščini v začetku februarja se bo torej znova odločalo, ali se bo davek, ki pomeni za zaposlene sicer majhno obremenitev, toda za splošno porabo in občinski proračun je zelo pomemben, prižgal v delegatskih klopih zeleno luč. Dvomesečni izpad prihodka od tega daveka znaša približno 12,6 milijona din, ki jih bo sicer še mogoče nadomestiti z večjim prihodom od drugih davekov — predvsem davekom od gospodarske dejavnosti in davekom na dohodek stavb. Črpanje tega daveka za vse leto pa bi pomenilo za nekatere že prej omenjene porabnike proračuna nadaljevanje težavnega položaja iz preteklega leta. Razen tega bi kranjska občina ostala ena redkih občin v republike, ki takšnega daveka nima. Že doslej je imel Kranj med vsemi slovenskimi občinami najnižjo zbirno stopnjo davekov in prispevkov, z uvedenim davekom na osebni dohodek pa bi taka tudi ostala.

L. M.

Piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Tovarna klobukov Šešir Škofja Loka priporoča svoje izdelke

Piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Sesir

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Izkušnja, ki je ne bi smeli pozabiti

Onesnaženje vode s fenoli v škofjeloškem vodovodu konec lanskega leta ni imelo hujših posledic za ljudi, saj zaradi slabe vode ni nihče iskal pomoči pri zdravniku. Za vse pa je bilo dobra šola za naprej, saj so se ob tem pokazale nekatere pomankljivosti, ki jih bo treba odpraviti.

Največ zaslug za to, da je sanacija onesnaženja potekala brez večjih zapletov imajo odgovorni ljudje pri škofjeloški Komunalni, ki so takoj, ko so zvedeli za onesnaženje, ukrepali. Obvestili so ljudi in zaprli dotok onesnažene vode.

Več težav so imeli s strokovnimi analizami vode oziroma z ugotavljanjem s čim je voda onesnažena. Prve ugotovitve so bile pomankljive, natančnejše so dobili šele čez dva dni. Zato tudi niso mogli ljudem takoj povedati, zakaj je voda neuporabna. Na Zavodu za socialno medicino in higieno v Kranju namreč nimajo potrebnih priprav za zahtevnejše analize.

Onesnaženo je bilo spodnje zajetje v Hotovljih, v katerega se zlivajo trije studenci. Kdo jih je onesnažil, še niso ugotovili. Ugotovili so lahko le, da do onesnaženja ni prišlo v zajetju, niti v neposredni okolici, temveč nekje v zaledju izvora studencev. Ti namreč zbirajo vodo z območja, ki je veliko približno tri kvadratne kilometre. Prav tako še ni ugotovljeno ali je bilo onesnaženje namerno ali nenamerno.

Ukrepali so tako, da so zaprli dotok vode s spodnjega zajetja v Hotovljih oziroma iz vseh treh studencev, zato v škofjeloški vodovod priteka petino manj vode. Če bo moral biti izvor dalj časa zaprt, računati pa je treba tudi s tem, da iz njega ne bo nikdar več tekla voda v loški vodovod, lahko Škofji Loki v sušnemu obdobju primanjkuje vode. Zato bo treba takoj začeti iskati nove vodne vire oziroma takoj začeti graditi novo črpališče na Sorškem polju, kar bo veljalo najmanj 50 milijonov dinarjev.

Onesnaženje vode pa je tudi izkušnja, ki jo ne bi smeli pozabiti. Ne le, da je bilo cistern za dovoz vode premalo, da jih v Peksu sploh nimajo, (brez vode pa ni kruha), da je bilo sodelovanje različnih organov v občini, ki bi morali ukrepati, pomankljivo, da so načrti o ukrepanju v izrednih razmerah v praksi neuskajeni in da je bilo obveščanje ljudi pomankljivo, v občini tudi nimajo katastra vodnih virov. Zato tudi ni poskrbljeno za njihovo zaščito. Prav tako ni seznama starih še uporabnih vodovodov in vodnjakov. Še manj pa je razumljivo, da na Gorenjskem nimamo opreme in aparativ, s katerimi bi lahko takoj izmerili s čim in v kakšnih koncentracijah je voda onesnažena.

L. Bogataj

Kupi snega pred hišami — Po nizkih temperaturah je na zamrznjeno zemljo padlo precej snega tudi v zgornjesavske dolini, kjer so imeli po krajevnih skupnostih veliko težav s pluženjem. Vaške ceste in poti so večinoma splužili, vaščani pa so morali tudi sami prijeti za lopato in odmetati kupe snega pred hišnimi vrati. — Foto: F. Perdan

Januarske plače bodo večje

KRANJ — V sredo dopoldne so se delavke v kranjski Telematiki — tozd Terminali začele zbirati in se pogovarjati o nizkih plačah, ki so jih prejele v začetku tedna. Več kot 500 jih je prejelo manj kot 20.000 dinarjev, povprečje pa je znašalo 26.000 dinarjev. To je za skoraj 5.000 dinarjev manj kot znaša povprečje kranjskega gospodarstva in drugih Iskrinih tovarn v Kranju. V Telematiki so namreč lani osebne dohodke povečali le za 7 odstotkov,

ker jih več zaradi izgubo niso mogli. Nerazpoloženje so se povečale januarske podražitve, zlasti pa visoka podražitev ogrevanja stanovanj in toplice vodne ter dražje komunalne storitve. Delavke so ugotovljale, da s tako nizkimi plačami enostavno ne morejo živeti.

Ob 13. uri je vodstvo delovne organizacije organiziralo sestanek, ki se je udeležilo okoli 400 delavcev iz tozd Terminali in nekaj delavcev iz montažnih linij tozd Elementi. Tam so delavci pojasnili, zakaj takto nizki osebni dohodki.

Hkrati pa se je vodstvo Telematike dogovorilo, da bo ob pomoči sozda Iskra — moralni in materialni — januarske plače popravilo in sicer

L. Bogataj

PO JUGOSLAVIJI

Utrditve prijateljstva

Predsednica zvezne vlade Milka Planinc je na obisku v Franciji. V sredo se je pogovarjala s predsednikom francoske vlade Laurentom Fabiusom. V pogovoru sta poudarila, da naj se utrdi prijateljstvo med državama in hkrati odpre tudi nove oblike še boljšega sodelovanja na vseh področjih, zlasti na gospodarskem. Milka Planinc je širše spregovorila tudi o problemu držav v razvoju in držav pod pritiskom velikih zunanjih dolgov ter poudarila vzajemni interes razvih in ne razvivih držav.

Zunanji minister v Avstriji

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević je na uradnem obisku v Avstriji. V sredo se je pogovarjal s predsednikom avstrijske republike, dr. Rudolfom Kirchhälgerjem. Pogovarjala sta se o razvoju dobrosedskih odnosov med državami. Pogovarjala sta se tudi o aktualni mednarodni politiki in gospodarstvu.

Devizno neravnovesje bo treba zmanjšati

Deviznega neravnovesja, ki se je v zadnjih letih nakopičilo v poslovnih bankah, ne bo mogoče urediti z enkratnimi posegi. Ker na tej podlagi nastajajo tudi velike negativne tečajne razlike, so v predlogu Ljubljanske banke - Zdržene banke o skupni politiki temeljnih bank na tem področju, namenili precej pozornosti. Tako menijo, da bi lahko banke v letu 1985 za tretjino zmanjšale v preteklih nakopičeno devizno neravnovesje. Pri tem upoštevajo neravnovesje, ki je nastalo zaradi plačila fiksnih in garantiranih obveznosti do tujine - v bistvu zaradi gradnje posebnega družbenega in gospodarskega pomena, kot so energetski objekti in ceste. Na drugi strani pa naj bi skupaj poskrbeli za tako imenovane konvergirane kredite (ko so organizacije najele tuja posojila, v resnici pa porabile njegovo dinarsko vrednost). Če se bodo v banki dokopali do skupnega zagotavljanja trajnih deviznih vиров, bodo tudi onemogočili nastajanje novega deviznega neravnovesja za plačila obveznosti, ki pridejo na vrsto letos.

Zahvala

Kolektiv časopisnega podjetja Glas je za novletne praznike prejel številna voščila in želje za uspešno delo v letu 1985. Vsem, ki ste se nas spomnili, se prek časopisa najiskreneje zahvaljujemo!

Preokreta še ne bo

Po ocenah leto 1985 še ne bo pomenilo preokreta na bolje za kranjsko gospodarstvo - Komaj enoodstotni porast družbenega produkta in dohodka v tem letu kaj drugega tudi ne omogoča

Kranj - Kranjsko gospodarstvo si v tem letu ne bo izboljšalo svoje materialne osnove. Takšno prepridržanje se da razbrati iz napovedi razvoja, ki so ga pripravili v združenem delu, zato tudi predlog resolucije o družbenoekonomskem razvoju v tem letu, ki po javni razpravi prihaja pred zborov občinske skupščine, ne more biti drugačen.

Kranjsko gospodarstvo si v tem letu obeta le skromen komaj enoodstoten porast družbenega dohodka. Možnosti sicer so večje, vsaj pretežni del gospodarstva ima realne možnosti, da poveča družbeni proizvod in dohodek za 3,5 odstotka, vendar pa bo po vsej verjetnosti slab gospodarski položaj Iskre Telematike tudi v tem letu močno vplival na splošno stanje kranjskega gospodarstva in odstotek rasti močno potisnil navzdol. Ob takšnih napovedih seveda ni nikakršnih možnosti, da bi v Kranju lahko že v tem letu izboljšano materialno osnovno zdrženega dela zaustavili upadanje družbenega in osebnega standarda značilnega že za pravkar minulo leto. Veliko je sedaj odvisno prav od izboljšanja položaja v Iskri Telematiki, zato katero pa so trenutne prognoze zelo različne - od slabih do dobrih. V najslabšem primeru, to je, če bi se izguba iz preteklega leta nadaljevala tudi letos, bi se za kranjsko občino odstotek rasti družbenega proizvoda utegnil zmanjšati celo pod en odstotek.

Iskra Telematika sicer letos po prvihi podatkih načrtuje večjo obnovo proizvodnje, ki je lani zastala, zato je tudi napoved o 20 odstotnem povečanju obsegu fizične proizvodnje treba gledati s tega zornega kota. Sicer pa kranjsko gospodarstvo načrtuje dokaj visoko 2 odstotno rast proizvodnje, predvsem to velja za industrijo. Nekatere delovne organizacije pri tem izstopajo kot na primer Planika, ki ima zaradi velike investicije v športno obutev v lanskem letu

vse možnosti, da doseže napovedanih 8,5 odstotkov povečanja industrijske proizvodnje, visoko nad povprečjem pa so tudi vse tri Iskrine delovne organizacije.

V razmeroma skromnih okvirih gospodarjenja, ki si jih z resolucijo začrtuje kranjsko gospodarstvo, pa razmeroma majhen delež sredstev ostaja za investicije. Predviden delež sicer pomeni 19 odstotkov družbenega proizvoda, realno pa ne kaj dosti drugačen od tistega v preteklem letu.

Zaradi takšne materialne osnove gospodarstva v tem letu so tudi možnosti v družbenih dejavnostih in v skupni porabi sploh za kaj boljši položaj slabe, saj to nakazuje že predvideno 10-odstotno zaostajanje sredstev za rastjo dohodka. To pa tudi za področje pomeni črtanje marsikaterje poprej predvidene investicije. Prav nič boljši obeti niso na področju gospodarske infrastrukture, še posebej pa stanovanjska gradnja. Sredstva za to so v mnogočem odvisna tudi iz dotoka sredstev po samoupravnem sporazumu o izgradnji družbenih in komunalnih objektov v kranjski občini. Le polovico zbrana sredstva po tem sporazumu bi utegnila - tako kot že lani - ne le ogroziti pač pa domala onemogočiti načrte tako glede gradnje osnovne šole na Planini, pripravo zemljišč za bodočo stanovanjsko gradnjo v Bitnjah in druge načrte.

L. M.

Seminar za prosvetne delavce

Radovljica - V začetku počitnic radovljiska Delavske univerze skupaj z izobraževalno skupnostjo pripravlja vsakoletni seminar za prosvetne delavce. V Linhartovi šoli v Radovljici je seminar za prosvetne delavce iz Radovljice, Lipnice, Begunji, Mošenj, Ljubnega, zavoda Matveja Langusa, vzgojnoverstvene organizacije in glasbene šole. Na Bledu pa bodo v šoli Josipa Plemlja izobraževali blejske in bohinjske prosvetne delavce ter šolnike iz Gorj in srednje gostinske šole. Seminarji so namenjeni izobraževanju o uporabi računalnikov, ustvarjalnosti pri učencih, reformi visoke šole in aktualnim mednarodnim temam.

JR

Priznanje Marjanu Orožnu

Brdo pri Kranju - Predsednik Planinskega društva Kranj Franci Ekar je v četrtek, 10. januarja, na Brdu pri Kranju izročil predsedniku Zveze sindikatov Slovenije Marijanu Orožnu jubilejno planinsko priznanje Planinskega društva Kranj. Priznanje mu je društvo podelilo ob 85-letnici obstoja za sodelovanje pri razvoju planinstva pri nas, posebno pri izgradnji Ledin in pri razvoju gorske reševalne službe.

Sprejem pri Vinku Hafnerju

Ljubljana - Včeraj, 17. januarja, je predstavnike Planinskega društva Kranj sprejel predsednik skupščine SR Slovenije Vinko Hafner. Ob 85-letnici društva so mu izročili jubilejno priznanje, predsednik društva Franci Ekar in podpredsednik Franc Rakovec pa sta ga seznanili z doseđanjim delom društva in o načrtih v prihodnje. Vinko Hafner, ki je vedno spremjal delo društva, izvajanje njihovega programa in še posebej izgradnjo Ledin, se je še posebej zanimal tudi za urejanje planinskih poti.

Osamljenost hujša od bolezni

Društvo invalidov v Kranju tudi letos obeta vrsto družabnih in rekreativnih prireditve, s katerimi blaži samoto mnogim prizadetim ljudem - Vsak mesec izlet

Kranj - Društvo invalidov v Kranju, ki je lani praznovalo 15 let dela, da je veliko storilo v dobrobit prizadetega človeka. Zato ni nič čudnega, če se v njegovo okrilje zateka vse več članstva. Le v zadnjih dveh letih se je na novo včlanilo prek 400 invalidov. Kakor so v društvu po eni plati ponosni na svoje odmevno delo in vse več članov, jih po drugi skrbi, da vsako leto nastane toliko novih invalidov. Ob koncu leta je imelo kranjsko društvo tako kar 1963 članov.

Invalidi so organizirani v 43 poverjeniških odborih v krajevnih skupnostih, kjer je poverjeništvu mnogim invalidom tudi edini stik z zunanjim svetom. Težkim invalidom, ki so vezani na invalidski vozec ali na posteljo, osamljenost pomeni večjo težavo kot bolezni, zato so jim redni obiski iz društva ob letu še kako dobradošli. Slednjim so namenjena tudi vsakoletna srečanja težjih invalidov. Lani so ga pravili v Križah. Poleg krajevnih poverjeništv pa delujejo tudi aktivi zaposlenih invalidov. V Kranju jih je 10.

Izleti so najbolj priljubljena dejavnost kranjskih invalidov. Lani se je izletoval, ki potekajo od marca do novembra, udeležilo prek 700 ljudi. Tudi siceršnja rekreativna dejavnost je množična in priljubljena. Od septembra do junija se ljubitelji plavanja dobivajo vsak petek v zimskem bazenu. Ostali športni zagreti invalidi, kegljaci, balinarji, šahisti, so organizirani v invalidskem športnem društvu Borec.

Minuloto je kranjsko invalidsko društvo nudilo svojemu članstvu tudi pravno pomoč. Kdor je potreboval nasvet, se je oglasil v društveni pisarni. Največkrat so se invalidi zatekali po pomoč v zvezi z reševanjem statusa in uveljavljanjem socialnih pravic, ki jim pritičajo zaradi invalidnosti. Oglasajo se po potrdila za prednostno nabavo goriv, društvo jim je posredovalo pri raznih prošnjah in pritožbah ter dalo potrebna priporočila. Ker se je ta način dela zelo uveljavil, saj je ljudem očitno zelo zraslo zaupanje v njihovo organizacijo, bodo tudi v prihodnje nudili pravno pomoč.

Tudi letos se bodo pri kranjskem Društvu invalidov držali običajne programa dejavnosti iz prejšnjih let. Tokrat načrtujejo osem izletov, pretežno v zdraviliške kraje, maja srečanje svojega članstva ob mednarodnem dnevu invalidov, junija srečanje s pobratenim društvom invalidov v Mariboru, istega meseca pa tudi srečanje težjih invalidov vse Gorenjske v Domžalah.

D. Ž.

Mladinski servis ima nove prostore in računalnik - Decembra so kranjski Mladinski servis obogatili z dvema pridobitvama: 60 kvadratnih metri novih prostorov in računalnikom. Slednji beleži vse podatke o članih servisa in njihovih zaslužkih, kar močno olajša delo in zagotavlja točno evidenco. Kmalu bo delo steklo po novem, še popolnejšem računalniškem programu, ki bo vseboval popolno poslovanje servisa, izdelal pa ga je eden od študentov. Prenova prostorov, ki je stala 1,2 milijona dinarjev, je prav tako v veliki meri zasluga članov Mladinskega servisa. — Foto: D. Ž.

Interesna področja, želje in motivi za izbiro poklica

Označiti ptico, ki svobodno leta, ki sama, ne obremenjeno določa smer poti, ji določiti barvo, ugotoviti vzgibe letenja ...

Prispodoba, ki se vsiljuje ob vprašalniku, ki smo ga dali učencem sedmih razredov spomladi 84. Dalj smo jim ga v času, ko so učenci v svojem razmišljanju o poklicih še sorazmerno svobodni, zunanjih sistematičnih vplivov še ni. Vedenje o poklicih srkajo naključno iz svojega domačega življenjskega okolja, iz predmetov, ki jim jih posredujejo učitelji, iz morebitnih lastnih neposrednih izkušenj s poklicem, iz knjig, ki jih berejo, iz tv oddaj, ki jih gledajo, iz pogovorov, ki jih poslušajo. Doslej še niso bili deležni kakih organiziranih ali sistematičnih prosvetljevalnih akcij. Predavanj o šolah ali poklicih, o možnostih štipendij ali zaposlitve, o notranjih osebnih razlogih za izbiro poklica ne si bilo. Kakor pojmujejo svet poklicev ga pojmujejo iz svojega življenjskega vsakdana, iz svojih poznavnih možnosti in svoje notranje dinamičnosti. Vrednost posameznega poklica se je oblikovala naključno in vrednotenje dela in poklicev je še sorazmerno čisto. Ko zvedo, kako so nekatere šole prezasedene, kako je šola oddaljena, kako ponekod ni kandidat, - ko potem soocijo svoj uspeh, svoje osebnostne lastnosti, zdravje, bivanske razmere z možnostmi uresničitve svoje poklicne želje, prihaja do zamenjave, do spremembe namebre in vključitve.

Omenjeni vprašalnik smo lani dali vsem učencem sedmih razredov na Gorenjskem, v Škofji Loki tudi letos. Ugotovitve se nanašajo na generacijo, ki letos zaključuje osmi razred v Škofji Loki: zajetih je 569 učencev. Lanckih učencev je bilo 602. Obakrat je več kot polovica fantov. Odgovori lanske in letosne generacije se presenetljivo skladajo.

Zanimalo nas je, kako so fantje in dekleta in interesno usmerjeni: je ta usmerjenost v osnovi enaka ali se med spoloma razlikuje. Zanimalo

nas je, za kakšne poklice se odločajo fantje in za kakšne dekleta. Zanimali so nas tudi motivi za izbiro poklica, pri čemer smo se vprašali ali so v tem času še pomembnejši primarni ali že nastopajo sekundarni motivi.

Fantje se zanimajo predvsem za tehniko. Za skoraj dve tretjini fantov je delo s stroji in tehničnimi napravami najpriviljnejše, sledi veselje za delo v naravi in na tretjem mestu so dela z ljudmi in vplivi nanje. V teh treh področjih najdemo interes skoraj devetih desetin fantov. Primerjava z lansko generacijo kaže na enako usmerjenost na prvem in drugem mestu, na tretjem mestu pa so fantje imeli lani interes za dela, ker je potrebna organizacija dela in delo z ljudmi:

Dekleta s svojimi odgovori izražajo predvsem večji razpon interesov. Tako kot lani postavljajo na prvo mesto področja, kjer je treba delati z ljudmi in vplivati nanje. Sledi področja presojanja in ustvarjanja lepih stvari in nato področja, ker je potrebna skrb za ljudi. Pomemben delež interesov predstavlja tudi veselje za delo na deželi ali v naravi. Šele z dodatnim interesnim področjem: veselje za organizacijo in razpoznanje dela dosegajo dekleta isti delež kot fantje v treh interesnih področjih. Lahko zaključimo: dekleta izkazujejo več interesnih področij kot fantje, ti pa so v svojih interesih izrazitejši. Fantje so usmerjeni prvenstveno k stvarem, dekleta k ljudem.

O katerih poklicih največ razmišljajo? Fantje dobesedno ponovijo takšen delež, kot tudi razpored poklicev lanske generacije: velika večina (skoraj polovica) jih izbira poklice kovinske stroke, sledijo poklice v elektro in nato poklice v lesni stroki. Pomemben je tudi delež želja za poklice v agroživilstvu, ki se glede na lanske rezultate veča. Te štiri stroke obsegajo želje 80 odstotkov fantov.

Dekleta največ razmišljajo o poklicih v pedagoškem področju, sledijo poklice tekstilne stroke.

nato poklici iz zdravstva in poklici družboslovja. Na petem mestu so za dekleta privlačni poklici iz agroživilstva, tudi pri njih se delež v primerjavi z lanskim veča. Sicer se razporeditev poklicev prekriva z lanskoletno. Vendar je v teh področjih zanjih še polovica dekliških poklicnih želja.

Kaj lahko rečemo? Tudi ob konkretnih željah za poklic so fantje izrazitejši: odločajo se za sorazmerni ozek krog poklicev in so seveda praktično vsi vezani na najljubše interesno področje: tehniko. Dekleta imajo večji razpon poklicnih želja. Pedagoško področje, zdravstvo, družboslovje so področja dela z ljudmi in skrbi zanje. Mogoče pa je tekstilna stroka tista, kjer se po meniju dekleta lahko izrazi njihova usmerjenost ali želja po presojanju in ustvarjanju lepega.

MOTIVOM ZA IZBIRO POKLICA smo se skušali približati z vprašanjem ZAKAJ TE VESELJTA POKLIC? Ob različni osnovni usmerjenosti fantov in deklet, ob različni izrazitosti te usmerjenosti pa nas zanima, če so tudi motivi za izbiro poklica različni. Odgovori na vsak motiv so bili pozitivni (da), negativni (ne) in nevtralni (ne vem). Upoštevali smo samo »da« odgovore. Fantje so imeli v povprečju skoraj 10 odstotkov več »da« odgovorov, kakor dekleta. Kaže to na njihovo večjo samozavest?

Druga v bistvena zanimivost, ki nam jo kažejo odgovori fantov in deklet pa je, da se MOTIVI PRESENELTIJIVO POKRIVAJO. Od petnajstih možnih motivov so v istem vrstnem redu enako pomembni za fantje in dekleta isti motivi! Kakor že lani, tudi letos ugotavljamo, da je za izbiro poklica najpomembnejša všečnost šolskega predmeta. Mogoče to pomeni, da UČITELJ PRVI IN NAJPOMEMBNEJE VZBUJALA INTERES ZA POKLIC s privlačno posredovanim predmetom? Mogoče daje to sluttiti, kako POMEMBNO VLOGO IGRA PRI POKLICNI ŽELJI UČITELJ!

Miran Potrč o letošnji ekonomski politiki

Gost zaključnega seminarja 168. skupine Šole za poslovne delavce Centra za usposabljanje vodilnih delavcev Gospodarske zbornice Slovenije na Brdu pri Kranju je bil Miran Potrč, vodja delegacije Skupštine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajini Skupštine SFR Jugoslavije. Slušateljem seminarja in predsednikom političnega in gospodarskega življenga Gorenjske je govoril o ekonomski politiki v letu 1985.

Podrobno je razložil, v čem pomeni sprejet ekonomika politika v letu 1985 napredok in kje nazadovanje v primerjavi z letom 1984 in koliko je v skladu z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije. Opozoril je na mejne naloge, ki jih je še treba opraviti v prvih mesecih letošnjega leta in na naloge organizacij združenega dela.

Posebej je poudaril nujnost uskladitev ekonomske politike in obnašanja organizacij združenega dela, saj bo le tako učinek večji.

Med osnovne pozitivne značilnosti sprejet ekonomike politike sodijo: vztrajanje pri realnem tečaju dinarja, politika realnih obrestnih mer, pokrivanje obratnih sredstev z ustreznimi viri, realnejše izkazova-

M. B.

Prodajamo znanje, material razprodajamo

Škofjeloški občinski sindikalni svet je pripravil problemsko konferenco o znanosti, tehnologiji in inovacijah — Na odnos do te dejavnosti kaže že zelo slaba udeležba — Za inventivno dejavnost je treba zainteresirati vodilne ljudi

Škofja Loka — Kakšen je odnos do inventivne dejavnosti v delovnih organizacijah, je najbolje pokazala udeležba na sredini problemski konferenci o znanosti, tehnologiji in inovacijah, ki jo je pripravil občinski sindikalni svet Škofja Loka v okviru priprav na 16. srečanje samoupravljalcev Rdeči prapor v Kragujevcu. Skupno s sklicatelji in novinarji nas je bilo na konferenci manj kot trideset, od tega najmanj tretjino Žirovcev.

V uvodu je Janez Sever povedal, da ima 80 odstotkov delovnih organizacij v škofjeloški občini razvojne oddelke, v katerih dela 300 delavcev ali 2,5 odstotka zaposlenih. To je pod evropskim in nad slovenskim povprečjem. Povprečna izobrazba delavcev v razvoju je srednja, kar je dokaj nizko. Polovica proizvodnje v občini dela na osnovi domačega znanja, polovica pa na osnovi tujih licenc. V izvozu imajo še vedno glavni delež izdelki, v katerih predstavljajo največjo postavko v ceni surovine in le manjši del delo in znanje. Slabo stanje inventivne dejavnosti potrjujejo tudi naslednji podatki: v zadnjih desetih letih je bilo v občini prijavljenih le 12 patentov, od tega štirje v tujini. V tujino smo prodali le dve licenci.

Na srečanju samoupravljalcev Rdeči prapor, ki bo prihodnji mesec v Kragujevcu, naj bi spregovorili o vzrokih za razhajanje med zakonodajo in prakso. V Jugoslaviji imamo namreč eno najnaprednejših zakonodaj tudi na področju inventivne dejavnosti in najmanj inovacij. Imamo izdelane pravilnike o spodbujanju in nagrajevanju inovacij, vendar morajo delavci največkrat svoje pravice uveljavljati prek soščišča združenega dela. Vzrok za takšne razmere je treba iskati v veliki moči birokracije, ki v bojazni za svoj položaj raje kupuje tuje licence, kot da bi podpirala lastno pamet.

Predsednik odbora za inventivno dejavnost pri občinskem sindikalnem svetu je povedal, da so pri sindikatu naredili anketo o inventivni dejavnosti v delovnih organizacijah, vendar je odziv zelo slab. Manj je razumljivo, da je enako slab tudi v osnovnih organizacijah sindikata. Saša Strupljeva pa je navzoče seznanila s spodbujanjem inventivne dejavnosti v kranjski Savi, kjer so dosegli lepe uspehe.

Problemske konference so se udeležili predvsem ljudje, ki sami delajo v razvojnih oddelkih oziroma so sami inovatorji. Povedali so, da do napredka na tem področju ne bo prišlo, dokler za to ne bodo ogreti vodstva v delovnih organizacijah. Zato so menili, ni dovolj, da oni drug drugemu dopovedujejo težave, temveč je treba animirati vodilne ljudi. Opozorili so tudi na velike težave in zapleteno birokracijo pri prijavi patentov, saj pri nas traja celo 7 let, da je patent priznan. To pa je ponavadi tako pozno, da izdelek že prenehajo delati. Boljše izkušnje imajo s prijavljanim patentov v tujini, kjer so zadeve urejene v nekaj mesecih. Narobe je tudi to, da lahko patentirajo le tehnične izume, ne pa tudi tehnologije, ki je veliko pomembnejša. Vsekakor pa, so menili razvijalci, bo na tem področju treba narediti korenite premike, ker v izvoz lahko prodajamo znanje, material pa le razprodajamo.

L. Bogataj

Računalniški krožki na Institutu Jožef Stefan

Ljubljana — Na Institutu Jožef Stefan že drugo leto prirejajo računalniške krožke za otroke od drugega do osmega razreda osnovne šole in za odrasle, ki bi si želeli pridobiti prve izkušnje pri delu z računalnikom ter spoznati možnosti njihove uporabe v neračunalniških poklicih.

Pri organizaciji krožkov jih vodi želja vzpodbuditi udeležence, da ustvarjalno uporabljajo računalnik pri delu in izobraževanju. Metoda vzojge je s pomočjo igre in dela otroke neprisiljeno pripeljati do tega, da si pridobijo dovolj izkušenj za kasnejšo uporabo računalniških programov, ki pomagajo pri strokovnem delu.

Vzojga poteka v skupinah po 20 otrok, razporejenih po starosti, predznanju in terminih šolskih obveznosti. V vsaki učilnici je 10 hišnih računalnikov z zasnonom in kasetnikom. Po dva udeleženca uporabljata en računalnik, pri čemer drug drugačno vzpodobujata in si pomagata. Vodji krožka pomaga srednješolec računalniške smeri. Vsak krožek traja 18 tednov, in sicer enkrat tedensko po tri šolske ure.

Poleg že učenih izobraževalnih programov, ki seznanajo z delom na računalnikih, so za drugo polletje tega šolskega leta na institutu pripravili novo vrsto zanimivih izobraževalnih programov. Med drugim se bodo tisti, ki bodo to želeli, lahko seznanili z različnimi jeziki (denimo s strojnim jezikom, z jeziki za umetno inteligenco), s programskega orodja in z računalniško grafiko. V eni od skupin pa se bodo lahko otroci s pomočjo računalnika pod vodstvom mojstrskega kandidata naučili igrati šah.

V krožki, za katere so zaradi velikanskega zanimanja rezervirali tisoč mest, bodo vpisovali januarja in februarja. Krožke vodijo sodelavci Odseka za uporabno matematiko, ki imajo dolgoletne izkušnje v računalništvu.

Za učitelje ni počitnic

Dva tedna zimske počitnice učencem mineta sredi razigranega zimskega veselja, njihovi učitelji pa niso prosti. Pedagogi ta čas izrabijo za svoje strokovno, pedagoško in družbenopolitično izobraževanje. Gorenjski šolniki so se v glavnem izobraževali prvi počitniški teden, v drugem pa bodo tudi šole našle kak prost trenutek in sklicale aktive, da se pogovor o aktualni problematiki na šolah.

Pedagoško in družbenopolitično izobraževanje učiteljev je v glavnem že mimo. Zajelo je aktualno družbenopolitično problematiko doma in v svetu, beseda je bila o idejniosti pouka, ustvarjalnosti učencev, sodelovanju s starši, posebno težo pa sta imeli letos temi o reformi šole in računalnikih. Učitelji so poslušali predavanje o prodoru računalnika v izobraževalni proces, posebej pa še o mikroričunalnikih v naravoslovniem izobraževanju.

Sredi tega tedna pa so na kranjski enoti zavoda za šolstvo začeli s strokovnim izobraževanjem za učitelje posameznih razredov in predmetov v osnovnih in srednjih šolah. Tako so se začeli seminarji o zdravstveni vzgoji, osnovah računalništva, jezikovni vzgoji in sporočanju, metodiki telesne vzgoje, učitelji razpravljajo tudi o socialnih odnosih v oddelčnih skupinah in podobno. Strokovno še posebej skrbno izpopolnjujejo učitelje, ki poučujejo v nižjih razredih, kjer vzgojno izobraževalni programi že tečejo tako, kot jih je začrtala preobrazba. Seminarji seznanjajo učitelje z novostmi na njihovih predmetnih področjih, da bodo že v naslednjem šolskem polletju lahko teorijo prenesli v razredno prakso.

Za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje učiteljev v počitnicah je odgovoren Zavod za šolstvo, ki v celoti pokriva strokovno plat izobraževanja, medtem ko družbenopolitično in pedagoško izpeljuje skupaj z delavskimi univerzami.

NAŠ SOGOVORNIK

Slavko Kalan

Strokovno znanje raste prepočasi

Kranj — K načrtu, da bi v republiki v letu 2000 dosegli izobrazbeno strukturo, v kateri bi bilo 14,3 odstotke zaposlenih v višjo in visoko izobrazbo, hitmo dokaj počasi. Takšne daljnoročne načrte glede izobrazbe ima tudi kranjska občina, vendar pa se je batilo, da sedanje počasno naraščanje odstotka s tako zahtljeno strukturo še ne bo doseglo v petnajstih letih. O tem smo se pogovarjali z vodjo strokovne službe Skupnosti za zaposlovanje Kranj Slavkom Kalanom.

Kakšni so razlogi za bojanje, da ne bomo dosegli načrtovane strukture kadrov, ki naj bi bila značilna za predvideno šesto stopnjo tehnološke opremljenoosti?

»Predvsem gre za prevelik osip v srednjem usmerjenem izobraževanju, saj v Sloveniji na prvi in drugi stopnji izobrazbe pristane 30 odstotkov generacije. Vendar pa je na tak odstotek republika prišla v petnajstih letih, prej je bil namreč kar 50 odstoten. Med gorenjskimi občinami ima boljši odstotek le škofjeloška občina, kjer so v enakem obdobju uspeli zmanjšati odstotek ljudi z najnižjo stopnjo izobrazbe od 48 na 26 odstotkov. Kaj takega ni uspelo nobeni drugi gorenjski občini, radovljiska in jesenška pa sta si strukturo celo poslabšali. Tudi Kranj se ne more pohvaliti s komaj 3 odstotnim izboljšanjem strukture v petnajstih letih — med zaposlenimi je z najnižjo izobrazbo še vedno 38 odstotkov.«

Najbrž so še načini, da bi v gorenjskih občinah vendarle hitrej izboljševali strokovno izobrazbo zaposlenih?

»Možnosti sicer se z izobraževanjem ob delu, toda uspešnih je malo, saj v povprečju traja študij na prvi stopnji 6,5 let, osip pa je velik. Najbrž bi kazalo kombinirati izobraževanje ob delu in iz dela. Razen tega so včasih ovire tudi omejeni vpisi v nekatere usmeritve srednjega izobraževanja. V skupnosti za zaposlovanje smo izračunali, da se ena generacija v poprečju po osmletki izobražuje več kot tri leta le v škofjeloški in radovljiski občini, zelo blizu je tudi jesenška, medtem ko šolanje po osmletki povprečno najmanj traja tržiški in kranjski občini.«

Ali je sedanja štipendijska politika že dovolj naravnana v izboljševanje izobrazbenih struktur zaposlenih v naslednjih letih?

»Nasplošno vzeto smo se v Sloveniji mnogo prepozno začeli pogovarjati o prestrukturiranju gospodarstva, temu ustrezno kasni tudi izobrazbena struktura. Če nočemo, da nas konec tega tisočletja ne najde povsem na robu tehnološkega napredka, bo treba hitreje menjati tehnologijo. Toda kapital je zdaj drag, delovna sila pa poceni, zato še vedno premalo vlagamo v kadre. Lahko rečemo, da štipendijska politika še ni usmerjena k izboljševanju strukture zaposlenih niti na daljši rok, morda se temu približuje le Škofja Loka. Pomembno nalogo pri tem imajo sicer tudi kadrovski delavci v organizacijah združenega dela, ki bodo morali tudi v prakso vpeljati skele lanskega portoroškega posvetova o kadrovskih vprašanjih. Na Gorenjskem, to je v delovnih organizacijah, naj bi se glede zaposlovanja bolj držali sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja, ki med drugim zahteva prednost pri zaposlovanju trenutno nezaposlenih, skrajšanje zahtevanih delovnih izkušenj in seveda zaposlovanje vsaj dveh tretjin pripravnih med novimi zaposlitvami. V teh zahtevah se sporazum na Gorenjskem še ne izpolnjuje.«

L. M.

Mladinska politična šola

Radovljica — Decembra je radovljiska občinska konferenca ZSMS skupaj z Delavsko univerzo začela z mlađinsko politično šolo. Predvidenih je 35 ur predavanj in razprav iz marksizma in delavskega gibanja, političnega sistema, ekonomike in organiziranoosti ZSMS. Predavanja in razprave so enkrat tedensko po poldne. Vsaka osnovna organizacija ZSMS izmenično pošilja v šolo po enega ali dva mladincata, tako da jih šolo obiskuje okoli 40. Letos v politični šoli ni tolikšnega osipa kot prej, čeprav še vedno veljajo klasične metodice dela in nesodobno izobraževanje, ki mladim nista posebno pri srcu.

JR

Kako naj mladina spreminja odnose v družbi?

Kranj — To je ena od treh tem nagradnega natečaja, ki ga je razpisal svet za idejnopolitično in marksistično izobraževanje pri Občinski konferenci ZSMS v Kranju. Prispevki mlađih, ki bodo sodelovali na nagradnem natečaju, naj bi odgovorili na dve vprašanji: česa vse ne more spremeniti mlađinska organizacija in zakaj ne ter kje in kako je čutiti delovanje osnovnih mlađinskih organizacij, kaj vse skuša mlađina spremeniti.

Prispevke z naslovom ali šifro naj tekmovalci v zaprti kuverti pošljajo na Občinsko konferenco ZSMS v Kranju, Trg revolucije 1., s pripisom »Za natečaj IPU« do 11. marca. Nagradi 2.000 in 1.500 dinarjev za najboljša prispevka bodo podelili aprila, ko bodo na to temo pripravili tudi problemsko konferenco, nekatere prispevke pa bodo tudi objavili.

Poziv aktivistom Rdečega križa

Letošnja zima z izjemnim mrzom in visokim snegom je prav gotovo poslabšala pogoje življenga starejših ljudi, invalidov in družin z otroki. Preskrba je težja v odročnih krajih. Tudi v mestih je gotovo več ljudi, ki bi v teh dneh potrebovali pomoč pri preskrbi s kurjavo, kurjenju bivališč, prinašanju hrane ter odmetavanju snega. Aktiviste Rdečega križa prosimo, da pomagajo, vsem, ki so jih prizadele neobičajne vremenske razmere, vsi pa, ki bi potrebovali kakšnokoli pomoč, naj se obračajo na aktiviste Rdečega križa v krajevnih organizacijah.

OBČINSKA ORGANIZACIJA
RDEČEGA KRIŽA
RADOVLJICA

Konference gasilcev

Kranj — Januar in februar sta meseca letnih konferenc gasilskih društav. To velja tudi za gorenjske gasilce, ki so združeni v kar 126 gasilskih društav. Leto 1984 je bilo za gasilce še posebej pomembno, saj so se zbrali na 10. kongresu Gasilske zveze Slovenije. Njihovi pomembni nalogi sta bili združiti v organizacijah 100.000 članov in opraviti prav toljko preventivnih pregledov. Lani so bile številne gasilske tekmovanja. Bolj se uveljavilo tudi gasilstvo mezenškimi. Gasilke z Ribnega pr. Bledu so bile, na primer, prve na kongresnem tekmovanju v Gornji Radgoni.

I. Petrič

Tehtnica spet dobila dobro ime

Nekaj let nazaj je bila Tehtnica iz Stražišča povsem na tleh — Uspešen sanacijski program, ki je uredil kadrovski problem, uvedel nagrajevanje po delu, omogočil vlaganja v posodobitev, ji je spet vrnil ugled — Tudi načrti smelejši

Kranj — Tehtnica iz Stražišča pri Kranju, ki se ukvarja z izdelavo, predvsem pa s servisiranjem tehnic, je bila še pred dvema letoma čisto na kolenih. Zaradi kadrovskih problemov (veliko je bilo alkoholizma) so slabo delali in pri strankah izgubljali ugled. Najnižji osebni dohodek je še leta 1983 znašal manj kot 3.000 dinarjev.

Ko so pred dvema letoma sprejeli sanacijski program, se je najprej zamenjala polovica delavcev, ki ni zmogla novih zahtev. Poprej so pri servisiranju tehtnic veljale norme, ki so jih tudi slabši delavci lahko presegali prek 400 odstotkov, po sprejemu novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov pa norm ni več, temveč nagrajujejo po točkah. Pri tem so strogi in dosledni, saj upoštavajo, da je servis tehtnice gotov šele, ko ga žigosa Zavod za mere in uteži, zato se serviserjevo delo ocenjuje še le potem. Točkovanje, kakršno velja v Tehtnici, je daleč bolj stimulativno od norm, ker delaveci lahko dosegajo veliko število točk. Običajno jih okoli 5 tisoč, lahko pa tudi 10 tisoč. Lani

so se dohodki delavcev gibali od 20 do 60 tisoč dinarjev.

Nagrajevanje po delu je izboljšalo kvaliteto servisiranja, več je bilo v letu, kar velja pravilnik, narejenega, tako da se bistveno pozna pri prihodu delovne organizacije. Medtem ko so leta 1983 ustvarili za 8,5 milijonov prihodka, so ga lani vsaj še enkrat več. Kot lahko pred sprejemom lanskega zaključnega računa ocenjujejo, je lanski prihodek presegel 17 milijonov. Da večji prihodek ni le rezultat višjih cen, pove podatek, da so lani svoje usluge podražili le za 24 odstotkov.

Z več denarja so se lahko lotili izboljšav: kupili so več kvalitetnejših uteži za umerjevanje tehtnic, kupili dva službena avtomobila za delo na terenu in zaradi razširitve proizvodnega programa opremili tudi novo delavnico za meritve preciznih in analitskih tehtnic. Lani so namreč merili tehtnice zdravstvenih domov in lekarn, katerih natančnost je izračunana na šesto decimalko pri gramu. Te seveda terjajo izredno sposobnega delavca (enega od delavcev

so za merjenje analitskih in preciznih tehtnic usposobili v Tehtnici v Železnikih) in prostor, ki zadošča zahtevnim metrološkim pogojem. Njhova delavnica, ki so jo odprli konec lanskega leta, je menda najmodernejsa v Jugoslaviji. Nekatere tehtnice tudi sami izdelujejo, in sicer tiste do 10 ton, ki ustrezojo točnostnemu razredu M3, ostale serijsko izdelane pa na željo naročnikov (največ Merkurja in Donita) predstavljajo. Njhova vzporedna dejavnost so tudi ključavnica usluge, vendar jih ne kanijo širiti.

Kadrovskih težav še niso docela rešili. Za delo s tehtnicami namreč zahtevajo kvalificiranega finomehanika, vendar je ta kader žal težko dobiti, tako da si morajo pomagati kar s ključavnicari in mehanički, ki jih za delo s tehtnicami usposobljajo v celjski Libeli. Tudi lanske razpisane stipendije niso uspeli podeliti, sicer pa pričakujemo dva stipendista, ki ju šolajo v Iskri.

Klub vsemu imajo v Tehtnici smeles načrt: najprej adaptacijo obeh delavnic, nato ureditev prostora toliko, da bodo lahko v gornjem nadstropju opremili laboratorij za najzahtevnejša dela Zavoda za mere in uteži. Tehtnica je sicer majhna (ima le 15 zaposlenih) in vezana izključno na lastna sredstva, vendar se zaveda, da so možnosti za njihovo delo takoreč neomejene in da je trg dobesedno lačen njihovih izdelkov.

D. Z. Žlebir

Škofta Loka — Na slavnostni skupni seji vodstev družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in strokovnega kolegija Gorenjske predstavnice so v sredo izročili 20 delavcem tega kolektiva odlikovanja predsedstva SFRJ. Odlikovanja je izročil predsednik občinske skupščine Matjaž Čepin. Prejeli pa so jih: red za zaslug za narod s srebrno zvezdo Janez Thaler, red dela s srebrnim vencem Monika Bertoncelj, Janez Brelih, Frančiška Jesenko, Izadora Karuzo, Janez Krajnik, Janez Pintar in Jože Stanonik; medaljo za zaslug za narod sta prejela Marija Tofilovič in Drago Tušek; medaljo dela pa Milena Demšar, Zorka Ivko, Jerica Jesenko, Janez Pivk, Cecilia Plazinič, Olga Pustavrh, Miroslav Raztresen, Vera Stanonik, Marija Šter in Marija Tvrđay.

Foto: F. Perdan

Bolj kot sneg je nagajal mraz

Kljub nekajdnevnu sneženju so ceste na Gorenjskem z zimsko opremo prevozne — Na srečo je novo zapadli sneg suh in zato ni bilo na mehanizaciji večjih okvar — Tudi komunalne organizacije in krajevne skupnosti so bile v večini primerov kos zahtevni nalogi — Vzdrževalci se bojijo hitre odjuge

Kranj — Po malem je snežilo že nekaj dni prej. Pravi „snežni paket“ pa je Gorenjska začela dobivati v nedeljo zvečer. Močno sneženje je potem prenalo še le v noči od torka na sredo. Hudemu mrazu, ki se je začel po novem le-

tu, se je tako pridružila še prava snežena zima. Cestarji oziroma vzdrževalci so bili, kot kaže, načelo dobro pripravljeni, čeprav jih je ponekod zaradi dotrajane in zastarele mehanizacije precej skrbelo, kako se bo vse skupaj izteklo.

»V minulih dveh dneh je na Gorenjskem zapadlo od 60 do 120 centimetrov snega,« je povedal vodja vzdrževanja pri Cestnem podjetju Kranj Peter Porenta. »Kljub močnemu sneženju smo imeli sorazmerno srečo. Sneg je bil namreč suh in zato tudi lahek. Zato smo se tokrat prav gotovo izognili številnih okvar, do katerih bi prihajalo, če bi bil sneg južen in težak. Tako nam je bolj kot sneg nagajal mraz. Cestišča so globoko zmrznjena in sol, ki smo jo posipali, ni prijema. Razen tega je bil sneg precej sipek in ga je bilo težko odrivati s cestišč. Posebno na pobočjih je ponekod prihajalo do plazov. De-

lali smo praktično neprekinjeno dva dni in dve noči. Tako so danes (sreda dopoldne) v glavnem vse ceste na Gorenjskem prevozne, seveda z zimsko opremo.

Tudi v mestnih območjih oziroma od tam, kjer skrbijo za vzdrževanje krajevne skupnosti, za zdaj nimamo podatkov, da bi imeli kakšne težave. V prihodnjih dneh bomo delali na širjenju cestišč in postopnem odstranjevanju snežne deske. Skrb po nas nenadina in hitra odjuga. Cestišča je namreč tako globoko zmrzljeno, da bi tudi ob temperaturah nad ničlo, prišlo do poledice. Ob tem pa ugotavljamo, da smo porabili kar precej soli in upamo, da bomo novo pošiljko pravočasno dobili.«

Kar zadeva pluženje in vzdrževanje mestnih cest in ulic so nam v vseh gorenjskih občinah povedali, da so bile v komunalnih delovnih organizacijah zelo obremenjeni, da pa so povsod nalogu dobro opravili. Nikjer v gorenjskih središčih v sredo zjutraj praktično ni bilo večjih težav. Marsikje pa so že začeli tudi odvajati sneg s parkirnih prostorov, trgov, pločnikov ... Tudi v največjih krajevnih skupnostih (kot sta na primer v Kranju Planina in Vodovodni stolp) so bile razmere v sredo zjutraj dokaj dobre. Več pa bi nedvomno morali narediti hišni sveti v večjih naseljih. Dostopi do vhodov so bili marsi-

kje slabno očiščeni. Poglavlje zase in nadloga pa so bili vzdrževalcem tudi tokrat neprimerno parkirani avtomobili. Ponekod pa so avtomobili obtičali za cesto tudi zaradi mraza.

V prihodnjih dneh bodo vzdrževalci, če ne bo novih padavin, v glavnem čistili sneg z ostalih javnih površin. Sicer pa so po dveh neprekinjenih delovnih dneh in

nočeh potrebeni tudi malce počitka.

Na avtobusni postaji v Kranju smo v sredo popoldne izvedeli, da so bile največje zamude na relaciji med Kranjem in Ljubljano v torek. Zdaj pa avtobusi v glavnem že kar točno vozijo po voznem redu. Tudi avtobusi iz gornjega konca Gorenjske nimajo več večjih zamud.

A. Žalar

Zdaj, ko so si »komunalci« po dvodnevnom sneženju malo oddahnili, saj je v Kranju dva dni tako rekoč noč in dan delalo okrog 55 delavcev, jih čaka čiščenje s cest odrinjenega snega.

NA DELOVNEM MESTU

V prostorih je treba kuriti

Ko se temperatura spusti globoko pod ničlo, ne ostane ničesar drugega kot da kurnimo in kurnimo — Škoda je zaradi zamrznjenih vodovodnih cevi veliko večja kot strošek dodatnega ogrevanja

Huda zima, ki je prinesla izredno nizke temperature, je povzročila vrsto nevšečnosti, ki so se kaže v tem, da nam je po kopališčih zamrznila voda v pipah in v odtokih. Več kot preveč dela so imeli predvsem vodovodni inštalaterji, ki jih v dnevnih najnižjih temperaturah skoraj nismo mogli dobiti.

Vodovodni inštalaterji so nas opozarjali na to, da je treba v prostorih, kjer imamo vodo in pipo, najprej in predvsem zakuriti, kajti poznejša škoda je lahko veliko večji strošek kot ga prinaša dodatno ogrevanje. Če smo ubogali smo pipe obvarovali zmrzali, če pa smo vendarle upali, da se ne bo ničesar zgodilo, smo bili prej kot ne razocarani. Nekajdnevne nizke temperature niso priznane, posebej tistim ne, ki so lah-

JOŽE GREGORIČ, vodovodni inštalater

kovorno napeljali vodovodno napeljavo po mrzlih zunanjih stenah stanovanjskih hiš.

V jeseniški občini so bile januarske temperature stvarjali dni precej pod ničlo, zato so imeli vodovodni inštalaterji veliko dela. Med njimi tudi Jože Gregorič, ki je kot vodovodni inštalater zapo-

slen pri jeseniškem podjetju Vodovod že petindvajset let.

»Na samem vodovodnem omrežju, ki v občini poteka od slapa Peričnika do Hrušice, mesta Jesenice do deloma Koroške Bele, nismo imeli veliko težav. Veliko večje so bile po posameznih stanovanjih, celo v stolpnici je »zmrznila« vodovodna napeljavna. V prvem nadstropju je bilo v kopalnici mrzlo zato, ker se v pritičici gradi lokal in vsi prostori bodočega lokala so bili odprt.«

Tisti, ki so zadovoljivo ogreli kopalnice in prostore, kjer imajo vodovodno napeljavno, so se obvarovali zamrznjenih cevi in nevšečnosti poznejših »talitev.« Tisti pa, ki opozoril niso upoštevali, so imeli precej škode. Ob tako nizkih temperaturah je najbolje, da se v prostoru kuri in kuri ...

Zal pa za nas, ki skrbimo za nemoteno dohavo vode, prinašajo stalno odprte pipe tudi drugačne težave. Voda, ki noč in dan teče, izprazni vodovodne rezervoarje in se vedno bojimo, da vode ne bi začelo primanjkovati.

V jeseniški občini se to ni zgodilo, saj je oskrba vode vse leto dokaj zadovoljiva, odkar priteka voda iz slapa Peričnik. Se bolje pa bo tedaj, ko bomo zgradili vodovod iz Završnice in se nad ponajmanj ne bodo mogli pritoževati v Žirovniški krajevni skupnosti.«

D. Sedej

Elanovesmuči po vsem svetu

V tovarni športnega orodja Elan v Begunjah bi lahko lani prodali celo več smuči, kot so jih naredili. V Sloveniji je klub draginji več povpraševanja po kakovostnih (in dražjih) smučeh.

Begunje — Lani so v Elanu izdelali 700 tisoč parov smuči: v Begunjah 370 tisoč parov alpskih smuči z leseno sredico ter 130 tisoč parov tekaških, v Brnci na avstrijskem Koroškem pa 200 tisoč parov alpskih smuči, ki ne vsebujejo lesa. Letošnja proizvodnja bo količinsko enaka lanskemu, le delež tekaških smuči se bo zmanjšal za 30 tisoč parov, za toliko pa se bo povečala proizvodnja alpskih, ker le-te prinašajo več zasiščka. Elan je nekaj let ostaja pri letni proizvodnji 700 tisoč parov smuči in tudi v prihodnje količine ne namenava povečevati, ker je prodaja smuči doma in v svetu zelo odvisna od muhovosti zime.

Lani so še smuči dobro v prodajo, saj bi jih lahko v Elanu prodali še 30 do 60 tisoč parov več, kot so jih izdelali. Več kot četrtnino proizvodnje so prodali v Združene države Amerike; tu je Elan po številu prodanih smuči že na drugem ali tretjem mestu med vsemi svetovnimi proizvajalcji smuči. V ZDA je namreč vse večje povpraševanje po Elanovih smučeh — ugotavlja Milan Osterman, vodja proizvodnje smuči v begunjski tovarni — zato ne bi bil problem prodati na tamkajšnje tržišče tudi tretjino Elanove proizvodnje smuči. Toda s tem bi preveč osromašili druga tržišča, pa tudi sicer se Elan ne zeli pretirano rezavati na entega kupca, ker se razmeri na svetovnem trgu zelo hitro spremnijo. Drugi največji kupec Elanovih smuči so jugoslovanski ljubitelji alpskega smučanja in smučarskega teka. Elan je lani prodal doma prek 110 tisoč parov smuči ali kar 20 tisoč več, kot je načrtoval. V Sloveniji se že pozna, da je množično smučanje na sorazmerni visoki kakovostni ravni in je zato tudi večje povpraševanje po kakovostenih (in dražjih) smučeh — in to klub draginji, ki se moreno zajeda v občanov žep. Petin Elanove proizvodnje smuči pokupita Zvezna republika Nemčija in Švedska, Italija 9 odstotkov, Kanada in Japonska vsaka po 6 odstotkov. Elan je zadnja leta prisoten s smuči v vseh evropskih državah, kjer je smučanje kolikor toliko razvito, pa tudi v Argentini, Libanonu, Avstraliji in celo v Alžiriji.

Elan se je s kakovostjo in z reklemo, ki so mu jo napravili Stenmark, Križaj in drugi smučarji, ki vozijo na Elanovih smučeh, prebil med največje izdelovalce smuči na svetu. Po količini pa prekaša le Rossignol, tenu mu pa sledijo tri podjetja, med njimi tudi begunjski Elan, s količino približno enako proizvodnjo. Elan se načrtuje, da bo v letu 1986/87 prodajal na svetu 1.000 tisoč parov smuči, kar je več kot dvojnina prejšnjega leta. Elanove smuči so zelo dobre, pa tudi begunjski Elan, s količino približno enako proizvodnjo. Elan se načrtuje, da bo v letu 1986/87 prodajal na svetu 1.000 tisoč parov smuči, kar je več kot dvojnina prejšnjega leta. Elanove smuči so jugoslovanski ljubitelji alpskega smučanja in smučarskega teka. Elan je lani prodal doma prek 110 tisoč parov smuči ali kar 20 tisoč več, kot je načrtoval. V Sloveniji se že pozna, da je množično smučanje na sorazmerni visoki kakovostni ravni in je zato tudi večje povpraševanje po kakovostenih (in dražjih) smučeh — in to klub draginji, ki se moreno zajeda v občanov žep. Petin Elanove proizvodnje smuči pokupita Zvezna republika Nemčija in Švedska, Italija 9 odstotkov, Kanada in Japonska vsaka po 6 odstotkov. Elan je zadnja leta prisoten s smuči v vseh evropskih državah, kjer je smučanje kolikor toliko razvito, pa tudi v Argentini, Libanonu, Avstraliji in celo v Alžiriji.

C. Zaplotnik

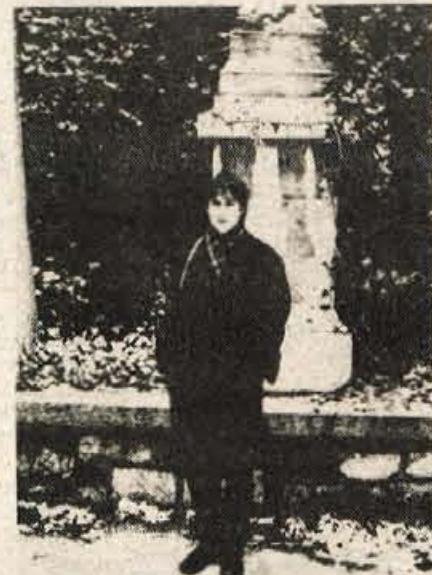
Tudi v Kranju se bo kmalu nekaj zgodilo

V razstavišču G 13 kranjske gimnazije do slovenskega kulturnega praznika razstavlja svojih 16 grafičnih listov obetavni likovnik Matej Mihelčič. Za zdaj še ni našel trdne umetniške identitete. V četverici grafikov iz ljubljanske šole za oblikovanje in fotografijo poskuša v slovenski likovni prostor prodreti z grafiti.

Kranj — Že lep čas v preddverju kranjske gimnazije razstavlja grafične liste mlad, še ne 20-letni Matej Mihelčič, dijak zadnjega letnika Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Hermann Gvardjančič jih je pospremil s kritiko, da je v njih čutiti abstraktna pojmovanja iz 50-ih let, da so polne tujih vplivov, da jih označuje industrijska simetričnost izražanja. Od mladega umetnika pričakuje več sodobnosti, modernizma, alternativnosti...

Matej Mihelčič odgovarja, da še ni našel utrjene umetniške smeri, saj je še mlad, in jo še vedno isče. Njegovo graffito, pa čeprav je v njej čutiti vrsto vplivov (kako tudi ne, mlad in še neformirani umetnik je najbolj doveten zanje), narekuje osebna motivacija. Zato se tudi ne ravna po trenutni modi. Alternativnosti v razstavljenih grafičnih listih morda res ni čutiti, zato pa jo izraža vsa njegova osebnost, uperjena zoper lagostnost, površnost in provincialno začlanjanost.

Grafika, ki ji bo posvetil kasnejši študij na likovni akademiji, mu »leži« že kaki dve leti; opus, ki ga razstavlja na gimnaziji, pa je nastal laži. Risati je začel v galeriji Nova, kjer že dlje teče tudi likovna šola. Sprva je ustvarjal pod mentorstvom tamkajšnjih likovnih pedagogov, ko pa je njegova ustvarjalnost prerasla kalupe, se je osamosvojil. Ustvarjal je v grafični delavnici osnovne šole Helene Puhar, ki mu jo je dal na voljo likovni pedagog Kukec. Slednji mu je pustil tudi vso umetniško in ustvarjalno svobodo, tudi z nasveti se ni vmešaval v samostojna likovna iskanja mladega Mateja Mihelčiča, če jih le-ta ni iskal. Lani pa se je mladič znašel v skupini likovnih somišljenikov v šoli, ki so s svežimi grafičnimi zamislili kmalu prodri v javnost. Skupinsko so že razstavljali v kranjski gimnaziji in v ljubljanskem gledališču Glej. S samostojno razstavo bi Matej Mihelčič rad nastopil v eni iz galerij Gorenjskega muzeja. Ustvarja za »množico« in želi, da njegove stvaritve vidi veliko ljudi, zato mu ne ugaja brezbrinjnost gimnazijске publike, ki ho-

Matej Mihelčič — Matori, avtoportret

di mimo razstavljenih grafičnih listov, ne da bi le-ti kaj razgibali njihovega duha. S skupino pojde to pomlad v Jakopičev paviljon v Ljubljani, prihodnje leto pa bodo s svojimi deli bržkone sodelovali tudi na mednarodnem grafičnem bienalu v Čilu, kamor jih bo povedel njihov pedagog, eden že uveljavljenih svetovnih grafikov.

Smisel umetniškega ustvarjanja mladega Mihelčiča, ki ima mimo klešanja svojske likovne identitete tudi povsem prozaične načrte (končati kani likovno akademijo, čeravno je žalostno, da moraš v potrditev svoje ustvarjalnosti skozi institucijo), je beg iz province. V četverici, ki ustvarja razgibane podobe, da bi šokirala, zbudila lagodno sanjačočno javnost, se ukvarja z grafiti. Njemu in vsej skupini je to le eno od čistih likovnih izraznih sredstev, v katere ne nameravajo mešati politike.

»Vladajoča ideologija gleda na graffite kot na nekaj rušilnega,« ugotavlja mladi umetnik. »Zato je s to za naše slovensko okolje povsem novo likovno izraznostjo težko prodreti. Doslej smo se že poskusili z nekaj

razstavami, v prihodnje eno takih načrtujemo v Gleju, pa tudi v Kranju se utegne kmalu kaj zgoditi. Vendar nam očitajo, da smo graffite uvozili iz New Yorka, da niso naša avtentična izpoved. Vendar, če bi iskali izvor vsake likovne tehnike, noben ustvarjalec ne bi bil izviren. Za nas so graffiti, kakršne poznamo iz ameriške stvarnosti, le tehnika, vsebino jim vdihnemo sami. Ameriški graffiti nosijo politično sporočilo, naša likovna skupina pa noče imeti ničesar skupnega s politiko. V čisti likovnosti graffitov je naš alternativni pristop.«

Sveža likovna prizadevanja skupine, v kateri je tudi Matej Mihelčič, je ljubljanska publike že sprejela. Z graffiti pa bodo verjetno prodri, ko jim bo sodelovanje s Študentskim kulturnim centrom (ŠKUC) omogočilo njihovo široš predstavitev. Kdov, ali je kranjska javnost dovolj zrela za kak tak likovni iziv?

D. Z. Žlebir

Novinčev pogled v ogledalo

V razstavnem salonu Dolik na Jesenicah bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo slik akademskega slikarja Franca Novinca

Enaindvajset let delovnih in ustvarjalnih izkušenj, ki so se do danes nabirale v delih gorenjskega slikarja Franca Novinca, življenjsko vezanega na svoje okolje, na naravo, so njegovo slikarstvo opredelile kot krajinarstvo v širokem pomenu te besede. Krajinarstvo je pri njem posledica vsakodnevnega videnja in prepoznavanja čiste optične resničnosti, je likovno dojemanje in posredovanje likovne strukture na platno, je psihološka usedlina, ki izhaja iz različnih stopenj — od pravljične bizarnosti, povzete po bajanju in pričevanju iz roda v rod, prek sodobnega industrijskega rastra, navzočnosti moderne časovnega utripa. Vse to je združeno v svojevrstno resnobrem dojemaju, ko daje predvsem specifična barvitost, jasna barvana modulacija, ton »odpiranje«, sproščanje avtorjeve subjektivnosti. Gre tedaj za »vračanje vase, lastnim doživljanjem, občutjem, sanjam, to hkrati pomeni poseg v lastne doživite izkušnje kot slikarski predmet, motiv; to hkrati pomeni radikalno zavračanje vsakega zunanjega rastra in zahteve po redu. Subjektivnost v sodobni umetnosti pomeni novo zaupanje v lastno osebnost in

zaupanje v lastna ustvarjalna pravila in cilje...« (Ernst Busche v poglavju Die Bildwechsel — Genarition, katalog razstave Bildwechsel, Neue Malerei aus Deutschland, Zahodni Berlin 1981).

V tako določenem osebnostnem razmerju do slikarstva čitamo najnovješja Novinčeva platna kot odprt »dušo«, razdajajočo se v sproščenih naslikanih platnih, vznemirjenih potezah in struktturnih rastrih, ki prenenapajo na videz gladke ploskve. Vse to je kljub tako obarvani metaforični transpoziciji samo eden od pogledov v ogledalo, kot ga pred nama postavlja narava že skozi stolnico, pri čemer se zavedamo, da je umetnik tisti, ki temu ogledalu določa položaj, se pravi njegovo odsevost.

Aleksander Bassin

NAROČITE GLAS!
ČE STE NAROČNIK,
PLAČATE MANJ ZA
MALI OGLAS.

Olga, za umetniško rast pevca je ogromnega pomena, da sodeluješ z raznimi dirigenti in režiji. Ta dva izvlečeta iz tebe vse, kar hočeta, če sti prava. Ogromno moraš delati sam. Dva mesec je pripravljala Traviato. Pa jo je že od prej dobr poznala, saj jo je pelal tudi že na akademiji. Veliko je razmišljala o osebi, ki jo bo predstavila. Počasni nikoli narejen, nikoli kompletan, pravi Oga. Zlepota ni zadovoljna sama s seboj. Vedno se zdi, da bi lahko kakšno vlogo še bolje odpela, s boljje zaigrala.

Zdaj se pripravlja na Rusalko. Težka vloga j to. Rusalka je eno samo hrepnenje po topin človeški ljubezni, potem pa spozna, da je človek grd, da je lepše živeti z vilami kot s človekom

Olga Gracelj, sopranistka ljubljanske opere.

hudo tremo. Dokler niso mimo prvi zvoki, prve zapete besede. Potem je vsa v vlogi Violete, ki sprejema prijatelje, vesela in družabna, čudovito vznemirjena, ko med prijatelji najde Alfreda, svojo veliko, pravo ljubezen, drugačno od vseh dosedanjih...

Razpoloženje Violete kaže tudi z oblekami. Rdeči sledi nežna zelenja, kajti v njej je umirjena v svoji veliki ljubezni na deželi, tretja je elegantna črna, četrta, zadnja, bleda in brezbarvna napoveduje njen konec... Zdi se mi, da imamo po dolgem času spet lepo, vznemirljivo, dražestno Violeto na odru... Mogočni aplavzi to vedno znova dokazujo.

Po nastopu se dobimo v opernem bifeju. Spet je tu Olga s svojim živahnim leskom v temnih očeh, z veselim smehom. Utrjena je, tega ne more skriti. Traviata je naporna. Ves čas je na odru, ves čas poje...

Olga Gracelj je Blejka. Kdo ve, kaj je bilo tisto, ki jo je porinilo v svet opere. Morda to, da ji je mama Ivanka namesto pravljic pela pesmi? Ali pa tisti mali pianino v trgovini s spominiki pod Parkom, ki ga je ugledal v izložbi. Kakšna štiri leta je teda bil. Morali sta z mamou v trgovino. Mimogrede je nanj zaigrala »Na planincah«. Ni ga več izpustila... Morda je resnično pomembno v življenju, da človek pravi trenutek dobi pravo star v roki...

Razpeta je med Ljubljano in Mariborom. Po-

membno je, da ne ostaneš na enem odru, pravi

Kulturno bogate počitnice Za vsakogar nekaj

Prvi teden počitnic mineva, toda še vedno je za učence ostalo do volj prireditve, s katerimi lahko obogatijo preostali prosti čas. Kino, likovna dejavnost, lutke, glasba, literarna srečanja

Kranj — Zveza prijateljev mladih je mladeži pripravila bogate počitnice. Poleg običajnih zimskih športov je pestra tudi bera kulturnih prireditiv za mlade. Vsak dan je v kinu matineja, kjer vrtijo mladinske filme, risanke, kriminalke, znanstveno fantastiko, komedije. Obisk je že prve dni presegel pričakovanja. Kar te se bibe razprodane, vendar so otroke kljub vsemu spustili v dvorano, na stojšča seveda. Malo manj je znana likovna dejavnost v likovni šoli in galeriji »Nova«, kjer bodo ljuditelji likovne umetnosti tudi prihodni teden še lahko pobliže spoznali dejavnost, ki jih zanima.

Mlađim društvu Gledališče, lutke, glasba iz gradu Klicman in nudi vrsto lutkovnih predstav. Te so v glavnem že mimo, le se drevi in prihodnji četrtek še vabijo k ogledu.

Društvo Modrina je nekoliko streljščarjem pripravilo pouk držabnega plesa pod vodstvom Darin ke Udir in jazz baleta. Klub ljubiteljev glasbe pa že ves mesec pripravlja glasbene večere. Dva tematska večera, o punku Hord Core in Ian Duriju, sta že mimo, drevi bodo predstavili novo ploščo Lačneg Franca, jutri večer pa bo zadnji počitnički tematski večer o glasber skupini Doors.

V Pionirski knjižnici bodo tudi pruhodnji teneden še ure pravljic, in sice v torek in petek dopoldne, v sredo p popoldne.

Tudi gledališče GLG je poskrbel za svojstveno kulturno doživetje. Ju tri ob 18. uri bo uprizorilo Apokalipt so.

V krajevnih skupnostih bodo počitnice bolj rekreativne, vendar s nekatere šole odprele vrata tudi počitnički kulturni dejavnosti. Prešernova šola prireja ure pravljic, lutke, rezgovore o počitniškem branju, likovne krožke in filme v razgovori. Uravljic so tudi v Predosljah in Šentjurju. Za otroke v Senčurju in Veklem so pripravili tudi lutkovno igro co Muca Copatarica.

D. Ž.

KULTURNI KOLEDAR

SKOFJA LOKA — V nedeljo, 20. januarja, se prijateljem gledališča obeta zanimiva predstava, s katero bo v Škofji Loki gostovalo Slovensko prosvetno društvo Tabor Opčin pri Trstu. Predstava bo v nedeljo, 20. januarja ob 18. uri v dvorni Loškega odra. Gostovali bodo drama Josipa Tavčarja Pekel je verdar pekel.

V knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki bo v ponedeljek, 21. januarja ob 19. uri Literarni večer In hvaljeni nosi v sebi. V knjižnici bo predstavljena zbirka Franceta Kopaca.

V torek, 22. januarja ob 17. uri b Ura pravljic, v sredo, 23. januarja ob 18. uri pa bo Večer z diapositivi.

Olga, za umetniško rast pevca je ogromnega pomena, da sodeluješ z raznimi dirigenti in režiji. Ta dva izvlečeta iz tebe vse, kar hočeta, če sti prava. Ogromno moraš delati sam. Dva meseca je pripravljala Traviato. Pa jo je že od prej dobr poznala, saj jo je pelal tudi že na akademiji. Veliko je razmišljala o osebi, ki jo bo predstavila. Počasni nikoli narejen, nikoli kompleten, pravi Oga. Zlepota ni zadovoljna sama s seboj. Vedno se zdi, da bi lahko kakšno vlogo še bolje odpela, s boljje zaigrala.

Zdaj se pripravlja na Rusalko. Težka vloga je to. Rusalka je eno samo hrepnenje po topin človeški ljubezni, potem pa spozna, da je človek grd, da je lepše živeti z vilami kot s človekom

Se zadnje priprave in Violeta iz Traviate zasijala v vsej lepoti — Foto: D. Dolenc

Vse to je treba prenesti v glas, prepričati ljudi. Ce ne znaš prav izraziti občutkov Rusalkje, je tlahko dolgočasna opera. Sreča, da dela s Samo Hubadom, pravi. Uživa v delu z njim in prepriča je, da bo s svojo Rusalko uspel.

Cim več mora delati, cim več peti, da jo sliči več ljudi. Njena največja želja je, da bi bila združljiva, da bi lahko delala, da bi bila odprta in kakšna druga vrata. Večji ansambel, večja korenica. To je vedno združivo in pozitivno. Mora biti več lirske koloraturne vlog. S tem se razvija. Nikoli ni mislila, da bo Traviato pela tako lahko. V prvem dejanju ima veliko koloratur, v drugem pa vrste dramski momenti, v za njem dejanju pa je njen petje povsem lirske.

Traviata je velika preizkušnja za soprano. Če bi ne odpela vseh teh vlog pred tem, t je ne zmogla. Počasi, po stopnicah osvaja posamezne vloge. Prav nič ne moreš preskočiti. Psihomo moraš dozoret...

Njena velika želja je, da bi nekoč pela Madame Butterfly. Zahtevna vloga po pevski in igralski plati. A boj se je ne. Zaveda se, da bo tudi v vlogi treba po stopnicah...

D. Dolenc

Shranjevanje namiznega sadja

Neka naša bralka nas je v pismu prosila, naj kaj napišemo o zimskem shranjevanju sadja, kakšno temperaturo in vlago potrebuje, da bo ostalo dñe zdravo in sveže. Za odgovor smo poprosili našega sodelavca Tineta Benedičića, vodja sadjarstva v sadovnjaku Resje pri Podvinu. Takole nam je napisal:

Medtem ko je bila še nedavno videti predelana, prečiščena in koncentrirana hrana za bodočnost zelo obetavna pa je prav zadnja leta prevladalo spoznanje, da zahteva človeški organizem za zdrav razvoj precejšen del naravne, sveže, nepredelane in voluminozne hrane. Med naravno hrano ima sveže sadje zelo pomembno vlogo saj vsebuje številne za razvoj organizma nujno potrebne snovi, ki so le še v nekaterih drugih rastlinskih hranih in še v njih pogosto ne v takih oblikah, da bi jih lahko uživali sveže. To so predvsem nekatere rudinske snovi, mikroelementi, kislina, pektin-ske snovi, vitaminji, encimi itn.

Zato bi bilo najbolje, da bi vse v hrano vključeno sadje uživali sveže in to čim preje po obiranju v tako imenovani užitni zrelosti. Seveda to ni vedno mogoče, ker traja pri nas ob-

dobje pridelovanja le nekaj mesecev — od maja do konca oktobra. Posamezne vrste in celo sorte sadja se med seboj zelo razlikujejo tako glede sestavin in uporabnosti, kot tudi glede časa dozorevanja in obstojnosti. Glede na te lastnosti ga lahko delimo na hitro pokvarljivo sadje kot so jagode in jagodičevje ter koščičasto sadje — češnje, višnje, slive, breskve, marelice in zgodnejne sorte jabolk in hrušk ter na obstojo sadje med katerimi so najbolj številne zimske sorte jabolk in nekaterih sort hrušk. Prav pri teh sadnih vrstah in sortah imamo največ možnosti, da vplivamo na njihovo ohranitev v tistih mesecih, ko sicer ne pridelujemo svežega sadja. Sodobne možnosti hitrega transporta in hladilne tehnike omogočajo preskrbo s svežim sadjem iz oddaljenih proizvodnih področij tudi pozimi, a vseeno ne bi smeli zanemariti ohranitev doma pridelanega sadja za svežo uporabo tudi v tem času.

Primerno shranjevanje sadja torej omogoča podaljšanje uživanja svežega sadja. Obilen pridelek jeseni porabimo tako enakomernej in v daljšem razdobju. Seveda se moramo pri tem držati nekaterih pravil, da ne bomo doživeli razčaranja.

klobase take in drugačne

Jetrnice

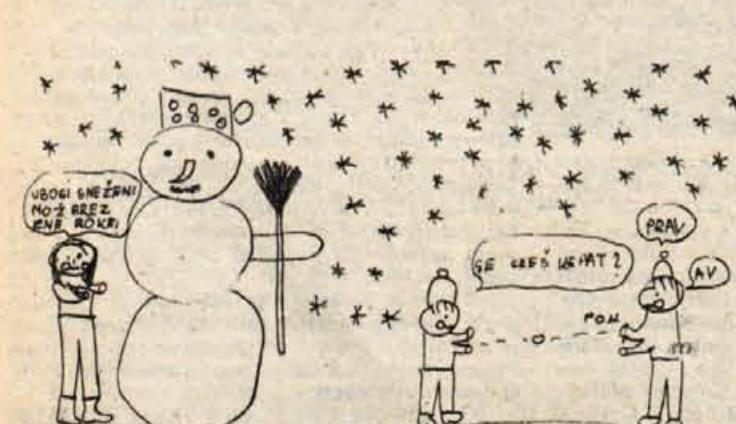
Potrebujemo 2 kg jeter, 1 kg riža, 30 dkg kruha, poper, majaron, limonino lupinico, sol, 1/2 kg glavine, 20 dkg masti, juhe po potrebi, čreva.

Jetra in glavino (odluščeno meso) ločeno skuhamo in zmejimo. Posebej skuhamo riž kot za krvavice (samo na pol). Kruh namočimo v juhu, v kateri smo kuhalili jetra. Namocenega ožmemmo z rokami, nato tudi zmejimo. Jetra, riž in kruh damo v skledo in zabelimo z vročo mastjo, dodamo dišave, solimo in prilijemo vročo juho od glave. Dobro premešamo in iz zmesi naredimo klobase. Klobase damo kuhat. Ko pripravljajo na površino, so kuhanie. Pustimo jih v vodi še nekaj minut, ne da bi vrele. Ohlajene klobase pred uporabo spečemo. Ker vsebujejo jetra, se še hitreje kvarijo kot druge. So pa zelo okusne.

Možganove svinjske klobase

Potrebujemo pusto svinjsko meso, trebušino, možgane limonino lupinico, nageljnovne žbice

Pusto svinjsko meso in trebušino na drobno sesekljamo. Dodamo možgane, sesekljano limonino lupinico, stolčene ali zmlete nageljnovne žbice in po okusu še druge disave. Solimo, dobro premešamo. Naredimo klobase in jih dene-

veselje na snegu — Narisala Urška Pavlovič, 2. c r. OS Cvetka Šolarja Škofja Loka

Ze med rastjo moramo poskrbeti, da bo sadje zdravo in da bo čim bolj enakomerno dozorevalo. Za ozimnico izberemo le prvovrstno, zdravo, nepoškodovan in ob pravem času obrano sadje ko doseže tako imenovan drevesno zrelost. Prezgodaj obrano sadje ni dobro razvito in ne razvije sortno značilnega okusa. Prepozno obrano sadje je sicer navadno debelejše in lepše obarvano a hkrati tudi manj okusno in v shrambi hitreje propade. Takšno je pogosto sadje pripeljano iz toplejših, bolj južnih predelov, ki je za takojšnjo porabo sicer primereno, za ohranitev v kleti pa neuporabno. Pravi čas obiranja določamo na več načinov: po oblikah, obarvanosti in trdoti plodov, po razvojnem času od cvetenja do obiranja, po odigrljivosti in po vsebnosti škroba v plodu. Večino teh lastnosti lahko tudi merimo ali primerjamo s standardi za dolčeno serto, s čimer lahko dokaj točno določimo pravi čas obiranja. Seveda moramo obiranje samo opraviti tako, da sadja ne poškodujemo, da obdrže plodovite pecelje in da hkrati izločimo vse predrobne, nerazvite, bolne in poškodovane plodove.

Za domače shranjevanje sadja so najprimernejše kleti. Najbolje je, da so vkopane na severni stranski tavbe. V takšnih kleteh je nižja in bolj enakomerna temperatura ter višja relativna vлага zraka. Klet mora biti čista in zavarovana pred vdorom gladalcev — predvsem podgan in miši. V njej ali v neposredni bližini ne sme biti centralne kurjave ali pa mora biti od nje dobro izolirana.

Najboljši pogoji za ohranitev sadja v kleti so pri temperaturah od +2 do +4°C. ter pri relativni vlažnosti od 80 do 90 odstotkov.

Ce je temperatura previsoka si pomagamo z zračenjem v času ko je zunanjna temperatura nižja (ponoči) z odpiranjem oken ali z vključitvijo ventilatorja kar lahko uredimo tudi avtomatsko z električnim kon-

taktnim termometrom. Pri tem je priporočljivo, da vstopa zrak v klet skozi kanal pri tleh, izstopa pa pod stopom.

Ce je relativna zračna vlažnost prenizka si lahko pomagamo s polivanjem tal, z obesjanjem namočene jutovine ali z avtomatskim vlažilem zraka. Pri manjših količinah lahko dosežemo enak učinek z vlaganjem plodov v 2 do 3 kg polietilenke vrečke. Ta način je predvsem uspešen za ohranitev plodov zlatega delišesa in različnih vrst kosmačev, ki sicer prehitro ovanejo in po-

stanejo neuporabni. Pri visoki relativni vlagi pa lahko pride do pospešenega gnitja.

Sadje moramo imeti v kleti pravilno zloženo v zabožih ali platojih po dve vrsti skupaj in vmesnimi presledki tako, da imamo pregled nad vskladiščenim sadjem in da lahko zrak nemoteno kroži med zaboljivimi.

Z izboljšano izolacijo ter vgraditvijo hladilnih in vlažilnih naprav lahko pogoje ohranjanja sicer izboljšamo, kar pa ima gospodarski pomen le za večje in celoletno izkoriscenje.

ne skladiščne prostore. Za do mače lastne potrebe pa lahko podaljšamo uporabnost svežega sadja v bolj preprostih in še primernih prostorih v katerih lahko ohranimo sadje z nekaj skrbnostmi vsaj preko najhlačnejših zimskih mesecev s čemer ne ohranimo samo večji del obilnega in cenjenega jesenskega pridelka temveč tudi nekaj prihranimo v gospodinskem proračunu.

Tine Benedičić, vodja sadjarstva v sadovnjaku Resje pri Podvinu

de in nosilce spominskega znaka. Prva dva konzilia delujeta pri zdravstveni skupnosti, tretji pa na Občinski skupščini Kranj — za vse gorenjske občine. Za vse vrste zdravljenja napiše predlog vaš zdravnik.

Bolniki z bolezni prebavil, želoda, jetri in žolčnika se zdravijo v Rogasici Slatini, z boleznjijo srca in ozilja ter ledvičnimi boleznjimi v Radencih, zadnje čase pa vse več tudi v Šmarjeških toplicah, z boleznjimi sklepov in mišic v Čatežu, Dolenjskih toplicah, Laškem, Rimskih toplicah, Dobrni. Bolniki s kroničnimi kožnimi boleznjimi — seveda tudi z revmatičnimi težavami — se zdravijo v Atomske (Podčetrtek) in Varaždin. Bolniki s kroničnimi boleznjimi dihal, predvsem astmatiki in z luskavico se zdravijo na otoku Mali Lošinj, v Strunjanu pa je možno okrevanje, ki tem bolnikom tudi ugodno dé.

Izven sezone, od septembra do junija se v zdraviliščih laže dobi prostor, pa še ce ne je.

Kdaj zdravljenje v zdravilišču ne pride v poštov?

Duševni bolnik, ki ne more odgovarjati zase. Bolnik brez občutka za odvajanje vode ali blata, z razjedo na goleni ali drugo rano. Bolnik z visokim, neobvladovnim krvnim pritiskom ali obnemoglim srcem z zastojem vode in otekinami. Nepokretni, razen po nekaterih operacijah na hrbitenici, ko gre za nadaljevanje zdravljenja v Laškem. Starostnik, ki ni več duševno svež in potrebuje vodenje. Slepemu se odobri spremstvo, zato ga konzilij obravnava kot vsakega drugega bolnika ali poškodovanca.

dr. Tone KOŠIR

Kdaj v naravno zdravilišče?

Slovenija in sosednja Hrvaška imata številna naravna zdravilišča, ki so poznana doma in v svetu. Neredko sprašujete, kdaj in kam bi šli na zdravljenje. Zato bo v današnjem prispevku nekaj navodil, da se boste vedeli odločati.

Vedeti je treba, da se vsaka bolezen ne more — pa tudi ne sme — zdraviti v zdravilišču in da vsa zdravilišča niso za iste bolezni in stanja. Marsikdaj je najpomembnejše že to, da zamenjate okolje, da pobegnete iz neurejene družine ali iz delovnega okolja. Temu dodaste še prijetno družbo v zdravilišču, na katero boste zagotovo nalegli, urejeno prehrano, bazen, sprehode v naravo. Vrnrete se čili in razpoloženi. Zato tudi opažamo več uspeha pri zdravljenju, če ni bilo vsiljenih in energičnih ukrepov: telovadba, različne vaje, točno predpisano delo v bazenu itd. Prav zato se vračajo bolj zdravi upokojenci kot pa tisti, ki so bili poslani v zdravilišče zato, da bodo ob intenzivni fizioterapiji čimprej sposobni za svoje delo.

Na Gorenjskem imamo tri konzilije zdravnikov, ki odobravajo zdravljenje v naravnih zdraviliščih: prvi za zavarovance, ki imajo bolezen ali poškodbo, pri kateri je nujno potrebno nadaljevanje zdravljenja (predvsem otroci, delavci, manj po upokojencem), drugi za borce NOB, kadar gre za potrebno zdravljenje (po dogovoru do 5 odstotkov vseh borcev vsako leto), pravico imajo le tisti z dvojnim štetjem do 15/5-1945, tretji pa za vojaške vojne invalidske.

Pesem, ki smo jo objavili v novoletni nagradni uganki, je gorenjska kolednica, običaj, po katerem smo vprašali, pa koledovali. Med vašimi odgovori smo izzreballi dopisnico, ki jo je poslala Dolores Jelenec z Bleda, Partizanska 31. Po pošti bo prejela Aeronove barvice.

Na fotografiji je tudi pri nas dobro poznani in priljubljeni pevec, ki po odhodu iz skupine Kajagoogoo zelo uspešno nastopa sam. Trenutno je pesem, ki jo prepeva, na vrhu vseh lestvic.

Kdo je pevec in na katero popevko mislimo?

Odgovore pošljite do 15. februarja na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1. Za nagrado bodo spet Aerove akvarelne barvice.

Biba je moja sreča

Ljudje si ob Novem letu voščimo srečo. Nikoli pa ne pomislimo, kaj je sreča.

Sreča je to, kar občutimo, kadar smo veseli in zadovoljni, pa tudi to, po čemer hrepenimo, kadar smo žalostni. Sreča je, kadar se nam izpolni kakšna velika želja.

Zelo sem želela, da bi imeli pri nas dojenčka, da bi se z njim igrala. Toda mamica je

čekala, da dojenček ni igrača in da je treba zanj prečuti veliko noči. Bila sem žalostna, ker bi tako rada imela živo igračo.

Nekoč je mamica po telefonu govorila s tetou iz Kopra. Po njenih besedah sem spoznala, da se pogovarjata o nekem psičku. Čez kakih štirinajst dni je teta res pripeljala majhno belo psičko. Kar privzdignilo me je od sreče.

Ceprav moram zdaj vsak dan posestati prepogo in čistiti njene tačke, je Biba vendar moja velika sreča.

Mojca Cvirk, 4. a r.
OŠ Kokrica

Škip, škip, škip

Letos je zima res mrzla. Težko hodim v solo. Pod nogami pa nam škipljije: škip, škip, škip. Kadar potegne veter, tudi v drevju škipljije. To pa zato, ker je vse zmrzljeno. Kmalu bodo spričevala. Tako pa bo spet škip, ko bo slabocen.

Jolanda Kaštrun, 3. r.
OŠ Lom pod Storžičem

Odprt dnevi sole

Tudi letos smo v naši šoli organizirali odprete dneve sole Bili so od 17. do 19. decembra.

V tamen smo pri likovnem pouku narisali vabilo, jih napeleli na trgovine, vhone na vrata... Priredili smo veliko tekm, tako na primer v občinkah med učenkami naše šole in Žagarjeve šole, ki se je končala s porazom naših igralcev. Tekma med starši in učitelji se je končala s porazom staršev. Na svoj račun so prišli tudi tisti starši in učenci, ki imajo radi šah, saj je bil šahovski turnir. Starši so si lahko ogledali potek učnih ur, ki so bile zelo zanimive, najbolj pa je bila zanimiv pogovor med starši in učitelji. Obiskali so nas tudi »malošolarki«, ki so si ogledali svojo bodočo šolo, učenci pa v razredov pa so jim priredili kratko predstavo. Tudi učenci so si ogledali našo šolo in bili prisotni v nekaterih razredih pri pouku.

Odprt dnevi sole so bili zelo zanimivi tako za nas učence kot za starše in učitelje.

Judita Sparovec, 6. b r.
OŠ Bratstvo in enotnost Kranj

Moja najljubša igrača

Moja najljubša igrača medvedek. Dobila sem ga, mi je bilo dve leti. Je bel, smrček in oči ima črne. Mi ga velikokrat skrije. A kaj iščem, ga najdem. Spoznam v menoj v postelji. Preden grem v solo, ga lepo namestim v posteljo, da mu je topliča. Strica Maja mu je naredila obleko, a ko sem ga oblekel, so si popokali.

Razen medveda imam tudi punčko iz Nemčije. Tam imam teto. Punčka je majhna in vika. Oblečena je v balerinko, ima pa še nekaj drugih oblek.

Tina Klančar, 5. c r.
heroja Bračica Tržič

Mraz

Zunaj je zima,
zunaj je mraz,
sneg naletava
na polja, na vas.
Sveča ledena
od strehe visi,
jaz pa prinesem
s podstrešja sani.
Že škipljije pod noge,
zebe me v nos,
se sankam po bregu,
drim kot rihar,
zimi se smejem,
kaj mraz mi je mar!

Miri Šubic, 3. c r.
OŠ Petra Kavčiča
Škofja Loka

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 19. 1.

8.00 Poročila - otroška matineja - ponovitev oddaj: 8.05 M. Druon: Deček z zelenimi prsti - 8.15 Domišlja je povod doma: Prebesedimo besede - 8.30 Pedenjžep - 9.00 Sanje nekega pesnika, oddaja TV Sarajevo - 9.30 Miti in legende - Egipčanski miti: Oziris in Izida, oddaja TV Beograd - 9.45 Otraška televizija: Zelena oddaja, otroška serija TV Beograd - 10.15 Orodja prihodnosti: Človek in stroj, izobraževalna oddaja - 10.45 Ljudje in zemlja - ponovitev - 11.25 Seefeld: SP v smučarskih tekih - 10 km (Z), prenos EVR - 12.50 Wengen: Svetovni pokal v smučanju - smuk (M) - 14.55 Poročila - 15.00 Včeraj za jutri: Zgodovinski mejnik, dok. serija - 15.35 Sosolec ali inštruktor, češkoslovaški mladinski film - 17.00 PJ v košarki - Jugoplastika CZ, prenos Zagreb, v odmoru ... - 18.25 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije: Danes Pokrajinski muzej Maribor - 20.00 Na mudi ostrostrelca, ameriški film - 21.45 Zrcalo tedna - 22.05 Video godba, zabavno-glasbena oddaja - 22.35 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

13.40 Nahla, 2. del alžirskega filma - 15.10 Otraška predstava - 16.10 Cedomir Ilić, TV nadaljevanka - 17.00 Filmovnica - 17.30 Volk samotar, jugoslovenski mladinski film - 19.00 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabavna oddaja - 20.30 Lanterne, felipton - 21.15 Poročila - 21.20 Sportna sobota - 21.45 Slavni zdravnički bolnišnice Charité, vzhodnonemška nadaljevanka - 23.15 Poezija

NEDELJA, 20. 1.

8.20 Poročila - Otraška matineja: 8.25 Živ žav - Risanke Smrke - 9.15 Grizzly Adams, ponovitev ameriške nanizanke - 9.45 Propaganda oddaja - 9.55 Wengen: Svetovni pokal v smučanju - slalom (M), prenos 1. teka - 11.25 G. Stefanovski: Naša leta - ponovitev nadaljevanka TV Skopje - 12.25 Wengen: Svetovni pokal v smučanju - slalom

(M), prenos 2. teka - 13.05 625 oddaja za stik z gledalci - 13.25 Innsbruck: Smučarski skoki - 90 m, prenos - 15.30/16.00 Poročila - 16.05 Mostovi - 16.35 Neukročen ameriški film - 17.55 TV kviz - 18.55 Knjiga - 20.00 Ž. Senečić: Inšpektor Vinko, nadaljevanka TV Zagreb - 21.10 Športni pregled - 21.40 Portret: Scena - Portret Mete Hočevarjeve - 22.10 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

9.00 Oddaje za JLA (do 11.15) - 15.05 Nedeljsko pooldne - 17.15 Močvirje, ameriški film - 18.55 Smrki, risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Moja domovina, dokumentarna serija - 20.45 Včeraj, danes jutri - 21.05 TV kinoteka: Maroko, ameriški film

PONEDELJEK, 21. 1.

Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Rezije: Mravlji in muren - 9.20 Japonske pravljice: Ribič in lovec - 9.35 Živali - moje prijateljice, oddaja iz niza Pisani svet - 10.10 Pomladna suita - 10.30 Rdeča Kapica - 10.40 Pred izbiro poklica: Rudarski poklic - 11.05 Petrov otrok, 1. del švedske mladinske nadaljevanke (do 11.55) - 13.24 Propagandna oddaja - 13.25 Innsbruck: Smučarski skoki - 90 m, prenos - 17.00 Poročila - 17.05 SP v smučarskih tekih - 15 km (M) posnetek iz Seefelda - 17.45 TRO Kotar, glasbena oddaja - Spored za otroke: - 18.10 Miti in legende - Egipčanski miti: Iz zgodovine verovanj starih Egipčanov, nanizanka TV Beograd - 18.25 Koroški obzornik - spored za mlade: 18.40 Sivi volk, dokumentarni film - 19.05 Podobe iz narave: Ptiči - detel - 20.00

Peter Turrini: Jožef in Marija, predstava Primorskega dramskega gledališča Nova Gorica - 21.20 Omizje - 23.20 Poročila - Opomba: Todtnau: Svetovni pokal v smučanju - veleslalom (M)

je, zabavna oddaja (do 22.45) - Opomba: Todtnau: Svetovni pokal v smučanju - slalom (M)

TOREK, 22. 1.

Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Rezije: Grdin pod grmom - 9.20 Japonske pravljice: Deček s slamico - 9.35 Ritem, oddaja iz niza Pisani svet - 10.10 Pomladna suita - 10.30 Rdeča Kapica - 10.40 Pred izbiro poklica: Rudarski poklic - 11.05 Petrov otrok, 1. del švedske mladinske nadaljevanke (do 11.55) - 13.24 Propagandna oddaja - 13.25 Innsbruck: Smučarski skoki - 90 m, prenos - 17.00 Poročila - 17.05 SP v smučarskih tekih - 15 km (M) posnetek iz Seefelda - 17.45 TRO Kotar, glasbena oddaja - Spored za otroke: - 18.10 Miti in legende - Egipčanski miti: Iz zgodovine verovanj starih Egipčanov, nanizanka TV Beograd - 18.25 Koroški obzornik - spored za mlade: 18.40 Sivi volk, dokumentarni film - 19.05 Podobe iz narave: Ptiči - detel - 20.00

Peter Turrini: Jožef in Marija, predstava Primorskega dramskega gledališča Nova Gorica - 21.20 Omizje - 23.20 Poročila - Opomba: Todtnau: Svetovni pokal v smučanju - veleslalom (M)

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV dnevnik - 17.45 Merlin, otroška serija - 18.15 Družinski magazin, izobraževalna oddaja - 18.45 Mesam 84: Folk top - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Glasbena dogajanja - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Televizijska Amerika, dokumentarna serija - 22.00 Šesti zagrebški sejem Jazza - Opomba: Kosarka za pokal evropskih prvakov - Cibona : CSKA

CETRTEK, 24. 1.

Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Rezije: Volk, petelin in botra lisica - 9.20 Japonske pravljice: Žalostni velikan - 9.35 Ogenj, oddaja iz niza Pisani svet - 10.10 Fiširič - 10.25 Brundo na gugalnicu - 10.45 Volja je pot, izobraževalna oddaja - 11.15 Petrov otrok, 3. del švedske mladinske nadaljevanke (do 12.00) - 16.50 Poročila - 16.55 SP v smučarskih tekih 4 x 10 km (M), posnetek iz Seefelda - Spored za otroke: - 17.40 M. Druon: Deček z zelenimi prsti, animirana nadaljevanka - 17.55 Portret slikarke Ivane Kobilice - 18.10 S. Makarović: Vrček se razbije - 18.20 Ples v akvariju - 18.25 Posavski obzornik - 18.40 Mozaik kratkega filma - 20.05 Tednik - 21.10 L. Visconti-E. Medioli: Ludwig, italijanska nadaljevanka - 22.00 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 Beografski TV program - 18.55 Premor - 19.00 Indirekt - športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Distančna, ameriška nadaljevanka - 22.00 Dobre vibraci

SREDA, 23. 1.

Zimski počitniški spored TV Ljubljana: 9.00 Zverinice iz Rezije: Volk išče drva v Črnem potoku - 9.20 Japonske pravljice: Poljski in mestni mišek - 9.30 Kam, oddaja iz niza Pisani svet - 10.05 Pajkova pojedina - balelet - 10.25 Pojmo s ptički - 10.40 Pred izbiro poklica: Poklici v živilski industriji -

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija

17.25 TV dnevnik - 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - poglejte, poučnozabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer ob malih zgodbah, zabavna oddaja - 20.45 Žrebanje lota - 20.50 S kamero v partizanski zasedi, dokumentarna oddaja TV Ljubljana - 21.20 Pisec monografije, dok. oddaja TV Ljubljana - 21.50 Zgodovinska prijoved, izobraževalna serija</p

Krajevna skupnost Brezje

»Kljub težavam smo lahko zadovoljni«

Anton Toman, predsednik sveta krajevne skupnosti: »Vseh nalog iz iztekačega se srednjoročnega programa del v krajevni skupnosti ne bomo mogli opraviti. Krive so prevelike podražitve. Vendar pa zato v prihodnjem obdobju računamo na zavzetost in podporo krajanov.«

Brezje — Na jugovzhodnem delu radovljske občine leži krajevna skupnost Brezje. Z nekaj nad 800 prebivalci v naseljih Brezje, Črnivec, Dobro polje, Noše in Peračica je ena manjših krajevnih skupnosti v občini. Večina krajanov se vsak dan vozi na delo v Radovljico, Kranj pa tudi na Jesenice. Nekaj pa se jih še vedno ukvarja izključno s kmetijstvom in so kooperanti Kmetijsko živilskega kombinata. Kar precej pa se jih bavi s kmetijstvom kot dopolnilnim delom.

O življenju in delu v krajevni skupnosti v minulem obdobju in o načrtih v prihodnje smo se pogovar-

jali s predsednikom sveta Antonom Tomonom.

»Skupščina naše krajevne skupnosti je 1981. leta sprejela srednjoročni načrt. Takrat smo vanj zapisali naslednje naloge: modernizacija cest, izgradnja poslovilnih vežic in razširitev pokopališča, izgradnja telefonskega omrežja, organizacija otroškega varstva, pospešen razvoj športne in kulturne dejavnosti, odplačilo anuitet za Dom družbenih organizacij na Brezjah in še nekatere druge. Za uresničitev teh nalog smo računali na denar od krajevnega samoprispevka, na proračunska sredstva, prispevek turističnega društva, samoupravnih interesnih skupnosti in na denar od bodočih telefonskih načrtov.«

Zdaj, ko se bližamo kraju tega srednjoročnega obdobja, ugotavljamo, da vseh predvidenih nalog ne bomo mogli uresničiti. Krive so prevelike podražitve. Tako smo lahko uresničili le del programa rekonstrukcij cestnega omrežja. Je že tako, da je 1981. leta veljal kvadratni meter asfalta 220 dinarjev, danes pa je že kar 1.200 dinarjev. Računali smo tudi na nekatera posojila, vendar pa je zadnje čase postal denar tako drag, da komaj odplačujemo posojila za Dom družbenih organizacij. Zato se tudi nismo mogli lotiti izgradnje poslovilnih vežic, razširitev pokopališča in večjih modernizacij cestnega omrežja.«

»Kako pa je potekala akcija izgradnje telefonskega omrežja?«

»Za telefon so bili krajanji zelo zainteresirani. Akcije smo se lotili skupaj z Mošnjami. Vsak interesent za telefon je prispeval 76.000 dinarjev in se hkrati obvezal še za prostovoljno delo. Zdaj je primarno omrežje že zgrajeno in spomladbi bo akcija končana. Vso pohvalo zaslužijo pri tem krajanji, se posebej pa gradbeni obor.«

Zavzetost za telefon bi pravzaprav lahko primerjali s pripravljenostjo in željo krajanov pred leti za izgradnjo Doma družbenih organizacij. Ta-

Anton Toman, predsednik sveta krajevne skupnosti

krat smo bili v krajevni skupnosti priča veliki enotnosti. Danes nam takratnega truda ni žal. V Domu je prostor za vse. Tako zdaj na primer uspešno deluje tudi kulturno društvo, ki vsako leto pripravi po eno odrsko oziroma dramsko prireditev.«

»In kaj načrtujete v prihodnje?«

»V smernicah za pripravo plana krajevne skupnosti do 1990. leta smo že opredeliли nekatere prednostne naloge. To so predvsem vzdrževanje Doma družbenih organizacij, redno vzdrževanje cest in vaške razsvetljave, dokončanje modernizacije posameznih cestišč, razširitev pokopališča, gradnja poslovilnih vežic in nadaljnja modernizacija cest. Ocenjujemo, da bo tudi ta program dokaj zahteven. Če ne bo šlo drugače, bomo morda morali krajanom celo predlagati, da bi se na referendumu odločili še za tretji samoprispevek. Prepričan sem, da se vsi skupaj v krajevni skupnosti zavedamo, da bomo le z lastnimi silami in zavzetostjo lahko v prihodnje največ naredili in razrešili prenekateri problem.«

Sicer pa moram ob tej priliki povedati, da je v naši krajevni skupnosti prijetno delati. Včasih smo v vodstvu kar precej obremenjeni; predvsem zaradi zahtevnih in odgovornih nalog. Pri delu nam vedno vse najbolje ne uspeva. Vendar pa moram reči, da so naši krajanji prijazni in dobrji. Slišim za tudi kakšno hudomušno na svoj račun; na primer zaradi pluženja snega ali javne razsvetljave. Vendar pa je nenazadnje tudi zaradi občasne hudomušnosti lepo in prijetno delati in živeti v tej krajevni skupnosti.«

A. Žalar

Pred leti zgrajen Dom družbenih organizacij je danes središče celotnega dogajanja v krajevni skupnosti Brezje

Včasih slisim kakšno hudomušno, recimo zaradi pluženja snega ali javne razsvetljave. Vendar pa je v naši krajevni skupnosti prijetno delati in živeti, pravi Anton Toman.

Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Kranja

Moj otrok ne bo nikoli odrasel

»Dolg družbe do duševno prizadetih je z novim zakonom o varstvu duševno prizadetih deloma poravnан,« meni predsednik kranjskega društva za pomoč duševno prizadetim Romano Grigorinč. Za status invalida in za minimalno socialno varnost teh oseb se je namreč društvo borilo že od vsega začetka.

Kranj — Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Kranja in Tržiča združuje prizadete, njihove starše in vrsto strokovnjakov. Deluje že od leta 1967. Ustanovljeno je bilo, da bi moralno in strokovno podpiralo starše prizadetih otrok in jim svetovalo, kako živeti z otrokom, ki ne bo nikoli odrastel. Jedro društva, ki šteje prek 350 članov, so starši teže in zmerno duševno prizadetih otrok, ki večinoma nikdar ne postanejo samostojni. Društvo se za kako leto ali dve navadno pridružijo tudi starši, katerih otroci se začenjajo šolati v osnovni šoli s prilagojenim programom. Starši ostalih otrok in strokovnjaki v društvu jim pomagajo prebroditi krizo spoznanja, da je njihov otrok duševno prizadet.

Zadnja leta je društvena dejavnost temeljila zlasti na urejanju stava duševno prizadetih oseb. Leta 1983 je bil namreč sprejet zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, od katerega so pričakovali, da bo zakonsko uredil tudi status in materialno varnost duševno prizadetih oseb. Socialnih in statusnih pravic v okvirju tega zakona niso našli, vendar pa je vneta javna razprava, v kateri so člani teh društev po Sloveniji terjali pravice tudi za duševno prizadete, dala zakon o varstvu duševno prizadetih.

»Duševno prizadeti so bili dolga leta brez statusa, tudi socialna varnost jim ni bila zagotovljena,« pripoveduje Romano Grigorinč, sedanji predsednik Društva za pomoč duševno prizadetim iz Kranja. »Po predlani sprejetem zakonu in samoupravnem sporazumu o socialnih pomočeh in prispevnih stopnjah je zdaj dolgoletni dolg družbe do duševno prizadetih poravnан. S tem duševno prizadetim pritiče invalidina, 35 odstotkov od lanskega neto osebnega dohodka, ki vsaj za silo zagotavlja socialno varnost.«

Največja socialna varnost je seveda delo, vendar je duševno prizadeti razen v delavnicih pod posebnimi pogoji, kjer se tudi »izučijo«, težko zaposliti. Združeno delo nima nobenih ugodnosti, če zaposli invalida, saj plača prav toliko dajatev kot vsaka druga delovna organizacija. Če bi skupnost za zaposlovanje vlagala sredstva v adaptacijo delovnih mest za prizadete, bi jih tudi lažje zaposlili.

Večinoma duševno prizadeti, če seveda njihova duševna invalidnost ni tolikšna, da morajo v dom, delajo v delavnicih pod posebnimi pogoji. Tu varovancem zagotavljajo delo nekatere gorenjske tovarne: Iskra Kibernetika in ERO, Planika, IBI, Gorenjska oblačila, Peko, Gorenjski tisk, Metalka Tržič, Triglav konfekcija ...«

Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Kranja si je v letošnji program zapisalo že utečene dejavnosti: pripravili bodo nekaj srečanj s starši novosprejetih članov, organizirali izobraževanje, ki starše poučuje, kako naj svoje prizadete otroke pripravljajo za življenje, ogledali si bodo nekatere domove za oskrbo duševno prizadetih, pripravili letovanja in prosti čas za otroke, ki so praviloma pasivni, pa tudi kulturno in rekreacijsko dejavnost. Vsako leto z denarnimi pomočmi pomagajo socialno manj trdnim družinam s prizadetimi otroki. Za letos si prizadetih tudi za popolnejšo evidenco duševno prizadetih in za enotno financiranje vseh invalidskih organizacij v občini. Največji del je denarja, ki zdaj nudi socialno skrbstvo. Najvažnejša naloga pa je kajpak seznanjanje zdravih s problematiko duševno prizadetih, saj se slednji še vedno srečujejo s pomilovanjem in zaničevanjem, kar posebno globoko prizadene starše. Letos bosta kranjsko društvo in šola Helene Puhar najbrž tudi organizatorja republiških iger šol s prilagojenim programom, če bosta le zbrala dovolj sredstev za zanje.«

D. Z. Žlebir

tudi za izgradnjo celodnevne osnovne šole na Visokem, saj zdaj otroci iz te krajevne skupnosti obiskujejo pet različnih šol v občini.

Glasilo Naša pota je uredil Milan Krišelj, natisnila pa Delavska univerza Kranj v 400 izvodih.

D. Papler

Glasilo SZDL Visoko

Visoko — Pred koncem minulega leta je izšlo glasilo krajevne konference socialistične zveze Visoko v kranjski občini. Glasilo ima naslov Naša pota. V njem so opisane pomembnejše in zanimive akcije v tej krajevni skupnosti. Tako v prispevkih omenjajo urejanje rekreacijskega centra ob Kokri z drevoredom 88 dreves in popravilo mostu čez Kokro. Poseben prispevek se nanaša na udeležbo Visočanov na televizijski oddaji Znanje-imanje v Ušcu pri Kraljevu, kjer so Visočani zasedli drugo mesto med gostujućimi kraji.

Objavljene pa so tudi nekatere naloge iz smernic in osnov srednjoročnega plana krajevne skupnosti do 1990. leta. Ena glavnih nalog bo izgradnja trgovine in pošte v večnamenskem objektu, v katerem je predvidenih tudi štirinajst družbenih stanovanj. Izgradnja objekta bo omogočila tudi razširitev telefonske centrale na okrog 600 priključkov. V prihodnjem obdobju nameravajo nadaljevati tudi z izgradnjo športno-rekreacijskega centra in spominskega parka. Razen tega bodo zgradili teniško igrišče, kombinirano igrišče za rokomet in košarko ter igrišče na Miljah in Lužah. Smernice predvisevajo še adaptacijo kulturnega doma, asfaltiranje cest, izgradnjo javne razsvetljave, ureditev avtobusnih postajališč in nekatera druga dela. V krajevni skupnosti pa se zavzemajo

Trnovski maraton 10. februarja

Idrija — Jubilejni, 10. trnovski maraton bo v nedeljo, 10. februarja, s štartom ob pol desetih dopoldne v Črnom vrhu nad Idrijo. Vojaki, pripadniki teritorialne obrambe in milice bo delovali v uniformah in na terenskih smučih na 12 kilometrov dolgi progredi v pionirke, stari 15 let in mlajši, na 8 kilometrov, vsi ostali udeleženci pa bodo lahko glede na telesno pravljeno izbirali med velikimi (42 km) in malim maratonom (21 km). Organizatorji iz Črneg vrha in Idrije bodo sprejemali prijave do 31. januarja na naslov: Organizacijski komite trnovskega maratona, p. o. 24, 6520 Idrija, ter na dan tekmovanja. Udeleženci pionirskega teka in teka SLO pa plačajo štartnine, vsi ostali pa 300 dinarjev (do 31. januarja) oziroma 400 (na dan prireditve). Izurjene sta stvene in servisne službe ter obilino priloženih okrepčevalnic ni treba posebno omenjati. Vsi, ki bodo pritekli v cilj, bodo prejeli topel obrok, znakovo in kemični krožnik z znakom jubilejnega 10. trnovskega maratona.

Vsa pojasnila v zvezi s trnovskim maratom dobite ob 25. januarja dajejo, vsak delovnik od 11. do 15. ure, po telefonu (065) 71-090.

S. Kovac

Svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah

Jugoslovanski nastop že jutri in v nedeljo

PLANICA — Jugoslovanska smučarska skakalna in tekaška reprezentanca je že na prizorišču letosnjega svetovnega prvenstva v klasničnih disciplinah v Seefeldu v Avstriji.

V Seefeldu je našo skakalno reprezentanco — Primož Ulaga, Vasja Bajc, Miran Tepež, Tomaz Dolar, Janez Štirn, Robert Kaštrun — odpeljal vodja Muhamed Abadić iz Sarajeva, trenerja Danilo Pudgar in Luka Koprivšek, tehnični vodja direktor nordijskih disciplin Alojz Gorjanc, vodja skakalcev pa predsednik za skoke SZ Jugoslavije Kranjčan Jože Kavčič. Cetverica naših skakalcev bo svoj nastop opravila že v nedeljo na stometrski skakalnici. S skakalci so odpotovali tudi tekači — moški Ivo Čarman, Jože Klemenčič, Sašo Graif in ženske — Jana Mlakar in Andreja Smrekar, s trenerjem Janezom Mlakarjem in Jožetom Raišom.

Od naših skakalcev smo že lani v Sarajevu pričakovali prvo medaljo. Toda načrti se niso uresničili, saj skakalci niso dali tistega od sebe kot so vti pričakovali. V knjigi letosnjih ciljev skakalcev je zapisano, da mora Primož Ulaga v Seefeldu dosegči uvrstitev do šestega do petnajstega mesta, Miran Tepež od desetege do dvajsetega, Vasja Bajc pa naj bi se v eni tekmi uvrstil do petnajstega mesta. Tomaz Dolar naj bi bil do dvajsetega, za Janeza Štirna in Roberta Kaštruna pa je že uspeh, da sta na svetovnem prvenstvu. Po letosnjih nastopih v svetovnem pokalu naši najboljši niso pokazali tistega, kar znajo. Upajmo le, da jim je zadnji trening v Planici dal tisto formo, ki jim bo dala tista mesta, ki so jih sposobni dosegči. Tu di tekači imajo zapisana svoja mesta. Ivo Čarman naj bi se v teku dvakrat uvrstil do petindvajsetega mesta, Klemenčič enkrat do tridesetege in dvakrat do petindvajsetega, za Graifa je že uvrstitev odlična, Jana Mlakar naj bi bila dvakrat do petindvajsetega, Andreja Smrekar enkrat do tridesetege in enkrat do petindvajsetega mesta. Ali naj bi vsem uspelo, bomo za moške videli že v soboto, ko je na programu tek na 30 kilometrov.

Naši skakalci v Planici niso bili preveč razpoloženi za izjave. Vseeno so nam povedali:

nil v svojo formo, kot sem jo imel na plastiki, potem se bo dalo skočiti in kaj narediti. Tudi lani sem bil v formi na začetku sezone in spet po tristotih skokih. Upajmo, da bo na svetovnem prvenstvu bolje. Drugače bodo uvrstitev slabe.

• **Vasja Bajc (SK Ilirija):** »Če bom skakal tako kot na enem tekmovanju Intersport turneje, bom zadovoljen. Več pričakujem od velike skakalnice kot manjše v Seefeldu. Velika skakalnica v Seefeldu ima kratko odskočno mizo in če bom uvel dober odriv, potem mi ne bo slabo in ne bo nobenih težav.«

• **Tomaz Dolar (SK Triglav):** »Za to skakalno sezono smo se pripravljali tako kot vsi ostali na svetu. Toda zaostajamo za ostalimi. Vsi bi morali skakati vsaj tako kot lani. V svetovnem pokalu smo bili peti med vsemi reprezentancami. Zelim si samo to, da bom skakal tako kot znam.«

• **Primož Ulaga (SK Ilirija):** »Ni sem se ravno voljan pogovarjati, saj sam potrebujem mir in dober trening. V mednarodni konkurenčni ne gre in ne gre. Težave imam zaradi svojega agresivnega počepa na prstih in upam, da bom do prve tekme v Seefeldu nared.«

• **Miran Tepež (SK Ilirija):** »Tudi meni ne gre in ne gre tako kot sem sam pričakoval. Če se bom vr

Foto: F. Perdan
Besedilo: D. Humer

SPORT OB KONCU TEDNA

Lesce: namiznoteniško prvenstvo radovljiske občine — Zveza telesno-kulturnih organizacij Radovljica in Namiznoteniški klub Lesce prirejata jutri, v soboto, ob 8. uri v telovadnici osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja v Lescah posamezno in ekipo namiznoteniško prvenstvo radovljiske občine. Igra se na dva dobljena niza. Ekipa šteje dva člana. Tekmovanje bo le v primeru, če bo med posamezniki in dvojicami prijavljeno vsaj pet igralcev oziroma parov, med ekipami pa vsaj tri. Prireditelj sprejema prijave še pole pred začetkom tekmovanja.

Kranj: gorenjsko šahovsko prvenstvo za članice in mladinke — Najboljše gorenjske članice in mladinke se bodo v soboto in nedeljo merile v prostorih Šahovske sekcije Tomo Zupan v Kranju (cesta Staneta Zagaria 27) Za naslov gorenjske prvakinje. Tekmovanje se bo začelo jutri ob 9. uri. Prvi dan bodo šahistke odigrale šest kol, v nedeljo pa še tri. Igralni čas je 30 minut. Najbolje uvrščena mladinka in članica bosta prejeli pokal in diplomo Šahovske zvezde Gorenjske.

Lesce: gorenjsko šahovsko prvenstvo za člane — Šahovska zveza Gorenjske in Šahovsko društvo Murka prirejata letosnje gorenjsko šahovsko prvenstvo za člane. Tekmovanje se bo začelo danes, v petek, in bo trajalo do 1. marca. Šahisti bodo igrali v petkih (18. in 25. januarja, 1., 8., 15. in 22. februarja ter 1. marca) in sredah (30. januarja in 13. februarja) od 17. do 21. ure v Družbenem centru v Lescah, prekinjene partie pa ob nedeljah od 9. do 13. ure. Na sporednu bo 9 kol. Igralci bodo morali v dveh urah povleči 50 potez in v vsaki ura nadaljevanja 25. Najboljša tretinja šahistov z gorenjskega prvenstva si bo pridobila pravico igranja na kvalifikacijah za slovensko člansko prvenstvo.

Kranj: veleslalom za pokal Stražišča — Trim klub Sava Kranj organizira v nedeljo ob 10. uri na Torklji, nedelčod Stražišča, veleslalomsko tekmovanje za pokal Stražišča. Udeleženci bodo razdeljeni v šest skupin: ženske do 15 in nad 15 let, moški do 15 let, od 15 do 30, od 30 do 45 in nad 45 let. Prireditelj sprejema prijave še v soboto do 18. ure v gostišču Benedik v Stražišču in na dan tekmovanja do pol desetih dopoldne. Štartnina za odrasle je 200 dinarjev in za otroke do 15. leta starosti 100 dinarjev. Vsi tekmovalci bodo dobili na cilju topel čaj, prvi trije v vsaki kategoriji kolajne, najhitrejši med vsemi pa pokal. V primeru neugodnih snežnih ali vremenskih razmer bo tekmovanje 3. februarja.

Sebenje: starejši pionirji za pokal Kokte — Smučarski klub Tržič prireja v soboto, 19. januarja, ob 14. uri na 50-metrski skakalnici v Sebenjih tekmovanje starejših pionirjev v smučarskih skokih za pokal Kokte. Nastopili bodo vsi najboljši slovenski tekmovalci te kategorije. Obenem bo jutri v Sebenjih tudi gorenjsko prvenstvo mlajših mladincov.

Hrastje: 4. Štucinov kronometer — Sportno društvo Jakob Štucin Hrastje prireja pod pokroviteljstvom Agromehanike, in tekstilne tovarne Zvezda v soboto, 19. januarja, ob 14. uri 4. Štucinov kronometer v smučarskih tekih na 1200 metrov dolgi prog. Udeleženci bodo razdeljeni v devet kategorij: pionirji, pionirke, mladinci, mladinke, člani do 35 let ter od 35 do 50 let, veterani, ženske do 35 in nad 35 let. Prireditelj sprejema prijave še uro pred začetkom tekmovanja na štartnem mestu pri goštini Gaber v Hrastjah. Alpetour je omogočil za vse udeležence brezplačen prevoz do Globusa do Prebačevega. Najboljši bodo prejeli priznanja, najhitrejši med vsemi pa pokal.

Foto: F. Perdan
Besedilo: D. Humer

ALPSKO SMUČANJE

Stotič točke za Bojana Križaja

15. Grabher (Avstrija) 3:10,97, 16. Pe-trovič (Jugoslavija) 3:11,08.

Svetovni pokal — veleslalom 1. Gi-rardelli 90, 2. Hangl 69, 3. Zurbriggen 68, . . . 8. Franko 42, 18. Križaj 11, 25. Strel 8, 30. Petrovič in Strel 8, 65. Kuralt 6, 74. Cerkovnik 3.

Skupno — 1. Zurbriggen 179, 2. Gi-rardelli 165, 3. Wenzel 152, . . . 7. Križaj 79, 20. Franko 42, 57. Petrovič in Strel 8, 65. Kuralt 6, 74. Cerkovnik 3.

Anja Zavadlav
spet med najboljšimi

FRONTEN — Ženske so v svetovnem pokalu imele nastop v slalomu. Med vsemi tekmovalkami je bila v obeh svetovnih najhitrejša olimpijska zmagovalka iz Sarajeva Italijanka Paoletta Magoni, ki je v tem pokalu letos tudi prvi zmaga.

Od naših je bila spet najboljša Anja Zavadlav, ki je z dvanajstim mestom v tej sezoni spet osvojila točke v tem pokalu.

Od devetnajstih tekmovalk, kolikor jih je prislo do cilja v drugi vožnji, sta bila tudi naši, Peharčeva in Tome-tova na zadnjih mestih. Ostale je progredile.

Rezultati — 1. Enn 3:07,14, 2. Strolz (oba Avstrija) 3:07,21, 3. Promtton (Italija) 3:07,61, 4. Julian 3:08,15, 5. Pie-ren 3:08,29, 6. Hangl (vsi Švica) 3:08,44, 7. Franko 3:08,73, 8. Strel (oba Jugosla-vija) 3:09,04, 9. Stremark (Svedska) 3:09,05, 10. Križaj (Jugoslavija) 3:09,25, 11. Gaspoz (Švica) 3:09,30, 12. Mader (Avstrija) 3:10,19, 13. Tösch (Italija) 3:10,84, 14. Feibinger (ZRN) 3:10,85.

Svetovni pokal — skupno — 1. Ortli in Figini 165, 3. Walliser 138, . . . 39. Zavadlav 17, 46. Leskovšek 11, 54. Svet 7.

D. Humer

V nedeljo jubilejni,

10. smučarski tek

Po poteh Kokrškega odreda

Snega dovolj, zdaj so na vrsti prireditelji

Jubilejni dupljanski teki se bodo začeli ob 9.30 s štartom tekačev in tekačic na 15 in 30 kilometrov. Pionirji in udeleženci trimskoga teka bodo krenili v 7-kilometrske smučnine ob 9.40, borci (7 km), vojaki ter pripadniki enot teritorialne obrambe in milice (15 km) pa ob 9.50.

Duplje — »Ko smo se v Dupljah že bali, da bomo morali jubilejni, 10. množični smučarski tek Po poteh Kokrškega odreda zaradi pomankanja snega odpovedati in prestaviti na kasnejši datum, nas je narava uslušala in nam se pravočasno nasula zadost snega. V Dupljah ga je danes (v torek — op. p.) 70 centimetrov in četudi bi se snežnaodeja do nedelje še odelila, ni bojazni, da tekov ne bi bilo. Prireditelj bi moral odpovedati le v primeru, če bi tudi v soboto in nedeljo izdatno snežilo ali bi nam kako druge ponagajalo vreme; o tem bi ljubitelje teka pravočasno, najkasneje pa v soboto zvečer, obvestili prek radija in televizije. Upamo, da nam bo vreme naklonjeno, tako kot nam je bilo že na večini dosedanjih prireditev, in da bomo jubilejne teke pripravili v zadovoljstvu vseh tekačev in tekačic.« je povedal Peter Gradišar iz Duplj, član organizacijskega komiteja.

V Dupljah se že dlje časa vneto pripravljajo na jubilejne teke; sneg, ki je zapadel zadnje dni, jih je pri tem samo še spodbudil. Že pred dnevi so začeli z urejanjem parkirišč za tisoč osebnih avtomobilov in s pripravo prog, ki bodo tako kot doslej potekale skozi krajevne skupnosti Naklo, Kokrica, Duplje in Podbrezje. Ob progah bo šest okrepčevalnic, za katere prireditelji obljubljajo, da bodo tudi dobro založene. Pripravili bodo dva tisoč litrov čaja, razdelili okrog 200 kilogramov limon in prav toliko pomaranč, skuhali okrog dva tisoč kranjskih klobas. Na nevarnejših odsekih prog bodo dežurali zdravnik ter pripadniki enot civilne zaščite; vsi pa bodo prek radijskih zvez povezani s startnim oziroma ciljnimi mestoma. V primeru slabega vremena bodo na startu postavili šotorje, v katerih se bodo lahko tekmovalci preboleli. Podatki bodo obdelani in posredovali rezultate računalnika Iskre Delta, rezultate pa bo konec januarja objavil ljubljanski Dnevnik v časopisu za množične športne in rekreacije — Horuk!

Če je prirediteljem ne bo zagodilo vreme, bo v nedeljo v Dupljah lep športni praznik, s katerim bodo počastili tudi zgodovinske dogodke v Udinborštu in 40-letnico osvoboditve. Do torka se je dupljanskim organizatorjem prijavilo že 70 tekačev iz Slovenije, sosednjih republik in iz zamejstva, do konca tedna pričakujejo še prek 300 prijav in na dan tekmovanja še tisoč. V nedeljo bo štartnina, ki je prej znašala 250 dinarjev, višja za 50 dinarjev. Vsi, ki bodo pritekli v cilj, bodo poleg spominske značke in biltena prejeli še čepico z znakom stalnega pokrovitelja dupljanskih tekov, Slovenskega iz Ljubljane.

Prireditelji so ob jubileju pripravili še več spremljajočih manifestacij. Strečali se bodo borci Kokrškega odreda, nekateri med njimi se bodo odločili tudi za tek na 7 kilometrov. Odpriali bodo razstavo o vlogi Kokrškega odreda v NOB ter razglasili rezultate natečaja in mladim avtorjem najboljših spisov in likovnih del podelili nagrade. Posebna priznanja bodo prejeli tudi udeleženci vseh desetih dupljanskih tekov. Prireditelji so že opravili zamudno delo in iz množične dosedanjih udeležencev izbrali imena tekačev, ki so sodelovali na vseh devetih tekih. To so: Miha Jelenc (Dražgoš), Janez Šitar (TVD Partizan Kamna gorica), Lojze Kovič (Skofja Loka), Ludvik Tepina (Kokrica), Franc Hrovat (TVD Partizan Mošnje), Andrej Bohinc (Medvode) in Pavle Vidali (Gradbinc).

Pa se torej tekmovanje v biatlonu, ki je bilo običajno dan pred dupljanskimi teki, bo letos februarja.

C. Zaplotnik

NAŠI ŠPORTNIKI

Janez Štirn:

Prvič na članskem svetovnem prvenstvu

g. v članski reprezentanci sem letos nastopil na mednarodni turneji Intersport in na prvi tekmi v Obersdorfu bil dvaindvajseti, v Garmischu sem bil triintrideseti.

In Bischofshofnu mi ni več šlo tako kot na obeh prvih dveh tekem, saj nisem več prišel v finalni del skokov. V Obersdorfu sem tudi padel. Izgubil sem skakalni občutek. Potrebuješ dovolj časa, da si ga spet pridobiš.«

Kaj pričakujete od svetovnega prvenstva?

»Že po Intersport turneji sem računal, da se bom uvrstil med tiste, ki bodo nastopili v Seefeldu. Moja želja se mi je uresničila. Upam, da bom nastopil na eni od dveh tekem svetovnega prvenstva. V Planici smo imeli tudi zadnji trening pred svetovnim prvenstvom. Prepričan sem, da smo vsa šesterica prišla v res dobro formo in da bomo na skakalnicah v Seefeldu to di dokazali in se uvrstili na tista mesta, ki jih lahko dosežemo.«

D. Humer

Skupčina kolesarjev Kokrice

KRANJ — Kolesarska sekcija športnega kluba Kokrica vabi svoje člane in ljubitelje tega športa na redno skupščino. Le-ta bo v petek, 25. januarja ob 18.

O razvoju kmetijstva

Kmet je dolgo veljal za razrednega sovražnika. Ostanek kapitalizma. Zato vse do leta 1962 niso smeli kupovati traktorjev in ne druge težje kmetijske mehanizacije. Do leta 1965 je tudi kreditna politika kmete enostavno spregledala.

Prve kredite smo pri zadruzi dali kmetom za nakup traktorjev leta 1967 ali 1968. Za tisti čas je bilo to, tako so nam očitali, protisocialistično dejanje in pospeševanje privatizacije. Prepovedani pa si tega le niso upali. Sicer pa smo bili takšnih očitkov vajeni. Nekaj let prej smo namreč zaradi velike izgube ukinili družbeno reho govedi pri zadruzi. Imeli smo dva hleva in premalo zemlje, da bi bila reja rentabilna. Izguba bi skoraj pokopala zadružno. Menili smo, da kmete ne morejo pokrivati izgube v družbenih hlevih. Občina je bila drugačnega mnenja in očitali so nam, da se pustimo kmetom komandirati. Tudi v zadruzi ni bilo lahko prelomiti s staro miselnostjo in doseči, da smo za svoje delo odgovorni tudi kmetom.

Zadružna se je v tistem času okreplila z drugimi dejavnostmi. V praznih zadružnih domovih so uredili trgovine s specerijo in trgovine s kmetijskimi pridelki in materiali za proizvodnjo in jih tako rešili propadanja, organizirali so lasten vozni park in mehanično delavnico.

Posebno skrb so namenili pospeševalni službi, ki si že več kot petnajst let prizadeva za večji prirejivo živine, več mleka in krompirja, spodbuja investicije na kmetijah, kooperacijsko proizvodnjo in odkupe tržnih viškov. Naredili smo velik napredok. Devetdeset odstotkov kmetov je članov zadruge, na 1500 kmetijah imajo sklenjene kooperacijske pogodbe o proizvodnji in prodaji tržnih viškov, na večini kmetij imajo traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo, zgrajenih je bilo več kot 1000 silosov, veliko je novih hlevov in še več obnovljenih, imamo 52 zbiralnic mleka. Lani smo odkupili

5,5 milijona litrov mleka, 1.400 ton klavne govedi, povečali smo vzrejo telic za farme, odkupili nekaj manj kot 4000 ton krompirja in zagotovili kmetom dovolj krmil in umeđnih gnojil. Smo edina občina na Gorenjskem, ki pridela več hrane, kot jo potrebuje. Imamo zelo dobro organizirano hranilnokreditno službo, ki ji kmetje zaupajo, vlagajo denar in z njim pomagajo sebi in drugim, ki investirajo ali potrebujejo premostitvene kredite. Konec leta je njen kapital znašal 170 milijonov dinarjev. Dobro sodelujemo z Mesoizdelki, ki nam odkupijo vso živilo, zelo dobro tudi z Ljubljanskimi mlekarnami, ki so tudi sovlgale v našo mlekarno. Dobro sodelujemo z občinskim intervencijskim skladom, ki z regresi vsaj omili cenevne razlike in tako zagotavlja, da se proizvodnja ne zmanjšuje.

Medtem ko so zadovoljni z vlaganjem v zasebno kmetijstvo, pa jim edina večja zadružna investicija ni uspela.

Pred nekaj leti smo hoteli zgraditi skladišče reprematriala in v poslovne prostore na Trati. Potrebovali bi staro milijardo dinarjev kredita. Venadar ga nismo dobili. Še danes ne moremo odpustiti tistim, ki so tedaj zavrlji zadevo. Tudi mlekarna nima prave lokacije. Vedno se je govorilo o rušenju zadružne hiše zaradi nove ceste, sedaj pa ni ne nove ceste in ne nove mlekarnice.

O napredku

S v kmetijstvu dosegli načrtovane cilje?

»Po vojni, ko smo ustanavljali obdelovalne zadruge, ali pred dvajsetimi leti, ko sem prevzel vodstvo loške zadruge, si nikakor nismo mogli zamisliti, da bo napredek tako hiter, da bodo v nekaj letih dosegli tolikšen obseg tržne proizvodnje in da se bo življenje na kmetijah toliko izboljšalo. Vendar tako lahko govorimo le ljudje naše generacije in kvečjemu malo mlajši. Mladi morajo spet gledati naprej, imeti morajo svojo vizijo razvoja in si prizadevati, da jo bodo uresničili.«

L. Bogataj

PETKOV PORTRET

Anton Pugelj

Danes 51-letni Anton Pugelj s Huj pri Kranju se je leta 1959, po končanem šolanju za veterinarskega tehniku v Ljubljani, prijavil v Kranju na razpis za delovno mesto osemenjevalca. »Direktor tedanjega živinorejskega zavoda Marko Bertoncelj me je pred sprejemom v službo povabil na razgovor. Ko sem mu povedal, da sem kmečki sin, doma iz Struge pri Kočevju, me je najprej vprašal, kdo bo gospodaril na domaći kmetiji. Brat, sem odgovoril. Če ne bi bil nikogar, ki bi bil pripravljen poprijeti za delo — je dejal — te ne bi vzel v službo,« se spominja Anton. V Kranju je prevzel osemenjevalno progo številka štiri — vasi za Savo od Orehka do Podreče, Škofo Loko, Selško dolino ter nekaj vasi na Kranjskem — Žabnico, Bitnje, Stražišče, Besnico. Čez pol leta so mu dodali še okolico Škofo Loke in Poljansko dolino. Z motorjem je dirjal od vasi do vasi, z enega osemenjevalnega mesta na drugo in prepričeval kmete, kako koristno je umetno osemenjevanje za napredek živinoreje. Vsak dan, domala od jutra do večera.

Kmetje so tedaj gonili krave na osemenjevalna mesta, osemenjevalec je prišel in umetno osemenil krave in telice. »Tak način se mi ni zdel najboljši,« pravi. »Razmišljaj sem, kako bi izboljšal delo naše službe. Naj gre osemenjevalec h kravi in ne obratno, sem si dejal, in za začetek poskusil tako v vaseh od Jame do Podreče. Kmetje so bili navdušeni, nič več jim ni bilo treba goniti živine po vaških cestah. Ko se je krava pojala, so me poklicali domov. Ob tem, da sem osemenil žival, sem pregledal tudi ostale, če so breje ali ne, ugotavljal sem plodnostne motnje in podobno. Sodelavci so se takrat jezili nad mojim ravnanjem, češ da razvajam kmete. Ni minilo leto dni, pa se je takšen način ose-

menjevanja uveljavil tudi drugod na Gorenjskem.«

Anton je kasneje opustil umetno osemenjevanje živine v Poljanski dolini in se posvetil le kmetijam na progri številka štiri. Dela je bilo tudi potem čez glavo. V hribovskih vasesh Selške doline so takrat začeli opuščati naravni pristup. Anton je moral zdaj tudi na Martinj vrh, v Davčo, Lajše, Strmico, Rovte, na Križno goro. Če ni mogel z avtomobilom, je peš zagrizel v strmino ali v visok sneg; včasih so prišli ponj v dolino kmetje in ga s traktorjem prepeljali do vasi. Anton je bil tedaj še mlad in je zmogel napore več kot osemurnega delovnika, čeprav je vedel, da tako ne bo šlo v nedogled. Lani decembra so na Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske štirih osemenjevalnih prog naredili še peto in s tem vsaj delno razbremenili osemenjevalece. Anton, ki je nekdaj imel najtežjo progro, je zdaj dobil najlažjo — vasi v okolici Kranja, kraje ob desnem bregu Save, Škofo Loko in okolico, Stražišče, vasi pod Joštom, Besnico, Nemilje in Podbllico.

V četrto stoletja — letos marca bo minilo 26 let, od kar umetno osemenjuje plemenice — je prevozil

900 tisoč kilometrov, opravil 80 tisoč prvih in 30 tisoč ponovnih osemenitev, bližu 50 tisoč pregledov brejnosti in ugotavljanja plodnostnih motenj. Za več kot polovico je presegal normo.

S prijazno besedo je prepričeval kmete, ki niso zaupali semenu iz cevke. Besedam so bolj malo verjeli. Sele ko je krava povrnila zdravo in krepko tele, so se še zadnji omahljivi prepričali o uspešnosti tovrstnega osemenjevanja in Antonovega dela. »Zadovoljen sem, ko mi kmet pove, da je krava, ki sem jo osemenil, breja in da bo kmalu teletila,« pravi Anton. Zadovoljni so kajpak tudi živinoreji. Razumljivo — tudi dohodka je več, če krave redno teletijo.

Anton z veseljem opravlja svoje delo, med kmeti in kravami se dobro počuti in kot pravi, bo med njimi dočakal tudi pokojnino. Rad imam tudi šale, ki se spletajo okrog tega poklica, ne maram pa nizkih udarcev in žaljivk.

Ob 10-letnici Živinorejsko-veterinarskega zavoda Gorenjske je prejel priznanje za delovno uspešnost. Vesel ga je bil. Pomeni mu zadoščenje za koristno delo, ki ga opravlja.

C. Zaplotnik

... le svojega »opisa del«, nemveč so aktivni v vseh zadržnih družbenih dejavnostih.

Vagoni na stranskem tiru

Tudi gorenjskim železničarjem hudo primanjkuje tovornih vagonov, ter jih za drage najemnine morajo dobiti od tujih železnic — Vzgubi tudi zato, ker se samoupravni sporazumi ne uresničujejo

sto vagonov čakalo na popravilo.

Jesenška železniška postaja je še vedno ozko prometno grlo in že nekaj let načrtujejo temeljito modernizacijo, da bi zagotovili varnost potniškega v tovornega prometa. Že letos naj bi namestili več relejnih postaj in novo telefonsko centralo, železničarji pa najtežje pričakujejo UKV radio povezavo med delavci na postaji.

Gorenjska železniška proga je med najbolj moderniziranimi v Sloveniji, kljub temu pa že nekaj let načrtujejo, da bi zgradili dvotirno progo in hitro progo, po kateri bi lahko vozili s 160 kilometri na uro. Progo nameravajo tedaj, ko bodo zbrali dovolj denarja, graditi po etapah od Ljubljane do Jesenic. Upajo, da bi jo tako usposobili vsaj do leta 2000. Razumljivo je, da bi bilo najbolje, ko bi promet vodili preko računalnika, ki so ga že vgradili tudi na sosednjih avstrijskih progah.

Medtem ko je porasel tranzitni promet, opažajo padec lokalnega tovornega prometa, saj so naložili za 1500 vagonov manj kot leto prej. Vzroki so v tem, ker primanjkuje vagonov, na italijanskih in drugih mednarodnih železnicah pa so tudi omejevali sprejem vagonov. Nasprotno železničarji že nekaj let vztrajno trdijo, da bi morali imeti več vagonov, ki jih zdaj draga najemajo pri tujih železnicah. Le slovensko elektrogospodarstvo se je do zdaj odločilo, da kupi nekaj svojih vagonov za prevoz premoga iz rudnikov za termo-

elektrarne. Za ostalo gospodarstvo je naložba visoka, čeprav bi bilo dolgoročno koristno, da bi železniško gospodarstvo razpolagalo z več tovornimi vagoni. Ni težko izračunati, koliko velja najemnina tujih vagonov, če je treba za štiriosni tovorni vagon dnevno odšteti okoli 5.000 naših dinarjev — seveda v devizah.

Razen tega, da imajo železničarji precejšnje težave s plačilom najemnin za tuje vagonne, imajo precej domaćih dolžnikov, ki prevoze plačujejo silno neredno. Na železničarski »črni listi« je okoli 120 domaćih delovnih organizacij in to velikih z veliko iz-

voza, zato se železničarji vsako leto utepajo z velikimi izgubami. Tudi samoupravni sporazumi, s katerimi naj bi delovne organizacije skrbeli za razvoj železniškega prometa, ostanejo večinoma le na papirju, kajti podpisniki se ne zavedajo finančnih obvezno-

sti. Samoupravna interesna skupnost za razvoj železničarskega prometa zaskrbljeno ugotavlja, da se je od predvidenih 30 odstotkov sredstev, kolikor naj bi jih prispevale delovne organizacije, zbralo le 5 odstotkov denarja.

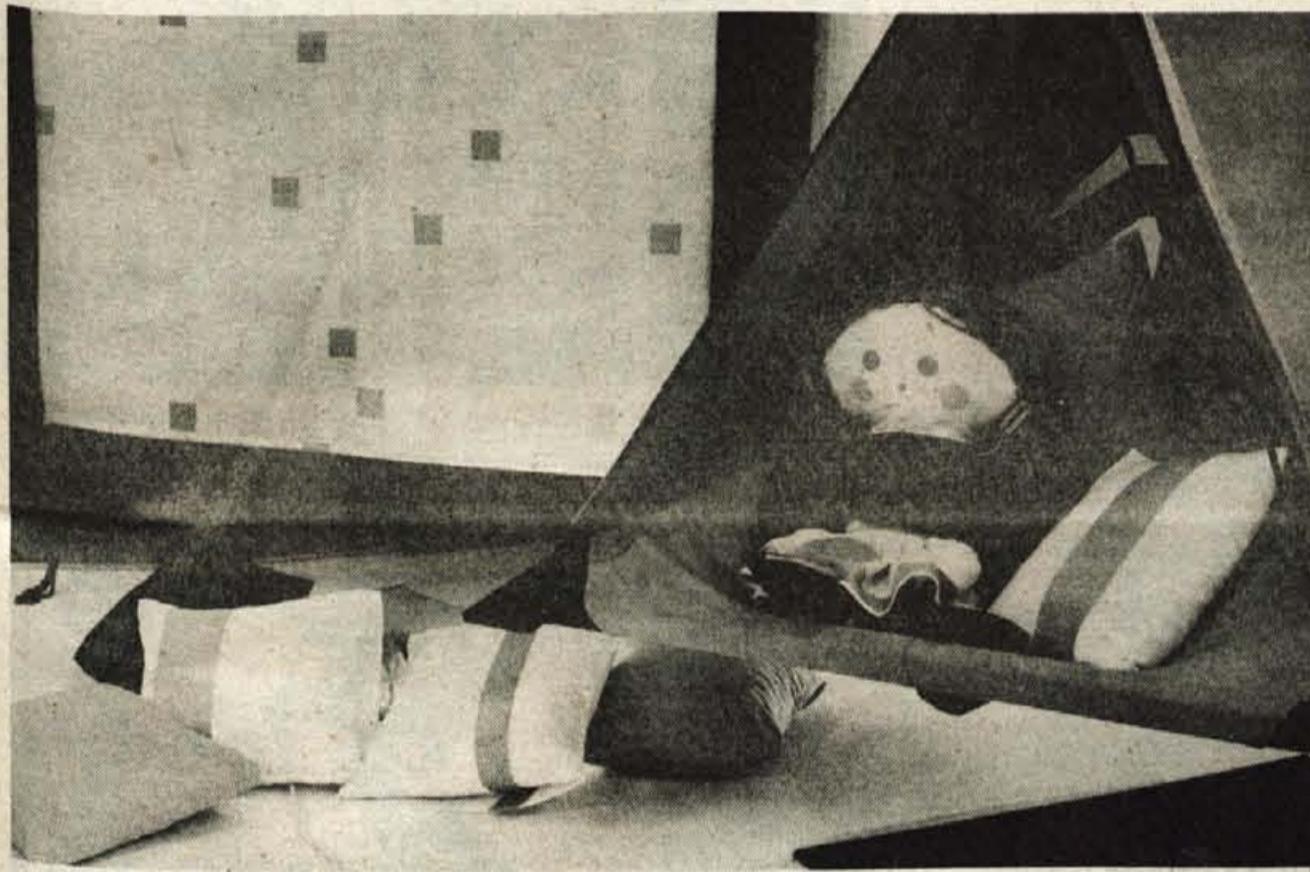
D. Sedej

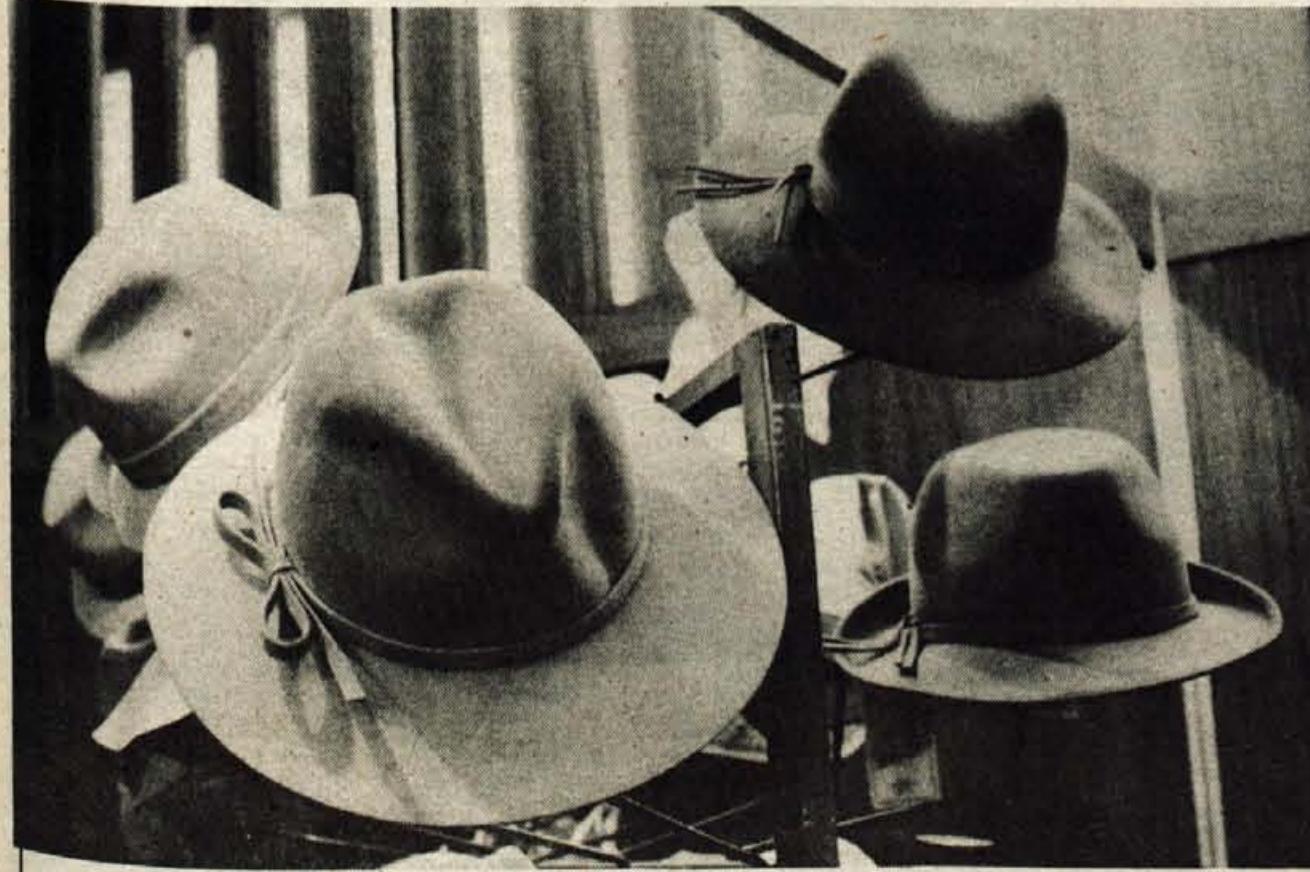
Železnica na Jesenicah je imela lani več tranzitnega prometa, vendar pa jim že leta in leta hudo primanjkuje vagonov za prevoz blaga.

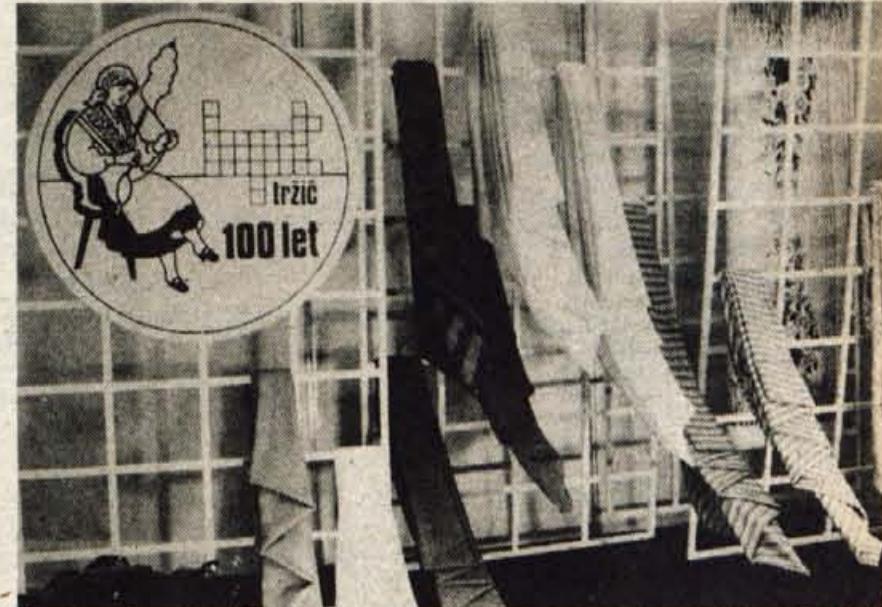
Tekstilni kombinat Bitolatex poznamo Gorenjci po njihovi odlični volni za ročno pletenje. Izdelujejo pa tudi "jambolje" — odeje z dolgimi resami, prejo za dekorativne tovarne, za tovarne nogavic in podobno. Na sejmu mode so pokazali tudi nekaj ženskih modnih pletenin v elegantni kombinaciji svetle in temne sive barve in ročno pletene pletenine, ki jih jim pletejo invalidi v okolici Bitole.

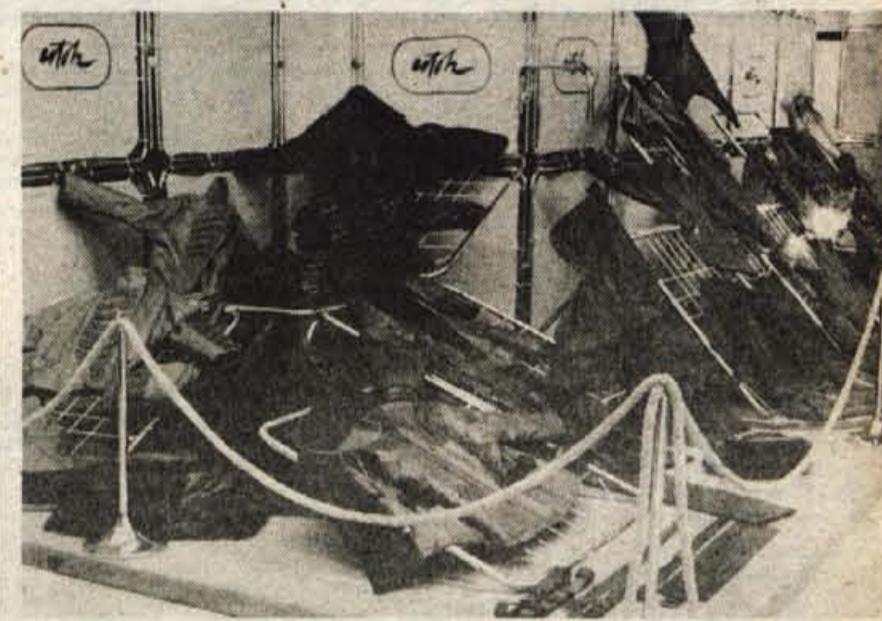
Razstavnji prostor Eksperimentalne tkalnice IDEJA iz Kamnika je bil s svojimi velikimi punčkami iz cunja na gugalnicah še posebno privlačen. Takole igraje so delavci Ideje pokazali, da so njihova dekorativna blaga iz črt in kock prešla v gladka blaga, s tem in tja kakšno kocko za poživitev. Tudi tu so barve prilagojene modnim trendom — pastelne so kot povsod drugod. Pastelne barve z igro kock so na ročno tkanih prepogah, na dekorativnih pregrajilih, na zavesah, rolojih, okrasnih blazinah in drugod. In še vesela vest: če boste hoteli do njihovih izdelkov, ne bo treba več v Kamnik. V torek, 15. januarja, so v Supermarketu v Ljubljani odprli posebno prodajalno z dekorativnimi materiali, kjer bo v prodaji tudi vsa kolekcija Ideje iz Kamnika.

Staro spet prihaja v moda, pravijo pri Šeširju. Staro, toda lepo! Poseben šarm daje lep klobuk s širokimi okraji, izdelan iz najboljšega filca, iz najboljše kunkje dlake... Po črnih najraje segamo. A z napol izdelanimi tulci vseh barv, so v Šeširju pokazali, da bo letos modna tudi še kakšna druga barva, predvsem pa pastelna, seveda. Sicer pa pravijo, da je letos modno vse, kar damo na glavo, le da je glava pokrita. Zato je Šešir na sejmu mode pokazal tudi kape iz umetnega krzna, iz tekstilea, iz platna, iz uvoženega pletiva in podobno. Šešir je za svoje elegantne klobuke letos prejel diplomo Ljubljanskega zmaja.

Bombažno predilnico in tkalnico Tržič smo doslej najbolj poznali po izredno lepi posteljnini. Ne, ni se ji odpovedala in je tudi na sejmu razstavila nekaj izredno lepe bele, z modro vezenino izvezene posteljnine ter prtov, predstavila pa je tudi novost: double tkanine v katu in črtah za lažja oblačila, s katerimi bo nedvomno zainteresirala marsikaterega konfekcionarja. In še mimogrede: maja letos bo BPT Tržič praznovala 100-letnico obstoja.

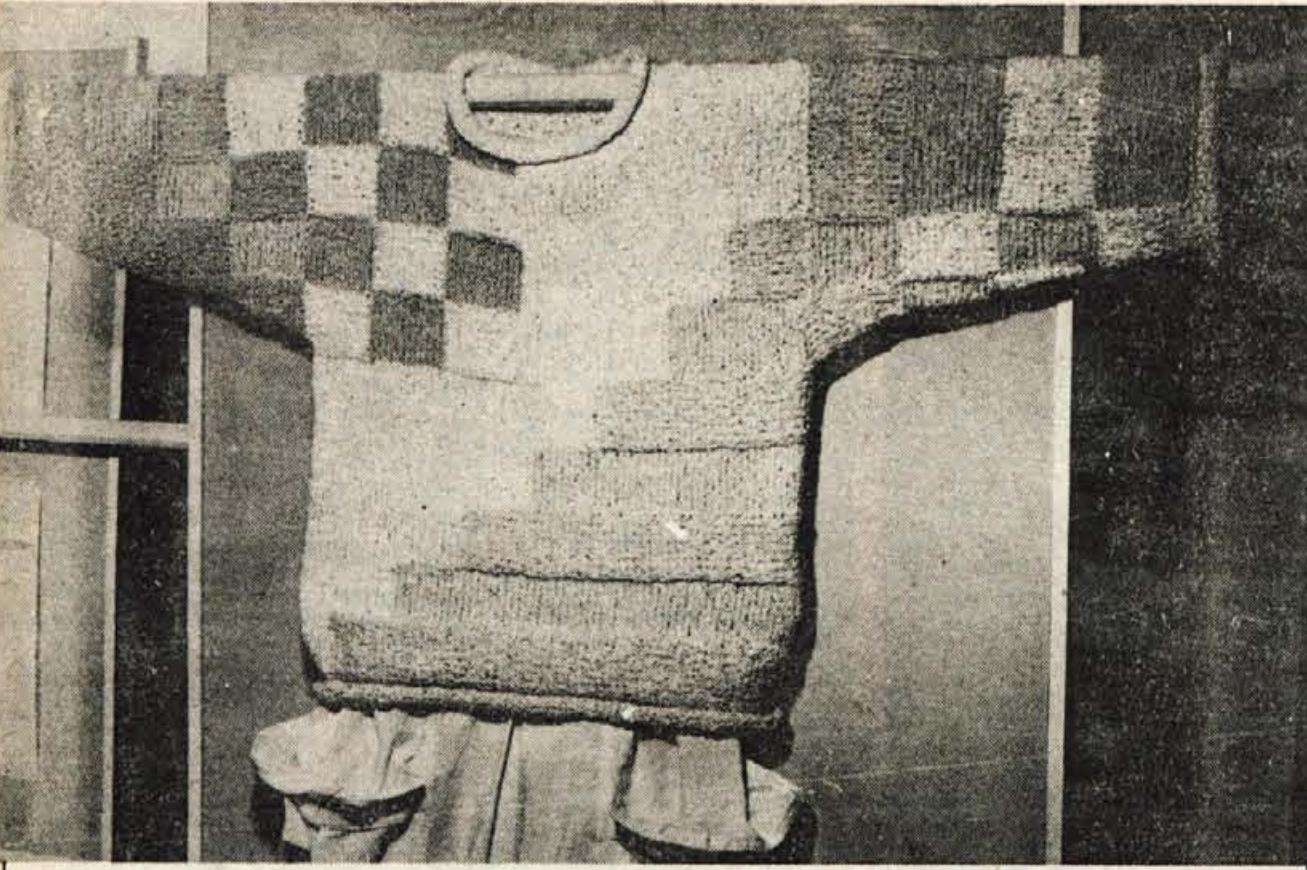
Modeli usnjene konfekcije Utoka iz Kamnika so tokrat večina v napi, včasih z metalnim efektom, včasih potiskani s črtami. Posebna eleganca so ženski modeli s poševnimi linijami, dolge jakne, plašči, kompleti jaken in kril. Skupina oblačil za mlade je prav tako iz kvalitetne napre, le da so tu vzorci drugačni: elegantne črte so zamenjali odtisi avtomobilskih gum. Pri krznu so pokazali nutrije v črtah — igra hrbitov in trebušov. Tudi pri usnju najdemo letos novost — zmečkanine: usnje je z drobnimi robčki prešito v ribjo kost. Igra, ki se je gredo pletenine, je prešla tudi na usnje.

Svilanit Kamnik poznamo po njihovem bogatem izboru frotirastih brisač in kopalnih plaščev. Letos so se predstavili na sejmu mode z rumenobelimi modeli. V črtah. Tudi kopalni plašči imajo široke, udobne kimono rukave, proge pa so različno debele.

Paviljon Gorenjskih oblačil iz Kranja še posebej pritegne oko. Ves je aranžiran s koruznimi stebli, koruznim ličkanjem in s suhim cvetjem. Takih barv so tudi njihovi modeli za pomlad in poletje 1985. Tudi oni sledijo modnim trendom pastelnih barv. Neverjetno, kako lepo se barva kakaa ujame z rožnato, golobro sivo z rumeno... Tudi pri njihovih modelih so rokavi oblek in jaken ohlapni, široki, pasovi poudarjeni.

ALMIRA iz Radovljice je tokrat pokazala modele za poletje 85. Bela barva je osnovna, vse kar je dodano v obliki kit in kvadratkov pa je, kot bi pogledali v sladoledarske lonce: beli so pridružili nežno zeleno barvo pistacie, breskve ali marelice in podobno. Material je čist bombaž v efektni boucle prejici. Pravijo, da prav take puloverje že pletejo za prodajo. Približno po sto komadov od vsakega predstavljenega modela bo narejenih. In če to raztremo po vsej Jugoslaviji, skorajda ne bo dveh enakih... Tudi tokrat je modele kreirala Almira uspešna kreatorka Vesna Gabrščik-Iigo. Domiselnno, praktično, prijetno. — Almira je za svoje modele za poletje prejela diplomo Ljubljanskega zmaja.

Odeja iz Škofje Loke poznamo po njenih lahkih in topnih prešitih odejah. Letos pa je na sejmu pokazala, da je razširila svoj program izdelkov za otroke, ki jih je na tražišču tako zelo primanjkovalo. Zdaj bomo dobili tople vreče za na vozičke, da otroka ne bo zeblo tudi v najbolj mrzli zimi, torbe za plenice, povijalne podložke, halje za otroke, spalne vreče za dojenčke in otroke do 6 let starosti. Tkanina zanje je izdelana iz bombažnih vlaken, polnjena z votlimi poliestrskimi vlakni. Prav zato so odeje lahke in tople. Kot dopolnilni program pa izdelujejo pri Odeji tudi športne in toaletne torbice.

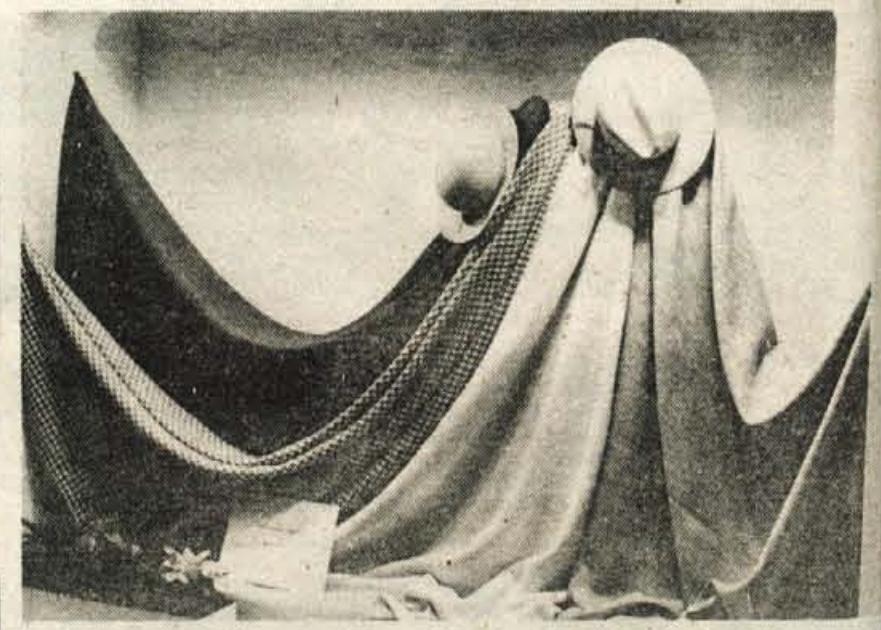
Kroj v belem — Krojevi modeli vsakič pritegnejo posebno pozornost obiskovalcev. Vedno so nekaj posebnega njihova kvaliteta je visoko nad ostalimi: modeli so skoraj butični. Tudi tokrat. Njihovi plašči in kostimi so izdelani iz mehkega blaga, mešanice mohairja in volne, ki so ga izdelali v Suknu. Modele pa je letos kreiral njihov kreator Jože Rogelj. Modeli so široki, kot jih narekuje moda: vsaj za dve številki preveliki, veliki gumbi, veliki žepi, podaljšane dolžine. Da bi njihovi modeli le prišli tudi do potrošnika! V Kroju pravijo, da vse zavisi od trgovcev in njih korajže pri naročilih.

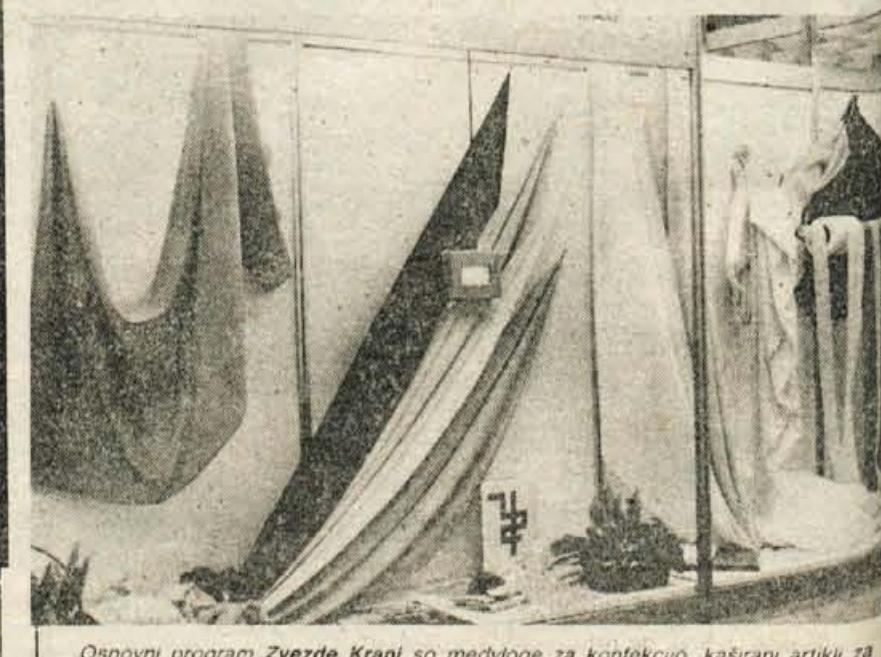
Vezenine so se predstavile v belem — Vročim poletnim večerom ob morju, jezerih, so namenjene bele obleke iz čistega bombaža z iuknjičastimi in čipkastimi vzorci. Luknjičast vzorec na obleki, bluzi, krilu, boleru, se ponavlja tudi na ruti, šalu, ki pritiče zraven. Tim modnih kreatorjev Vezenin je te modele pripravil za sejem, obljubljujajo pa, da jih bo pred poletjem dobiti v vseh njihovih prodajalnah na Bledu, v Ljubljani in v Bernardinu pa tudi v prodajalni v Radovljici, ki bo prav te dni na novo odprta.

Veliki tropski vzorci so spet v modi in temu modnemu trendu so prisluhnili tudi kreatorji iz Tekstilindusa. Na bombažih za poletje so vzorci velikih tropskih cvetov pastelnih barv, palmovih listov, spremljajo pa jih napisni, ki spominjajo na turistične raje, kot so Palm Beach, Hawaj... Tudi njihova srajčevina sledi modnemu trendu: tudi tu so barve pastelne, proge pa širše, močnejše.

Volnene tkanine iz Sukna dobro poznamo. Za plašče, kostime, obleke jih izbiramo. Nič manj ne cenimo njihovih volnenih odelj, ki so v mrzlih zimah nepogrešljive. Na sejmu mode pa so pokazali tudi novost: blago iz mešanice volne in zajčje dlake, ki bo odlično za plašče, krila, obleke. V vzorcu ribje kosti, diagonal in drugih vzorcev so jih pripravili. Zanimiv pa je tudi njihov dekorativni program, tudi iz čiste volne, primeren za zavese, prte, pregrinjala. Vse to si bomo odslej lahko izbrali v enakem vzorcu! — Za nove ideje in kvaliteto je Sukno Zapuže dobilo diplomo Ljubljanskega zmaja.

Osnovni program Zvezde Kranj so medvloge za konfekcijo, kaširani artiki za obutveno industrijo. Po novem pa izdelujejo tudi finejše medvloge za bluze, za moške srajce in perforirane trakove za lepšo izdelavo pasu, robov itd. Konfekcijerji praktično brez njih ne morejo.

nama
LJUBLJANA

od 21. januarja do 2. februarja **velika posezonska razprodaja**

do 40 % ceneje za vso družino

• konfekcije • pletenin • bluz in srajc • čevljev

MERKUR KRANJ

**OPREMITE VAŠ AVTO
S KAKOVOSTNIMI,
PRVOVRSTNIMI SNEŽNIMI
VERIGAMI RIVAL**

DOBITE JIH V PRODAJALNAH:

- VERIGA — LESCE, Šobčeva ulica
- ELEKTRO — MOTO RADOVLJICA
- GLOBUS — Veleblagovnica, KRANJ

preprosta montaža ● varna vožnja

SERVISNO
PODGETJE
KRANJ
Tavčarjeva 45

Komisija za delovna razmerja in delitev sredstev za OD objavlja potrebo po:

— KV TESARJU

Pogoji za sprejem na delo so:

- KV tesar,
- poskusno delo 45 dni

Delo se združuje za nedoločen čas.

— KALKULANTA

Pogoji za sprejem na delo so: — gradbeni tehnik.

Delo se združuje za določen čas — nadomeščanje delavcev med porodniškim dopustom.

— OBRAČUN DELOVNIH NALOGOV

Pogoji za sprejem na delo so:

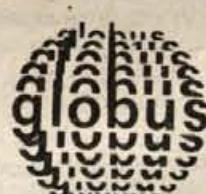
- gradbeni ali ekonomski tehnik

Delo se združuje za nedoločen čas.

Poskusna doba je 60 dni.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte kadrovski službi podjetja v 8 dneh po objavi oglasa. Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

K
O
K
R
A
K
R
A
N
J

in v vseh ostalih
prodajalnah
Kokre Kranj

Sezonska razprodaja 21.1.—2.2.
konfekcija • pletenine • srajce
znižane
cene
do
40 %

KAM KAM KAM KAM KAM KAM KAM K

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

- DNEVI AKUPUNKTURE V PORTOROŽU — HOTEL PALACE
- Tunis in njegove oaze, 8 dni, 8. 3.
- Izrael, 8 dni, 14. 3.
- Carigrad, 4 dni, 25. 1.
- Egipt, 9 dni, 10. 3.
- Počitnice na Cipru v januarju, februarju in marcu, odhod vsak četrtek
- Grčija, 6 dni, 30. 1.
- Malta, 8 dni, 4. 3.
- Celovec, poldnevni izlet, 19. 1. in 24. 1.
- Bratislava — Dunaj, 2 dni, 25. 1.

SMUČANJE:

- Ljublj. Stari vrh in Kranjska gora, enodnevni smučarski prevozi,
- Bormio in S. Caterina — svetovno prvenstvo v smučanju, 2 dni, 2. 2. in 7. 2., 8. 2. in 9. 2.
- Isola 2000, Les Menuires, Val Thorens, Avoriaz, Chamonix, odhod 25. 1.
- Pampeago, 26. 1.

NA VOLJO VAM JE PROGRAM KOMPASOVA ZIMA 84/85!

Obveščamo vas, da prodajamo v poslovnični na Titovi cesti 12 tudi domače in mednarodne letalske vozovnice. Informacije in prednaročila na novo številko tel.: 331-444.

**SREDNJA KOVINARSKA
IN CESTNOPROMETNA
ŠOLA ŠKOFJA LOKA**

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

**INŠTRUKTORJA
PRAKTIČNEGA POUKA**

Delovno razmerje bi sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- srednja izobrazba kovinarske usmeritve,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju vzdrževanja cestnih motornih vozil

Nastop službe 28. 1. 1985.

Kandidati naj pošljajo prijave z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi na naslov: Srednja kovinarska in cestnoprmetna šola Škofja Loka, Podlubnik 1 b, komisiji za delovna razmerja.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končnem zbiranju prijav.

ALPETOUR

**SOZD ALPETOUR
ŠKOFJA LOKA**

TOZD Mehanične delavnice ŠKOFJA Loka

Objavlja po sklepnu komisije za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge:

**— TEHNOLOGA PROIZVODNJE
(organiziranje proizvodnje avtobusov)**

- Pogoji: — srednja tehnička šola — strojne smeri ter 5 let delovnih izkušenj ali
— višješolska izobrazba — strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj

Poskusno delo je 3 mesece.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovsko službo v Škofji Loki, Titov trg 4 b — 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

DELAWSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

Osnovna šola za odrasle pri Delavski univerzi Tomo Brejc Kranj vpisuje v 5., 6., 7. in 8. razred OSNOVNE ŠOLE.

Prijavi za vpis je treba priložiti spričevalo o zadnjem končanem razredu, rojstni list in potrdilo o zaposlitvi. Šolanje je brezplačno. Pouk je organiziran 3—4 krat tedensko v popoldanskem času. Za kandidate, ki delajo v izmenah, bomo pouk organizirali v dopoldanskem času.

Prijave za vpis bomo sprejemali do 6. februarja 1985 vsak dan, razen sobote, od 8. do 16. ure.

Podrobnejše informacije dobite na Delavski univerzi Tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1 ali po telefonu 27-481.

Sprejema prijave za vpis kandidatov v

- **ZAČETNE IN NADALJEVALNE tečaje angleščine, nemščine in italijančine**
- **V TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA**
za občane iz drugih republik in pokrajin

Pouk na tečajih se izvaja dvakrat tedensko v popoldanskem času. Prijave sprejemamo do 31. 1. 1985, vsak dan od 8. do 16. ure, razen sobote.

Podrobnejše informacije dobite na Delavski univerzi Tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1 ali po telefonu 27-481.

Sprejema prijave za vpis kandidatov

- **V INTENZIVNI TEČAJ POSLOVNega JEZIKA**
(nemščina in angleščina)

Tečaj traja 100 izobraževalnih ur in ga priporočamo kandidatom, ki bodo opravljali izpit za zunanj trgovinsko registracijo pri GZS. Prijave sprejemamo do 6. februarja 1985 vsak dan, razen sobote, od 8. do 16. ure.

Podrobnejše informacije dobite na Delavski univerzi Tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1 ali po telefonu 27-481.

Na podlagi 136. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 44/82) izdajajo uprave za družbene prihodke občine

JESENICE, KRAJN, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ

POZIV

k vložitvi napovedi za odmero davkov občanov

za leto 1984 za zavezance, katerim se odmerjajo davki po preteklu leta
in za leto 1985 za zavezance, katerim se odmerjajo davki vnaprej za tekoče leto.

Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1985.

Napoved za odmero davkov morajo vložiti:

Za leto 1984

- Zavezanci davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti in zavezanci davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti, ki občasno dosegajo dohodek z opravljanjem dejavnosti, ki s predpisi niso prepovedane, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1984;
- Zavezanci davka od dohodka iz poklicnih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1984;
- Zavezanci davka od dohodka iz avtorskih pravic, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1984;
- Zavezanci davka od dohodka iz premoženja in premoženskih pravic, o dohodkih doseženih v letu 1984. Pod navedeno obliko davka spadajo tudi dohodki, doseženi z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov, garaž in počitniških hiš v najem ter dohodki od podnajemnin, dohodki od oddajanja opremljenih sob pa le, če doseženi dohodek presega 50.000 dinarjev, (Radovljica, Jesenice 30.000 din)
- Zavezanci davka od skupnega dohodka občanov o dohodkih, prejetih v letu 1984. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupni čisti dohodek v letu 1984 presega 742.080 dinarjev

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanci nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. in 3. točke pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanci nima stalnega prebivališča, na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 4. točke, če gre za dohodke od nepremičnin, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju nepremičnina leži, če gre za dohodke od premičnin, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče;
- zavezanci iz 5. točke pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju so imeli v letu 1984 najdalj stalno prebivališče;

Za leto 1985

- Zavezanci davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1985;
- Zavezanci davka od dohodka iz poklicnih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1985.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanci nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. točke pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanci nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani.

Napoved za odmero davkov je treba vložiti na predpisanim obrazcu, ki se dobí pri upravi za družbene prihodke občine. Pozivamo zavezance, da napovedi vložijo v roku, določenem v tem pozivu, ker bo za nepravčasno vložitev napovedi odmerjeni davek povečan za 10% oziroma najmanj 200 dinarjev, zavezancem, ki ne vložijo napovedi pa za 20% oziroma najmanj 400 dinarjev.

Uprave za družbene prihodke občin
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA KRAJN

TOZD Delavska restavracija Kranj, Savska loka 1

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke objavlja prosta dela in naloge:

— SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJO II.

Pogoji: — SS ekonomske smeri,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— za določen čas

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Iskra Kibernetika Kranj, TOZD Delavska restavracija, Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke, Kranj, Savska loka 1.

Kandidati bodo ohveščeni o izbiri v 15 dneh po sprejetju sklepa.

PLANIKA

Industrijski kombinat
PLANIKA KRAJN

Komisija za delovna razmerja TOZD Blagovni promet objavlja prosta dela in naloge:

- ORGANIZIRANJE PODROČJA DOMAČE NABAVE
- VODENJE SKLADIŠČA KEMIKALIJ

Zahteva se:

- pod 1. — višja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— komunikativnost in uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo
- pod 2. — 4-letna strokovna izobrazba ekonomske ali čevljarske smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj in uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo

Pismene prijave sprejemata kadrovski oddelek kombinata Planika Kranj, Savska loka 20, v 15 dneh po objavi. O izboru bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključku objave.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
GORENJA VAS-TODRAŽ

Komisija za delovna razmerja objavlja oziroma ponovno objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom:

- POMOŽNEGA OPERATERJA II — 2 delavca
- OPERATERJA — več delavcev
- NADZORNIKA JAMSKIH DELOVIŠC — 2 delavca
- TEHNOLOGA I
- VODJE PRIPRAVE PROIZVODNJE JAME
- RAZNA RUDARSKA DELA — KV RUDARJI — več delavcev
- AVTOMEHANIKA
- ORGANIZATORJA AOP — programerja

Pogoji:

- pod 1. — KV ali PK delavec kemijske, metalurške ali druge ustrezone smeri,
— 3 mesece delovnih izkušenj,
— poskusno delo en mesec,
— izmensko delo
- pod 2. — KV delavec kemijske, metalurške ali druge ustrezone smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— poskusno delo en mesec,
— izmensko delo
- pod 3. — rudarski tehnik,
— strokovni izpit,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— poskusno delo dva meseca,
— jamsko in izmensko delo
- pod 4. — diplomirani inženir ruderstva,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— začeleno znanje tujega jezika in osnov AOP,
— poskusno delo dva meseca,
— občasno jamsko in izmensko delo
- pod 5. — diplomirani inženir ruderstva,
— 4 leta delovnih izkušenj,
— poskusno delo dva meseca
- pod 6. — KV ruder (3 letna poklicna šola — rudarska),
— 3 mesece delovnih izkušenj,
— poskusno delo en mesec,
— jamsko in izmensko delo,
— starost nad 21 let
- pod 7. — KV avtomehanik,
— delovne izkušnje 6 mesecev,
— poskusno delo en mesec,
— jamsko in izmensko delo,
— starost nad 21 let
- pod 8. — višja ekonomska ali druga šola ustrezone smeri,
— znanje AOP,
— izpit B kategorije,
— delovne izkušnje 2 leti,
— poskusno delo dva meseca

Delovno razmerje se za vsa dela sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Za vsa dela se zahteva uspešno opravljen zdravniški pregled pred sklenitvijo delovnega razmerja.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

Kandidate, ki bodo izpolnjevali pogoje, bomo vabili na razgovor in ogled delovnih pogojev.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 30 dneh po končani objavi.

STANOVANJSKA ZADRUGA KRAJN, p. o.
Kranj, JLA 4

Po sklepu skupščine zadruge razpisuje dela in naloge

UPRAVNIKA ZADRUGE

Pogoji: — višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske, gradbeni ali splošne smeri in 4 leta delovnih izkušenj na odgovornejših delih in nalogah,
— organizacijske sposobnosti za vodenje

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Imenovanje upravnika zadruge velja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisu dosedanjega dela v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Stanovanjska zadruga Kranj, p. o., Kranj, Cesta JLA 4.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED, n. sol. o.
Ljubljanska cesta 19

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb razpisuje prosta dela in naloge

VODENJE PLANSKO-TEHNIČNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo gozdarske smeri,
- da imajo najmanj 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- da s svojim delom izpričujejo svojo opredeljenost za socializem, ustvarjalno razvijajojo socialistične samoupravne družbenoekonomske odnose ter da v svojem delovnem in življenjskem okolju uživajo ugled in zaupanje

Izbreni kandidat bo imenovan za 4 leta. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Bled, Delovna skupnost skupnih služb, Bled, Ljubljanska cesta 19.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 15 dneh po izbiri.

MERKUR KRAJN

Trgovina in STORITVE,
n. sol. o., Kranj,
Koroška cesta 1
DS Skupne službe

Objavlja prosta dela in naloge

— KURIRJA

- Pogoji:
— končana osemletka,
— 6 do 12 mesecev delovnih izkušenj,
— Šoferski izpit B kategorije

Ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Merkur Kranj, Trgovina in storitve, n. sol. o., Kranj, Koroška cesta 1, Kadrovska-socialna služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRAJN
 Koroška cesta 53/C

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA –
DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE**

Kandidati morajo imeti poleg zahtevanih pogojev ter pogojev določenih z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj še naslednje pogoje, da imajo:

- visoko ali višjo izobrazbo elektro, ekonomske, komercialne, pravne ali organizacijske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj pri odgovornejših nalogah,
- A program šole za poslovodne kadre pri GZ,
- pasivno znanje enega svetovnih jezikov,
- družbeno politično in moralno neoporečnost,
- sposobnost organiziranja in sposobnost dela z ljudmi

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj vloge s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška cesta 53 C, z oznako »za razpis IPO«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku roka za sprejemanje prijav.

**KOMUNALNO, OBRTNO IN GRADBENO PODJETJE
KRAJN, n. sol. o.
Mirka Vadnova 1, TOZD Gradnje b. o., Kranj**

Objavlja prosta dela in naloge

SEKTORSKEGA VODJE

Pogoji: – gradbena tehnička šola, 2 leti delovnih izkušenj,
– strokovni izpit.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s poskusnim delom tri meseca.

VOZNIKA TOVORNJAKA

Pogoji: – poklicna šola za voznike motornih vozil, 1 leto delovnih izkušenj, in C kategorija.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom dva meseca.

ADMINISTRATORJA – BLAGAJNIKA

Pogoji: – ekonomska ali upravno administrativna šola, 1 leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklepa za določen čas (6 mesecev).

Kandidati za zgorej navedena prosta dela in naloge naj pošljejo vloge na naslov: KOGP Kranj, Komisija za delovna razmerja TOZD Gradnje, Kranj, Ulica Mirka Vadnova 1.

Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave.

**OBRTNO ZDRUŽENJE KRAJN
Likočarjeva 1**

Na podlagi 63. člena Statuta Obrtnega združenja za občino Kranj in 60. člena Statuta DS strokovnih služb Obrtnega združenja ter sklepa skupščine Obrtnega združenja z dne 22. 12. 1984 objavlja razpisna komisija pri Skupščini OZ razpis za

**TAJNIKA OZ – VODOV DELOVNE SKUPNOSTI
STROKOVNIH SLUŽB**

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom, mora kandidat na razpisana dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko oziroma višešolsko izobrazbo pravne, ekonomske, organizacijske ali druge družbenoslovne smeri,
- da ima 4 leta delovnih izkušenj v stroki,
- pri izbiri kandidatov bo razpisna komisija poleg zgoraj navedenih pogojev upoštevala tudi celovitost strokovnih znanj in osebnostnih lastnosti, v skladu s kriteriji kadrovanja po družbenem dogovoru

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom do sedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Obrtno združenje Kranj, Likočarjeva 1, v zaprti kuverti, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v roku 15 dni po izbiri.

ALPETOUR

Vas vabi na

SLOVENSKI PLES V MÜNCHNU
**V petek, 25. januarja 1985.
Igra ansambel AVSENIK.**

Bormio — svetovno prvenstvo v alpskem smučanju:
– veleslalom 7. 2., slalom 10. 2. 1985

Cena potovanja z vstopnico je 4.800,00 din, samo prevoz 3.800,00 din.

Podrobnejše informacije dobite pri:
ALPETOUR TURISTIČNE POSLOVALNICE

- LJUBLJANA
- ŠKOFJA LOKA
- KRAJN
- RADOVLJICA IN BLED

ETIKETA ŽIRI

Delavski svet ponovno razpisuje v skladu s Statutom DO prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za:

1. VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORA, ki obsegata naslednja dela in naloge

- organizacija poslovanja in vodenje dela v komerziali,
- oblikovanje politike in razvoja komerzialne funkcije

Na razpisana dela in naloge so lahko imenovani kandidati, ki poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev izpolnjujejo naslednje:

- višja izobrazba ekonomske ali komerzialne smeri,
- 4 leta delovnih izkušenj v vodenju strokovnih služb in znanje tujega jezika (nemščina ali angleščina)

Kandidati morajo s svojim delom izražati opredeljenost do samoupravnega socializma in ustvarjalno razvijati samoupravne in socialistične družbenoekonomske odnose, obenem pa morajo imeti vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Kandidat za navedena dela oziroma naloge bo imenovan za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici najkasneje v 8 dneh po objavi razpisa na naslov DO Etiketa, Žiri, Industrijska ulica 6, s pripisom »za razpis«.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku roka za prijavo na razpis.

POLIKS ŽIRI

Razpisna komisija pri delavskem svetu delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
DELOVNE ORGANIZACIJE
za dobo štirih let**

Pogoji: – višja izobrazba ekonomske, pravne, strojne, čevljarske ali druge splošne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

- srednja izobrazba ekonomske, strojne, čevljarske ali druge splošne smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- sposobnost organiziranja delovnega procesa,
- izpolnjevanje pogojev, določenih z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka,
- moralne kvalitete, ki ustrezajo sistemu socialističnega samoupravljanja,
- izpolnjevanje pogojev, določenih z zakonom

Kandidati za razpisana dela in naloge naj pošljejo svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Poliks, Splošni sektor, Strojarska ulica 12, Žiri, s pripisom »za razpisno komisijo za imenovanje IPO delovne organizacije«.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

**KOVINSKO PODJETJE
KRAJN
Šuceva 27**

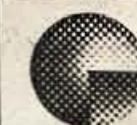
Komisija za delovna razmerja na podlagi sklepa objavlja oglas

**OPRAVLJANJE
KADROVSKO
-SAMOUPRAVNO-
INFORMATIVNIH DEL
– tajnik samoupravnih organov, kadrovik**

Kandidati morajo za opravljanje navedenih del in naloge poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo končano višjo ekonomsko šolo in najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- da imajo končano srednjo ekonomsko šolo in najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- da obvladajo strojepisje.

Poskusno delo je tri mesece. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Kandidati naj pismene prijave o izpolnjevanju zahtevanih pogojev dostavijo v 8 dneh po objavi na naslov: Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva 27, Kranj

**Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK
n. sol. o. Kranj
Delovna skupnost skupnih
služb**

– odbor za kadrovske in družbene zadeve

**OJAVLJA
prosta dela in naloge**
KUHARSKA OPRAVILA I.

1 delavko se sprejme za nedoločen čas
1 delavko pa za določen čas 9 mesecev (nadomeščanje delavk na bolniški in porodiškem dopustu)

Pogoji:
Šola za kuharice in 4 leta izkušev. Delo je dvoizmenško.

Za opravljanje del in naloge je določeno 2-mesečno poizkusno delo.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk, n. sol. o. Kranj, Moše Pijadeja 1 v roku 8 dni po objavi.

**Osnovna šola
DAVORIN JENKO CERKLJE**

Svet osnovne šole razpisuje prosta dela in naloge za nedoločen čas

– UČITELJA SLOVENSKEGA IN SRBOHRVATSKEGA JEZIKA
Nastop dela takoj, za določen čas:

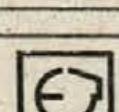
– UČITELJA RAZREDNEGA POUKA od 28. 1. do 10. 4. 1985

– UČITELJA RAZREDNEGA POUKA od 11. 3. do 25. 6. 1985 in oglaša prosta dela in naloge

– SNAŽILKE za nedoločen čas, nastop dela takoj.

Pogoji so zakonsko določeni. Za delo snažilke traja poskusno delo dva meseca.

Prijave z dokazili o usposobljenosti naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi, o izbiri pa bodo obveščeni najpozneje v 30 dneh po poteku razpisa.

Kadrovska komisija kemične tovarne Exoterm Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. čistilke

- pogoji: – dokončana osnovna šola
– poskusno delo en mesec
– delo v popoldanski izmeni (od 14. do 22. ure)
– zaželeno je, da ima kandidatka opravljen izpit za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil in osebni higiени.

2. več delavcev v proizvodnjah:

- pogoji: – dokončana osnovna šola
– delo za določen čas za dobo šestih mesecev
– poskusno delo en mesec
– delo v treh izmenah

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: Kema – Exoterm, kemična tovarna Kranj, Struževa 66. Rok za prijavo je osem dni po objavi oglasa. Vsi kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v roku petnajst dni po poteku zbiralnega prijavi.

Priprave na XII. mednarodni festival amaterskega filma

Jesenice — Na Jesenici, bo od 15. do 21. aprila letos potekal 12. mednarodni festival amaterskega filma, ki ga organizira Zveza kulturnih organizacij Jesenice v sodelovanju s filmsko skupino Odeon. Festival se bo odvijal po že ustaljenem programu: 15., 16., in 17. aprila bo žiriranje filmov, 18. aprila predvajanje izbranih filmov za šolsko mladino in 19., 20. in 21. aprila predvajanje najboljših in nagrajenih filmov v gledališču Tone Čufar. Festival bo posvečen 40-letnici osvoboditev in 20-letnici delovanja filmske skupine Odeon z Jesenicami. Pokroviteljstvo nad festivalom so prevzeli predsednik Skupščine občine Jesenice Franc Brelih, konferenca osnovnih organizacij sindikatov Železarne Jesenice in Zveza kulturnih organizacij Jesenice. Mednarodno žirijo bodo sestavljali Ingrid Jerebica, študentka iz Trsta, Metka Košir, likovna pedagoginja iz Mojstrane, Miha Brun, novinar revije Stop iz Ljubljane, in Nasko Križnar, etnolog iz Ljubljane. Pričakujejo pa še odgovor člana žirije iz Zvezne republike Nemčije in Avstrije. Organizacijski odbor bo februarja razposlal razpise v treh jezikih naslovnikom v tujini in Jugoslaviji. Glede na to, da je jeseniški filmski festival Plan IAAFF — Medna-

rodnega združenja amaterskih filmskih festivalov, pričakujejo še znano večjo udeležbo, kot je bila v preteklem letu.

Vsa film, ki bo prikazan na festivalu, bo prejel posebno diplomo, najboljši dokumentarni,igrani, animirani in žanski film pa zlato, srebrno in bronasto plaketo »železar«. Zlate plakete »železar« bodo pododeljene tudi za najboljšo idejo, kameru, režijo in montažo. Najboljši avtor bo dobil prehodno nagrado »Grand prix« — kip livarja, dario de' avcev TOZD Ljubljana Železarne Jesenice (na sliki), klub z najboljšo selekcijo filmov pa umetniško sliko, ki jo podeljujeta likovni klub DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice in Zveza kulturnih organizacij Jesenice.

Organizacijskemu odboru festivala je že v preteklem letu uspelo, da so v Cankarjevem domu v Ljubljani predvajali izbrane filme. Za letos pa računajo, da bodo izbranim filmom jeseniškega festivala namenili več večerov. Vsekakor lahko ugotovimo, da mednarodni festival amaterskega filma na Jesenicih dobiva vedno večjo razsežnost in da poleg velike kulturne manifestacije vedno več pomeni tudi v turističnem pogledu.

A. Kerštan

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (186)

Je prva Kanadčanka · Banačanka ali Banatčanka

Časopis Delo je o sedanji prvi dami Kanade pisal, da je Banačanka, namesto pravilno Banatčanka, neštetokrat omenja Spličane namesto Splitčane, tudi Logatčani so postali Logačani. (D. B.)

Delo — in drugi — se s pisavo, ki jo čutite kot nasilje, drži Pravopisa 1962, ki priznava le priponsko obrazilo -an (to pa povzroča premeno soglasnika pred seboj, npr. t s č): Split — Spličan, Klope — Klopčan; od Logatec bi po tem pravilu dobili Logatčan. V resnicu pa imamo v sodobni slovenščini ne le obrazilo -an, ampak tudi -čan: Izola — Izolčan, Hudi Kot — Hudokotčan.

Nenaglašeno obrazilo -an se še dobro drži, kadar je pred -t v osnovi sičnik ali šumevec: Podhosta — Podhoščan, Šentjošt — Šentjoščan. Ob osnovah na -t z nezpletelenim izglasjanjem pa je nenaglašeno obrazilo -an v knjižnem jeziku sprejemljivo le v primerih, ko ga podpira tudi raba v pogovornem jeziku (in ne le v narečju), npr. Šmart(n)o — Šmarčan, ali dolgo izročilo zbornega jezika, npr. Korint — Korinčan. Nasproti njim so novejše izpeljanke s pripono -čan (Šmartčan, Korinčan) še stišno zaznamovane, vendar se uveljavljajo. V vseh drugih primerih so i:peljanke s pripono -čan celo ustreznejše: Lenartčan, Mutčan, Ožboltčan ... Banatčan, Splitčan, Kentčan, Nantčan (Nantes) ... Isto velja za Logatčan, Rogatčan, Zavratčan ipd.

Izpeljava s -čan je za današnji jezikovni občutek tako naravna, da se je že Pravopisu 1950 zapisal Splitčan. Pisavo brez -t- vzdržujejo lektorji, čeprav včasih niti ne vedo, zakaj naj bi bilo Splitčan prav ali Splitčan narobe — podrejajo se pa če Pravopisu 1962. Toda ta je šel v tem vprašaju napačno pot. Kot edini obliki navaja celo Preboldčan in Komenčan; ti dve in podobne oblike (Podgračan, Ravnobrčan ..., Novosačan, Oxfordčan, Kanačan ...) za prebivalce Prebolda, Komende (Podgrada, z Ravnega Brda ..., iz Novega Sada, Oxforda, Kanade ...) pa so v zbornem jeziku sploh napačne; prav je Preboldčan, Kanačan, itd. Seveda tudi Banatčanka.

Jezikovno razsodišče
z gostujočim članom Velemirjem Gjurinom

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Nespametna smuka se je srečno končala

Devet mladeničev iz Litije se je v ponedeljek s smučmi spustilo v Zagorjev graben, ki ni bil urejen za smukó — Pogrešane so iskali gorski reševalci, misleč, da jih je zasul plaz.

BOHINJ — Iz hotela Zlatorog v Bohinju so v ponedeljek, 14. januarja, obvestili miličnike v Bohinjski Bistrici, da pogrešajo 9 gostov, fantov od 16 do 31 let, doma iz Litije, ki so tega jutra odšli smučati na Vogel.

Fantje so smučali na Voglu, nato pa so se sklenili spustiti v Zagorjev graben, čeprav jih je eden od delav-

cev na zicnici svaril, da je smučanje v grabnu nevarno, ker proge niso urejene. Mladenci ga niso poslušali, saj so dan poprej še vijugali po utrenjem smučišču v Zagorjevem grabnu, zato so se okoli 15. ure spustili po njem v dolino. Ker je od prejšnjega dne zapadlo cel meter suhega snega, že po nekaj zavojih niso več mogli smučati. Smuči so sneli in po visokem snegu peš zagazili v dolino. Čez čas so utrujeno odvrgli smuči, da bi laže nadaljevali pot. Po devetih urah naporne hoje so prispeti do spodnje postaje gondolske žičnice.

Medtem so šli na pot tudi gorski reševalci, miličniki in žičničarji, misleč, da je zabolodele smučarje zasul plaz. Na pol poti so reševalce obvestili o srečni vrtnitvi pogrešanih, od katerih nihče ni bil ranjen, vsi pa do kraja izčrpani.

Prestani strah in napor bodo za deveterico najbrž učinkovita šola za v prihodnje, saj bi jih pod Voglom lahko zasul tudi plaz, z njimi pa tudi reševalce, ki so zaradi njihove nespatemi tvegali reševanje v takšnih razmerah. Konec concev takšne reševalne akcije tudi nekaj stanejo.

D. Z.

Župnišče do tal pogorelo

Srednja vas v Bohinju — V Srednji vasi je v sredo, 16. januarja, nastal požar v župnišču, ki ga ima v najem Gradbeno podjetje iz Bohinjske Bistrike. V hiši je bila mizarska delavnica, ki so jo ogrevali s pečjo na trda goriva. Stavba je stara, do trajana, zato sklepajo, da je do požara prišlo zaradi odsluženega dimnika. Kljub gašenju tamkajšnjih protstoljnih gasilcev je župnišče do tal pogorelo, v najem pa mizarska delavnica z vsemi stroji. Škodo cenijo na 5 milijonov dinarjev.

D. Z.

SPOROČILI STE NAM

Kranj: gorenjsko namiznoteniško prvenstvo — Namiznoteniški klub Savo je v domu TVD Partizan Stražišče priredil gorenjsko člansko namiznoteniško prvenstvo, ki je veljalo tudi kot polfinalno slovensko tekmovanje. Na prvenstvu niso nastopili nekatere najboljši mladi igralci (Frelih, Zalokar, Gašperič, Jeraša in Prelovšek), ker so sodelovali na zveznem turnirju. Za največje — presenečenje je poskrbel Štrumblova (Jesenice) z zmago med članicami. Vrstni red — člani: 1. Matijaševič, 2. Jovič (oba Triglav, 3. — 4. Bajželj (Jesenice) in Maček (Sava), 5. — 8. stare, Fabijan (oba Sava), Košič (Triglav) in Buh (Jesenice); dvojice: 1. Matijaševič-Jovič (Triglav), 2. Maček-Stare (Sava), 3. — 4. Legat-Buh (Jesenice) ter Babič (Jesenice)-Fabijan (Sava); članice: 1. Štrumblo (Jesenice), 2. Bajželj (Sava), 3. — 4. Markež-Aupič (obe Jesenice), 5. — 8. Matijaševič, Teran (obe Triglav), Tepina (Sava) in Samar (Jesenice); dvojice: 1. Štrumblo-Aupič (Jesenice), 2. Bajželj-Tepina (Sava), 3. — 4. Matijaševič-Teran (Triglav) in Markež-Smolej (Jesenice); mešane dvojice: 1. Maček-Bajželj (Sava), 2. Matijaševič-Matijaševič (Triglav), 3. — 4. Buh-Štrumblo in Babič-Aupič (vsi Jesenice). — S. T.

Gorje: 27 tekačev na Pokljuki — TVD Partizan Gorje je tekmovanje v smučarskih tekih, ki bi moralo biti 15. decembra v spomin na padle borce tretjega bataljona Prešernove brigade, a je zaradi neugodnih snežnih razmer odpadlo, pripravljal prvo nedeljo v januarju na Mrzlega studenca na Pokljuki. Čeprav je prireditelj obvestil ljubitelje teka prek javnih občil, se je tekmovanje udeležilo le 27 tekačev in tekačic. Startnine je bilo malo, izdatkov za pripravo prog in topnih napitkov ter za plačilo sodnikov in zdravniške službe pa klub skromni udeležbi kar precej. Razlogov, da se je tekmovanje udeležilo tako malo tekačev, je več: na dan prireditve je bilo še ob desetih dopoldne 22 stopinje pod nivo, do Pokljuke je daleč in izdatki za prevoz bi bili kar precejšnji, in nenazadnje — zaradi po manjkanju snega novembra in decembra so tekači še slabo pripravljeni za tekmovanje. Udeleženci so pretekli 12 kilometrov od Mrzlega studenca do Majene in odtod prek Kranjske doline do Zajavornika in nazaj na Mrzli studenec. Med moškimi do 40 let je zmagal Tomaž Kalan (Žabnica) pred Nikom Svoljškom (Škofja Loka) in Klemenom Dolencem (Mošnje) in med starejšimi Franc Horvat (Elan) pred Francem Hribenkom (Lesce) in Ferdinandom Skumavcem (Veriga). Nastopili sta tudi dve tekmovalci in obe sta tudi zmagali: Jelka Rustič (Bled) ženskami do 35 let in Ana Čebulj (Bled) med starejšimi. — J. Ambrožič

Kegljanje

Triglavani nadaljujejo z zmagami

Kranj — V 2. kolu slovenske kegljaške lige se je moška ekipa Triglava pomnila na kegljišču pri Zlati ribi s Hmezdalom iz Žalcu, ženska pa z SCT Ljubljana. Moški so zmagali s 5036:4721. Zalokar je podrl 830 kegljev, Fende 842, Cvirk 852, Potočnik 811, Marinšek 846 in Turk 855. Ženska ekipa je zmagala s sedmimi keglji razlike. Rezultat — 2323:2316. Cejeva je podrla 384 kegljev, Virantova 390, Cadeževa 343, Vrhovnikova 410, Zoretova 426 in Zajčeva 370. Kegljavke Triglava so edina ekipa v ligi, ki je v dveh kolih osvojila štiri točke.

V naslednjem, 3. kolu bosta ekipi Triglava gostovali v Mariboru, kjer se bosta pomerili s Konstruktorjem.

3 KOLO

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
470	200	2434	920
510	200	16634	4.120
0970	600	19654	10.000
24470	8.200	312104	30.000
29610	6.000	490374	30.000
148520	30.000		
		05	80
11	140	15	80
21	120	15515	4.080
41	80		
81	160	62646	6.000
9921	920	086816	30.000
29621	6.120		
101871	1.000.000	7	60
116831	30.000	9517	2.060
170311	200.140	12567	4.060
		40137	4.060
02	80	81887	4.060
82	120	206637	100.060
542	400		
145392	30.000	48	100
		5358	600
3	60	28628	8.000
3353	1.060	30148	6.100
4503	1.060	37028	10.000
7433	660	037338	30.000
164483	2.000.060		
274883	30.060	29	100
348823	30.060	69	140
		059	200
34	120	9689	600
84	100	462289	30.000

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam 25 do 180 kg težke PRAŠICE. Posavec 123, Podnart 15559
Prodam TROSILEC hlevskega gnoja, znamke tajfun, manjši, primeren za hribovite kraje. Medja, Gorjuše 60, Bohinjska Bistrica 310
Prodam STEDILNIK (4 elektrika, 2 plin). Mavčice 20 311
Prodam PUJSKE, težke od 25 do 30 kg v SVINJO po prvi prasitvi. Sp. Brnik 60 312
Prodam črnobel TELEVIZOR. Telefon 21-024 od 7. do 13. ure 313
Prodam KRAVO po izbiri ali menjam za igalo TELICO ali BIKA. Virmaš 42, Škofja Loka 314
Prodam dve OVCI z jagnjeti in OVNA. Ogled vsako popoldne. Majda Hrovat, Begunje 13 315
Prodam meščansko, lepo ohranjeno, rezbarjeno SKRINJO 1837. Naslov v oglašnem oddelku. 316
Prodam dve TELIČKI simentalki, staro po 10 mesecev, TELICO frizijo, brej tri mesece in AVTO FIAT 126-P. Poravne, Poženik 6, Cerknje 317
Prodam JEDILNI KOT. Trpčev, Kranj, Jaka Platiš 5 318
Poceni prodam 1500 litrov KURILNEGA OLJA in CISTERNO. Šmidova 14, Črče, Kranj 319
Prodam visoko brejo, mlado KRAVO simentalko ter MESO od polovice krate. Gasilska 19, Šenčur 320
Prodam SMUČARSKO OPREMO: smuči, dolžine 195 cm, okovje marker, palice in smučarske čevlje. Globocnik, Sempeterska 35, Kranj, Stražišče 321
Ugodno prodam 50-litrski ZAMRZOVNIK

Prodam dva meseca stare MLADIČE NEMŠKE OVČARJE ter novo 380-litrsko ZAMRZOVALNO SKRNIJO. Telefon 47-065 zvečer 415

Prodam »SPOJLER« za Z-101, zvočnike za avtoradio 2 x 30 W, roleto za zadnje steklo za Z-101 in zimska JABOLKA. Ogled v soboto in nedeljo. Velesovo 14, Cerknje 416

Prodam TRAKTOR ferguson 35 KM. Janez Urh, Sebenje 78, Zasip, Bled, tel. 77-746 417

Prodam SENO in OVCE z jagnjeti. Telefon 79-560 418

Prodam 150 kg težkega PRAŠIČA. Luže 12, Šenčur 419

Prodam ELEKTROMOTOR, 3 KW. Kranj, Struževje 420

Prodam dve OVCI. Franc Zupan, Sp. Gorje 24, Zg. Gorje 421

Prodam OPREMO za dnevno sobo (omara in sedežna garnitura). Drago Jerih, Šolska 4, Kranj, Stražišče 422

Prodam teden dni staro TELE za reje. Franc Vrhunc, Zasavska 41, Kranj, Orehek 423

Prodam rabljen PRALNI STROJ Candy. Ogled vsak dan. Ivan Kunst, Begunjska 13, Kranj 424

Prodam PRAŠIČA za zakol, krmljenega z domačim krmom. Platiša, Pungart 11, Škofja Loka 425

Prodam 7 tednov stare KOKER-ŠPANEJE. Telefon 28-144

Prodam 430 kg težko KOBILO z 8 mesecev starim žrebetom ali brez. Miha Petrovič, Kalce 24, 61370 Logatec, tel. 061/741-411 – int. 28 od 6. do 7. ure 426

Prodam PLEMENSKO OVCO. Franc Berce, Hafnarjeva pot 20, Kranj 454

Prodam PRALNI STROJ gorenje. Stojakovič, Juleta Gabrovska 30, Planina II. 455

Prodam PRAŠIČA za zakol. Stare, Tatinec 6, Preddvor 456

230-litrski AKVARIJ, popolnoma tehnično opremljen (50 l filter, črpalka, grelec, luči in podstavek), prodam. Informacije po tel. 25-253 vsak dan po 20. uri 457

Prodam SMUČI RC 05, dolžine 175 cm, z VEZMI LOOK, ceno 8.000 din. Srečko Makarič, Jake Platiše 3, Kranj 458

Prodam dve TELIČKI friziki, stari 5 tednov in 2 tedna. Kozelj, Velesovo 23, Cerknje 459

PHILIPS D – 8438 MINI KOMPONENTO 2 x 8 W, prodam. Telefon 064-82-708 460

Prodam mlado KRAVO s teletom ali brez. Meja 8, kranj 461

Prodam DNEVNO OMARO ter etažno PEČ, 20.000 cal. Trojtarjeva 17, tel. 28-774 470

Prodam suha bukova DRVA. Sp. Bele 3, Preddvor 471

Nov ŠTEDILNIK gorenje (plin, elektrika) in zelo ohranjeno ALFA ROMEO 2000 prodam za 35 SM. Telefon 62-708 472

Prodam PRAŠIČA za zakol. Sv. Duh 41, Škofja Loka 31

Prodam novo KRZNENO JAKNO, 8.000 din ceneje, za 30.000 din gotovine. Telefon 24-238 483

Prodam SMUČKE, 150 cm. Telefon 24-370 484

KUPIM

V najem vzamem ali kupim manjšo STRUŽNICO, do 500 mm stružne dolžine. Telefon 064/25-535 361

Kupim STREŠNO OPEKO folc, 2000 kosov. Alojz Jagodič, Stička vas 10, Cerknje 362

Kupim CENTRIFUGO za sušenje perila. Telefon 66-789 363

Kupim diatomično HARMONIKO in SMUČI, 180 cm, brez vezi. Telefon 064/62-418 364

Kupim 150 kosov STREŠNE OPEKE vesna Novo mesto, cementno sive barve s posipom. Stare, Bled, Poljska pot 2, tel. 78-237 365

Kupim RISALNI APARAT za A-1 in A-2, lahko samo aparat z ravnimi. Ponudbe v oglašni oddelku pod: Ravnilo 473

Kupim CHICCO STOLČEK. Telefon 21-589 478

Kupim BIKCA za reje. Telefon 61-437 427

Kupim POMIVALNO MIZO in manjšo kopalno BANJO. Zdravko Modrijan, Smledniška 35, Kranj 428

Kupim večjo količino SENA. Sr. Bela 6, Preddvor, tel. 45-223 429

Kupim bele ženske DRSALKE št. 40. Telefon 21-036 od 8. do 17. ure 430

Kupim 80 smrekovih LETEV 50 x 50. Telefon 061/841-379 po 15. uri 431

VOZILA

PEUGEOT 204, prodam (za dele). Telefon 28-427 252

Prodam PRIKOLICO za osebni avto novo 100 x 150. Črče 31 a.

Prodam PLATIŠČA za VW scirocco pasat z michelin gumami. Posavec 74, Podnart 366

Prodam SIMCO 1100 special, prva registracija 1976. Telefon 61-441 367

Poceni prodam MOTOR M-14, star 1 leto. Magda Pivk, Kranj, Lojzeta Hrovata 9, tel. 49-017 368

Za ZASTAVO 101 prodam MOTOR z menjalnikom in ostale dele. Črnivec 7, Radovljica 369

Dva AKUMULATORJA, zaganjač, rezervoar, menjalnik za TAM 5000 in za TAM 5500 ter menjalnik za KADET, starejši letnik, prodam. Planina 26, Kranj – Murie 370

Ugodno prodam CITROEN 23 DS, vozen ali zamenjam za manjše vozilo. Vrba 18/A, Žirovnica 371

Prodam ZASTAVO 750. Ogled v soboto, Žnidar, Zg. Brnili 101 372

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Voklo 47, Šenčur 373

Prodam MOTOR za R-12. Pagon, Jezerska c. 46, Žiri 374

Ugodno prodam VW 1303 S. Hotemaže 44, Preddvor, tel. 45-357 375

126. letnik 1979, prodam za 19 SM. Primožič, Radovljica, Gradnikova 83, tel. 75-196 376

Prodam FIAT 127, letnik 1976, registriran leta 1978, v račun vzamem ZA-

STAVO 101. Rudi Feger, Cankarjeva 31/A, Radovljica 377

Ugodno prodam karambolirano ZA-

STAVO 101, letnik 1977. Bled, Hotel »KRIM«, tel. 77-697 378

Ugodno prodam osebni avto FIAT 850, urejen, registriran do oktobra 1985, z raznimi deli. Franc Koselj, Ribno 88, Bled 379

Ugodno prodam MOTOR automatic, s tremi prestavami, star pol leta. Ogled vsak dan. Hasan Salkić, C. na Log 15, Tržič 380

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1975. Šubelj Janez, Hotemaže 2, p. Preddvor 381

Prodam AUSTINA 1300, letnik 1971, registriranega, za 4,5 SM. Gasilska 30, Šenčur, po 15. uru 382

Prodam nov ZIMSKI AVTOPLAŠČ trayal 145 x 12 za fička, 20 % ceneje kot v trgovini, in dva rabljena 165/70 x 13 za Z-101, zamenjam tudi za zimska za Z-101. Srečko Makarič, Jaka Platiša 3, Kranj 383

Prodam 126-P, letnik 1982, z dodatno opremo; in prednje steklo za ZASTAVO 101. Telefon 78-336 (064) 384

ZASTAVO 101, prodam celo ali po delih. Kidričeva 74, Škofja Loka 385

ZASTAVO 101 C, letnik 1981, registriran do januarja 1986, prodam. Stara Loka 28, Škofja Loka 386

Prodam AUDI 100, letnik 1974, v tem, malo karamboliran, registriran do januarja 1985; cena po dogovoru. Kidričeva 62, Škofja Loka 387

Ugodno prodam ZIMSKE GUME 145 x 13. Dragan Dašić, Tuga Vidmarja 10, Kranj 388

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1978. Srednja vas 1, Šenčur 389

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975, modre barve. Ogled v soboto, 19. 1. 1985 od 10. do 16. ure. Milivoje Milic, Vrečkova 9, Kranj, Planina 436

Prodam dve ZIMSKI GUMI miche lin 145 – 14 x (M + S8), prevoženih 5.000 km. Stane Prešeren, Alpska 3, Bled 437

Ugodno prodam ZASTAVO 126-P, letnik 1977, dobro ohraneno, registrirano do 1. 8. 1985. Telefon 82-326 – Jeznice 438

ZASTAVO 101, letnik 1980, temno modre barve, prodam. Valter Uglešič, Bokalova 2, Jesenice, tel. 81-588 439

Prodam DELE za ZASTAVO 101, motor odličen. Telefon 79-588 440

Prodam dve »CERADI« za Z-101, primerni za zimo. Proletarska 20, Tržič 441

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Telefon 77-966 442

Prodam R-4, letnik 1977. Ciril Bitenc, Zvirče 8, Tržič 443

Prodam ZIMSKE GUME 165 SR 13 in 145 SR 13. Telefon 22-497 444

Prodam 126-P, letnik 1978. Ogled po 15. uri. Majda Plevnik, Zapuže 13, Begunje 465

Kupim VRATA za ZASTAVO 750. Telefon 28-861 – int. 21-76 Štular 466

STANOVANJA

Kupim enosobno STANOVANJE v Škofji Loki. Telefon 60-122 295

Dve mladi děkleti isčeta kakršnokoli majhno STANOVANJE v Poljanah ali na relaciji Gorenja vas – Škofja Loka. Škofja Loka: Nujno rabiva stanovanje 443

Na STANOVANJE sprejem milajša zakonca. Šifra: Kranj 444

V Lesčah ali okolici isčem neopremljeno SOBO. Telefon 75-660, Lesce, Alpska 41 445

Mlaži par brez otrok isčeta SOBO v okolici Kranja ali Tržiča. Nudimo pomor v hiši in na kmetiji. Poklici v sobo in nedeljo po tel. 50-040 ves dan 446

Kupim večjo količino SENA. Sr. Bela 6, Preddvor, tel. 45-223 429

Kupim bele ženske DRSALKE št. 40. Telefon 21-036 od 8. do 17. ure 430

Kupim 80 smrekovih LETEV 50 x 50. Telefon 061/841-379 po 15. uri 431

ZAPOSLITVE

Zaposlim ČEVLJARJA ali fanta, prostega vojaščine, ki ima interes do pravila čevljev, na Jesenicah. Kukovič, Tuga Vidmarja 2, Kranj, od 18. do 20. ure 383

Tako zaposljam KV ELEKTROINSTALATERJA. Ponudbe pod Šifro: Dobro delo, dobro plačilo 384

Zaposlim samostojnega KLJUČAVNIČARJA. OD po dogovoru. Jalen, Huje 23, Kranj, tel. 23-870 385

Iščem popoldansko delo na domu. Šifra: Delo 386

Zaposlim AVTOKLEPARJA ali delavca za priučitev. AVTOKLEPARSTVO Kosir, Hotemaže 67, Preddvor 387

Delavca na stroju za brizganje plastičnih mas iz Škofje Loke ali okolice takoj zaposljam. Telefon 064/60-796 388

SNAŽILKO za vsakodnevno popoljsko čiščenje redno zaposljam. Ponudbe pod: 5 ur je 25.000 din 389

FRIZERKO zaposljam takoj. Frizerški salon »EL.VIRA« Park hotel Bled, tel. 77-076 390

Za ZASTAVO 101 prodam MOTOR z menjalnikom in ostale dele. Črnivec 7, Radovljica 391

Dva AKUMULATORJA, zaganjač, rezervoar, menjalnik za TAM 5000 in za TAM 5500 ter menjalnik za KADET, starejši letnik, prodam. Planina 26, Kranj – Murie 392

POSESTI

Ugodno prodamo CITROEN 23 DS, vozen ali zamenjam za manjše vozilo. Vrba 18/A, Žirovnica 371

Ura zazvoni ob treh

Ivan Krt iz Struževga 15 pri Kranju: »Pluženje snega je pri nas kar hišna tradicija. Pred vojno, s konji, je plužil oče. 1948. leta sem to delo prevzel jaz, danes pa mi pomaga tudi sin...«

Stružev pri Kranju — Za krajevno skupnost Stružev v kranjski občini bi lahko rekli, da ima več posebnosti. Je na primer ena najmanjših, pa tudi med najmlajšimi v občini. Med zanimivosti prav gotovo sodi skupna televizijska antena. In čeprav leži krajevna skupnost tako rekoč v Kranju, za pluženje cest skrbijo v njej sami. Najbolj pomembno pa je, da imajo (kljub klancem) ceste vedno lepo in pravočasno splužene.

Pluženje snega je pri nas kar nekakšna hišna tradicija,« pravi Ivan Krt iz Struževga 15. »Pred vojno je s konji plužil ceste oče. 1984. leta pa sem to delo potem prevzel jaz. Ko je s cestami na tem območju še opravljala Komunalna, sva skupaj z Rakovcem plužila tudi ulice oziroma ceste na Zlatem polju. Odkar pa imamo v Struževem svojo krajevno skupnost, plužim ceste v naselju od mostu naprej sam.«

»Večkrat se slišijo pohvale na račun lepo spluženih cest v Struževem. Kako vam to uspeva?«

»No, recimo, da imamo ceste, če se le da, kolikor toliko v redu urejene pozimi. Čeprav včasih slišim tudi kakšno pripombo; češ, da jim zmečem preveč snega na dvorišče. Ven dar nekam ga je pač treba odriti. Sicer pa, dokler časa ga je še takc malo, da se še lahko odrine, je še dobro. 1952. leta ga je bilo toliko, da se konji niso videli, ko sem oral.«

S krajevno skupnostjo imam dogovor, da so ceste ob sneženju čimprej spet prevozne. Pozimi, kadar kaže na sneg, me vedno okrog tretje ure zbuditi ura. Če sneži in je že nekaj centimetrov snega, se lotim dela, da so potem ceste do pol starih, ko gredo ljudje po službah, prevozne. Kadar pa ne sneži, je pa nevarnost poledice, cestišče pravočasno posujem s soljo.«

»Vam je bilo kdaj to delo odveč?«

»Navadil sem se. Večkrat sem že rekel, da bom nehal. Pa se naslednjo zimo spet lotim. Kadar sneži, me nobena stvar ne zadrži. Pred leti sem imel težave z roko: pa je šlo navsezadnje za volanom traktorja tudi z eno. Samo takrat, ko sem bil pri vojakih, dve leti nisem plužil.«

»Ste imeli zaradi precej obilnega sneženja v zadnjih dneh kaj težav?«

»Ne; snega je sicer precej zapadlo, vendar je lahek. Nazadnje ga je bilo ponekod že težko odrivati, ker se je posipal nazaj na cesto. V Struževem imamo namreč precej klancev, živih mej, ograj, škarpi in tudi ceste so precej ozke. Če ne bi poznal tako rekoč vsakega metra ceste, bi bil težek vsemu kos. Tako pa sem v ponedeljek in v torek plužil dvakrat. Kaže, da bo zdaj malo odnehalo. Sicer pa se ob takšnem nepreklenjenem pluženju človek kar zbije. Pa še traktor mi zdaj nekaj nagaja.«

Najraje vidim, da sneži po obrokih. Tako si od enega do drugega pluženja človek lahko vsaj malo odahnje. Pošiljka v minulih dneh je bila še kar obilna, na srečo pa ne tako težka. Vendar s snegom to zimo zagotovo še nismo opravili. Saj veste, kako gre tisto: dan gor, sneg dol.«

Bo najbrž kar držalo. Vendar pa se v Struževem zaradi pluženja snega najbrž tudi v prihodnje nimajo nicesar bat. A. Žalar

Jubilej gasilcev

Save

Kranj — Spomladi leta 1930 je bilo ustanovljeno gasilsko društvo v kranjski tovarni Sava. To pomeni, da bodo letos savski gasilci slavili 55. obletnico delovanja. Ob ustanovitvijo je imelo društvo le malo gasilne opreme. Danes pa je savsko društvo med najbolje opremjenimi industrijskimi gasilskimi društvimi.

Industrijsko gasilsko društvo Sava ima danes 265 članov vključno z upokojenimi člani kolektiva, člani društva. Trije ustanovni člani še živijo in sicer so vsi iz Naklega: Blaž Jarc, Viktor Poličar in Ludvik Žibert. O uspešnem delu društva pričajo številna priznanja, prav tako pa društvo ne deluje le na ozkem gasilskem področju, ampak je dejavnost na celotnem področju zasrite pred najrazličnejšimi nevarnostmi.

I. Petrič

TRŽNI PREGLED

KRANJ — Solata 140 din, špinaca 100 din, cvetača 110 din, korenček od 60 do 70 din, čebula 70 din, česen 300 din, fižol 200 din, pesa 50 din, slive od 180 do 200 din, jabolka od 70 do 80 din, hruške 100 din, grozdje 100 din, radič od 180 do 200 din, pomaranče 226 din, limone 300 din, ajdova moka 140 din, koruzna moka od 60 do 70 din, kaša 130 din, surovo maslo 650 din, smetana 240 din, skuta 170 din, sladko zelje 40 din, kislo zelje in repa 100 din, orehi 900 din, jajčka od 22 do 24 din, krompir 35 din, med 400 din.

JESENICE — Solata od 100 do 250 din, špinaca 100 din, cvetača 80 din, korenček 60 din, česen 280 din, čebula 669 din, fižol 223 din, pesa 40 din, slive 227 din, jabolka od 80 do 100 din, hruške 120 din, grozdje 110 din, pomaranče 263 din, limone 314 din, ajdova moka 208 din, koruzna moka 66 din, kaša 149 din, smetana 269 din, skuta 198 din, sladko zelje 30 din, kislo zelje 55 din, kisla repa 50 din, orehi 1.167 din, klobase 546 din, jajčka od 18 do 22 din, krompir 45 din.

A. Žalar

TIMING Mojstrana meri točno in zanesljivo

Zvezni sodniki, ki sestavljajo ekipo meriteljev TIMING Mojstrana, sodelujejo na številnih tekmovanjih — Veliko priznanja za merjenje časa v nordijskih disciplinah v Planici

Mojstrana — Pri Športnem društvu Mojstrana so športni sodniki že pred dvajsetimi leti kupili prve ure za merjenje časa na tekmovanjih, predvsem športnih in društvenih. Kasneje, ko so sodelovali pri meritah ob tekmah svetovnega pokala Vitranc, so meritve vse bolj izpopolnjevali, opremo modernizirali in jo prilagajali zahtevam FIS pravil. Začetni kronometer je zamenjalo elektronsko merjenje s trakovi. Za večja tekinovanja k tej opremi sodijo tudi zunanjii semaforji za gledalce ter oprema za povezavo s televizijo, skupaj z meritvami Iskra Delte.

Sodniki, ki se pri Športnem društvu ukvarjajo z merjenjem, so svojo dejavnost imenovali Merjenje časov Mojstrana, zaradi prenosov po televizijskih kanalih.

viziji pa nastopajo kot TIMING Mojstrana. TIMING Mojstrana zajema start, vmesni čas in cilj z vsemi tekomenci in končnimi podatki ter vrstnim redom tekmovalcev. Iskra poskrbi za računalniško obdelavo in imena tekmovalcev.

RTV Ljubljana je prizadevnim mojstrskim delavcem omogočila, da so lahko sodelovali v tekmovanjih najvišjih kategorij in se enakovredno merijo s tujimi meritelji: Longing, Omega in drugimi. Nadvise ugodno so jih ocenili tudi sodelavec na tekmovanjih v nordijski kombinaciji v Planici, ko so priznali, da sami dela ne bi mogli bolje opraviti. Mojstranski meritelji pravijo, da so tekmovanja v nordijskih disciplinah, ko tekmovalci startajo z zaostanki in po posebnem vrstnem redu, med najtežjimi. Sami so se na tekmovanje izredno dobro pripravili, vse je potekalo tako, da se takmovalci niso mogli pritoževati, zato so tudi doživeli spontana priznanja tujih meriteljev.

Ne merijo pa le časa pri alpskih tekmovanjih in ne sodelujejo le pri sindikalnih prvenstvih Jesenike in kranjske občine, temveč tudi pri vseh tekmovanjih na Zatrniku in kot člani SKI POOL na Krvavcu, Kobli, v Kranjski gori, na Javorini. Ekipa, ki steje do 40 zveznih sodnikov, odhaja tudi na meritve tekmovanj v kajaku, spremlja tekmovalec na tekih okoli Ljubljane, maratonih, sodeluje pri testiranju alpskih tekmovalcev in celo na avtobusnih dirkah v Splitu. Če je program preveč natrapen, radi pomagajo tudi člani drugih športnih društev, predvsem z Rateč.

Meritci, člani TIMING Mojstrana, delajo s trikratno varnostjo, kar pomeni, da tri garniture meritov ločeno in da morebitne okvare na zvezah ne povzročijo nobenih nevšečnosti. Njihova odlika je torej zanesljivost in točnost, ko neštetokrat sprejemajo tekmovanja kar na ključ in tako prevzamejo vse obveznosti od tehničnega vodstva do končnih rezultatov in vrstnih redov. Med drugim so zaželeni meritelji hitrosti na planinskih skakalnicah, da niti ne omenjamо številnih sindikalnih tekmovanj, pred leti največjih gradbinskih iger. Sindikalna tekmovanja pa so zanje posebej naporna, kajti večkrat so tekmovalci precej nedisciplinirani in startajo tukoj, kot se jim zdi. Nočejo upoštevati, da elektronsko merjenje ne dopušča svoje glavosti. Meritci pravijo, da so prav sindikalne tekmeme med najtežjimi, saj na večjih, zveznih, evropskih in svetovnih tekmeh vladajo veliko več discipline in reda.

D. Sedej

GLASOVA ANKETA

Stražni ognji na snegu

Mojstrana — 80 mladih tabornikov odreda Stražni ognji iz Kranja se je odločilo, da zimske počitnice preživijo na snegu v Mojstrani. Nastanili so se v gostoljubni osnovni soli 16. decembra v Mojstrani, kjer okušajo dobro kuhinjo šolskih kuharjev, spijo na vrečah po razredih in aktivno sodelujejo v programu letošnjega »zimovanja«.

Program kranjskih tabornikov je nadvse pester, tako, da ni nikomur dolgčas. Poskušajo se v vesčinah taborniškega življenja v zimskem času, hodijo na spreponde, poslušajo koristna predavanja. Starši so v veseljem prispevali po 5.000 dinarjev za šestdnevno »zimovanje«, saj vedo, da so otroci v dobrih rokah vodnikov, preizkušenih za vodenje taborov poleti in pozimi.

Miha Udovč — Juha, vodja zimskega tabora v Mojstrani: »Načrtovali smo zares pester program, ki vsebuje teme od gozdne šole in pogorov o zimskih športih, zgodovini taborništva, jamarstvu, o gorski reševalni službi in lovstvu, do družabnih iger, ki se jih otroci nadvse veselijo. Že po prvih dneh se vidi, da mladi taborniki uživajo, zapadlo je dovolj snega, tako, da je tabor resnično zimski. Vodnike nas predvsem veseli, da so otroci zadovoljni in da se nadvse aktivno vključujejo v različne dejavnosti.«

● **Mojca Traven — Tota**, vodnica skupine mladih tabornikov: »Poleti smo bili na Jezerskem, zdaj pa smo že nekaj let v osnovni soli v Mojstrani, saj smo ugotovili, da je okolica za zimsko taborjenje nadvse prijetna.. Otroci so se vživelji in uživajo, ko se spo-

znavajo z življenjem v naravi v zimskem času. Bili smo na pohodu do Peričnika, zdaj bomo gazili tudi do Radovne, zraven pa spoznavamo, kako je tudi v hudi zimi mogoče taboriti v naravi. Mladim tabornikom želimo teh nekaj dni napraviti kar največ veselja, zato družabne igre vsebujejo tudi nadvse zabavni taborniški krst in poroko, da ne govorimo tudi o tem, da se niti pevskim vajam nismo odrekli.«

● **Tina Blasutto — Smrketa**, mlada tabornica: »Stara sem osem let in pol, obiskujem pa osnovno šolo Josipa Broza-Tita v Predosljah. Za taborništvo sem se nadušila zato, ker veliko hodimo na izlete in ker je med taborniki prijetno. V Mojstrani mi je zelo všeč, saj smo tudi že smučali, hrana pa je nadvse dobra in okusna. Imam precej prijatelje, s katerimi se nadvse dobro razumen. Tudi prihodnje leto bi se rada udeležila takšnih taborniških srečanj.«

D. Sedej

Zasebniki so se bolje izkazali

Kranj — Koordinacijski odbor za organizacijo praznovanja dedka Mraza pri Občinski konferenci socialistične zveze v Kranju je sestavil komisijo iz članov svojega odbora in izvršnega odbora Turističnega društva Kranj, da si je ogledala in ocenila novotvorno okrašeni Kranj in urejenost izložb posameznih trgovin. Komisija si je bila enotna v razsodbi, da je Kranj te novotvorne praznike kazal bolj klaprino podobo.

Že to, da so bile smreke po Titovem trgu, kjer se je ustavljal dedek Mraz, tričrem razmetane, je povedalo do olj, da nam je malo mar ureditev mesta za ta praznik. Tudi izložbe trgovin niso blestele. Le redke so pritegnile pozornost. Med njimi je treba omeniti izložbo Živil v pasaziji Globusa, kjer so k nakupu vabilne mize dobro, svečani pogrinjki, vendar pa je bilo pri tem dano premalo poudarka Novemu letu, saj bi bilo vse pokazano lahko namenjeno vsakemu drugemu prazniku, očeti in podobnemu.

Nekoliko je letos razočarala tudi Elita, ki v aranžirjanju izložb v Kranju sicer prednjači. Le Elitina Majha je bila tokrat med najlepše urejenimi izložbami. Zato pa so se bolj potrudili zasebniki in nekaj izložb je bilo prav vznored. Med njimi sta bili brez dvoma izložbi butnika Iva in zlatarne Živka Levičnika. Pa tudi drogerija Šinkovec je dajala prijetno praznico videz.

Edini utrip mestu so dajale živahne smreke na pročeli Merkurja, polhovati pa gre tudi girlande na Ljubljanski banički v Prešernovi ulici in na cvetličarni KŽK v Kotu. Že na daleč so pozivile mesto.

Kranj bi bil za Novo leto lahko lepsi. Kljub stabilizacijskim časom bi bil lahko prijetnejši, bolj živahen in vabljiv. Hortikulturalno društvo Kranj je vse kranjske aranžerje povabilo na razstavo suhega cvetja. Marsikero idejo bi razstavo lahko prenesli v izložbo. Pa se ni odzval niti eden... Tudi zunanjosti hiš bi bila lahko prijetnejša. Trgovci bi se moralni zavedati, da ljudje v mesto raje prihajajo, če je to prijetno urejeno, da daje tudi pašo za oči. No, letos

smo res še tudi brez lepih izložb dobesedno izpopluti trgovine, za drugo Novo leto pa tega verjetno ne gre pričakovati. Takrat se bo za kupce treba bolj potruditi...«

Komisija bo mesto ocenjevala vsakokrat, so sklenili pri socialistični zvezi v Kranju in upamo, da bo prihodnje leto seznam pohvaljenih le nekoliko daljši. Turistično društvo obeta najbolje urejenim izložbam tudi nagrada. Letos je ne bo podeljena.

D. Dolenc

NESREČE

AVTOBUS ZADEL NEPREVIDNEGA PEŠCA

Jesenice — Voznik Integralovega avtobusa, 43-letni Marjan Olip iz Mojstrane, je v pondeljek, 14. januarja, na vožnji skozi Jesenice dohitel pešca Marjana Štefana, starega 28 let, doma z Jesenic. Pešec je hodil po sredi ceste. Voznik mu je posvetil z dolgimi in kratkimi lučmi, da bi ga opozoril, naj gre s ceste, pa se je najprej umaknil leve, nato pa desno, vendar je še vedno ostal na cesti. Čeprav je voznik avtobusa zaviral, mu na zasneženi cesti ni uspelo ustaviti, pešeca je zadel in zbil po cesti. Avtobus mu je uspelo vsaj toliko obvladati, da ni na tleh ležeciga pešca še povozi. Tako je Štefan utrel le lažje rane.

Pešci bi morali biti v takem vremenu, ko je avtomobilistom na ledene cesti takorekoč nemogoče varno zavirati, nekoliko previdnejši. Če že komunalna ne očisti pločnikov, da bi pešci lahko varno hodili po njih! D. Ž.

ZBIL OTROKA

Kranj — Na cesti Staneta Žagarja v Kranju je v sredo, 16. januarja, 30-letni voznik osebnega avtomobila Gozdnega